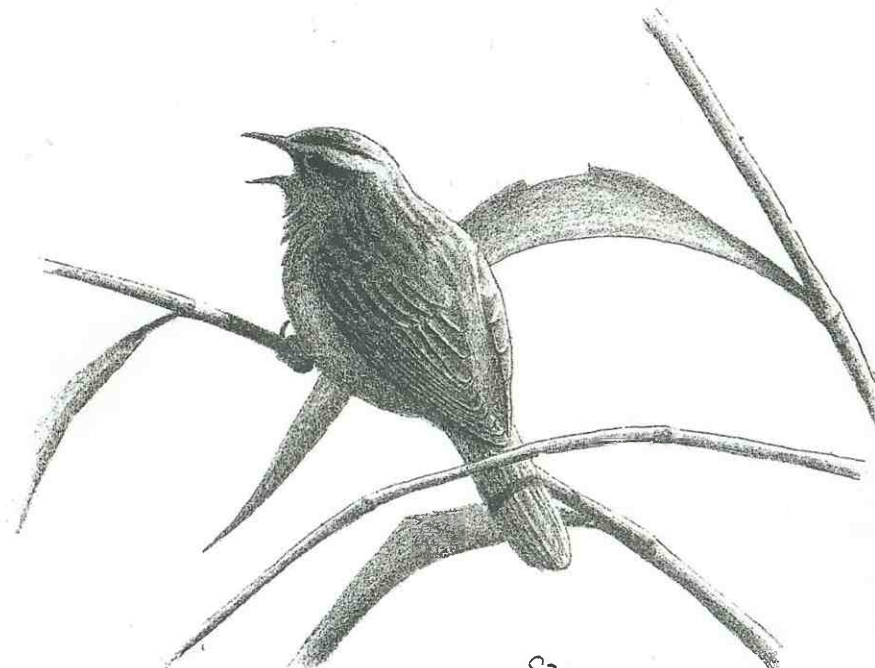

Sandeviften

Fugle, natur & miljø i Vestjylland

*Sivsgaard
10/4-2000 Revision Zeich*

ÅRSRAPPORTEN
1999

2. kvartal 2000, nr. 2

Ringkøbing
Amt

Lokal afdeling

SANDEVIFTEN: udgives af Dansk Ornitologisk Forening lokalafdeling Ringkøbing Amt.

REDAKTION: Ole Amstrup og Henning R. Sørensen

TRYKKERI: Stoholm Trykkeri

GIRO: 9224904 v/Kasserer Erik Enevoldsen, Holmsland Klitvej 126, 6950 Ringkøbing

ABONNEMENT:	For de 4 numre i 2000	60,- kr.
	Løssalg Årsrapporten	40,- kr.
	Øvrige nr.	20,- kr.
	Gamle numre	5 - 10 + porto

DEADLINE FOR NR. 315/8

UDKOMMER Ca. 20/9

TEGNERE: Forside: Kristian Kirk Nielsen

Øvrige: Peter Kristensen, Jens Overgaard Christensen m.fl.

KÆRE LÆSERE

Endnu et år er rundet, og igen er der indsendt mange spændende observationer, som bidrager til overvågningen af amtets fugleliv. Mange tusinde tak for det!

Vandstandshævningen ved Vest Stadil Fjord nord for Skelmosevej hævdes allerede i 1998, og i 1999 markerede området det på bedste vis. I foråret ynglede 4 lappedykkerarter og næsten alle vore svømmeænder ynglede også. Om efteråret tiltrak området mange trækfugle. Bl.a. satte området nye amtsrekorder af små lappedykkere og knarænder. Desuden tiltrak området en del sjældne fugle. Ved Vest Stadil Fjord bliver optællingen af ynglefugle udført af DMU, og der vil efter 4 års feltarbejde udkomme en rapport.

For havfugleentusiaterner blev efteråret en skuffelse, idet der var få perioder med vestlige vinde. Blandt vadefuglene var der især mange pomeransfugle og sortklirer. En foruroligende nedadgående tendens ses hos kirkeugle, mens slørugle er ved at bide sig fast med 3 par. Der er udført en stor indsats for at få styr på amtets hedelærker, og desuden gæstedes amtet af rekordmange nattergale.

Det blev også et år med mange sjældenheder. To nye arter til amtet blev purpurhejre og terekklire, mens islandsk stor kobbersnepe var ny race. Deuden observeredes 1 middelhavsskråpe, 1 kohejre, 1 sort ibis, 4 amerikanske krikænder, 1 steppehøg, 1 jagtfalk, 2 sribede ryler, 2 langnæbbede sneppeklirer, 2 damklirer, 2 wilsons svømmesnepper, 5 sorthovede måger, 1 hvidskægget terne, 1 hvidvinget terne, 2 sydlige nattergale og 2 vandsangere.

Tippernes feltstation (DMU) udfører optællinger på reservatet og dele af Ringkøbing Fjord. Resultaterne herfra kommer også i en selvstændig rapport. Fra Tipperne er kun medtaget månedsmaxiallene for de fleste vandfuglearter.

Bearbejdning af materialet:

Allan Kjær Villesen	Lommer til Sule
Ole C. Olesen	Skarv til Flamingo
Gert T. Andersen	Svaner
Morten J. Hansen	Gæs
Karl Erik Kristensen	Svømmeænder
Erik Enevoldsen	Dykænder
Eigil Thomasen	Rovfugle
Rasmus Andersen	Hønsfugl
Ulf E. Møller	Strandskade til Viber
Ole Amstrup	Resterende Vadefugle
Kristian Kirk Nielsen	Kjover - Måger
Ole C. Olesen	Terner
Egon Østergaard	Alkefugle til og med Spætter
Christian Svane	Lærker indtil Sangere
Lars Holm	Sangere til og med Mejsler
Jette Clemmensen	Pirol til Kornværbling

Indsamling og fordeling af materialet:

Ole Amstrup og Henning R. Sørensen

Redaktion:

Ole Amstrup og Henning R. Sørensen

Korrektur:

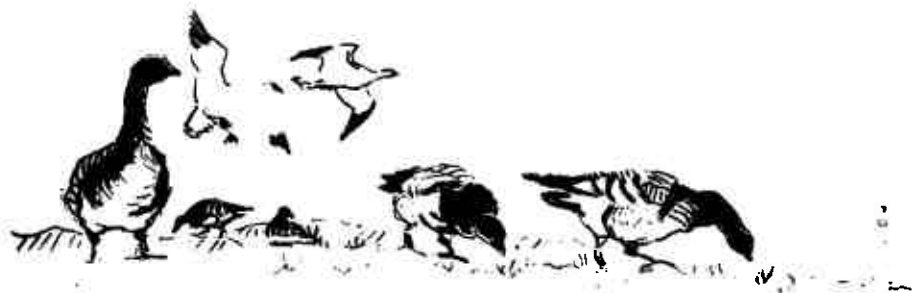
Henning R. Sørensen og Ole Amstrup

Anvendte forkortelser:

Pull.	=	pullus
Juv.	=	juvenil, d.v.s. ungfugl i den første rigtige fjerdragt frem til den første vinterdragt opnås gennem fældning af kropsfjerene
Imm.	=	immature, d.v.s. ikke ynglede ungfugle fra første vinterdragt til kønsmodenhed.
Ad.	=	adult, d.v.s. voksen, kønsmoden fugl
1k, 2k	=	alder i kalenderår. En fugl er i sit første kalenderår (1k) fra klækning om sommeren og frem til nytår, derefter 2k hele det følgende kalenderår.
R, rast	=	rastende fugl
T, træk	=	trækkende fugl
F, fou.	=	fouragerende, d.v.s. spisende fødesøgende fugl
Sy, syng	=	syngende fugl
N,S,Ø,V	=	nord, syd, øst, vest - angiver trækretning
P, primo	=	dagene 1 til d. 10 i måneden
M, medio	=	dagene 11 til d. 20 i måneden
U, ultimo	=	dagene 21 til d. 31 i måneden
SU	=	Dansk Ornitologisk Forenings Sjældenhedsudvalg
Sdr.	=	fugl i sommerdragt
Vdr.	=	fugl i vinterdragt
♂ el. M	=	han
♀ el. F	=	hun

Indsendere af materiale til årsrapporten

AKV Allan Kjær Villesen	KKN	Kristian K. Nielsen
BC Benny Christensen	KM	Kaj Madsen
BD Bo Daugård	KO	Kent Olsen
CH Christian Hjorth	KST	Keld Stougaard
CL Carsten Laursen	LH	Lars Holm
CSv Christian Svane	LN	Leif Novrup
DMU Dansk Miljøundersøgelse	MAD	Mark Desholm
EE Erik Enevoldsen	MBA	Mogens Bak
ET Eigil Thomsen	MJH	Morten J. Hansen
EØ Egon Østergaard	MKV	Martin Kviesgaard
FT Flemming Thomsen	NPB	Niels Peter Brøgger
GM Gerner Majlandt	OA	Ole Amstrup
GTA Gert Thorhauge Andersen	OGJ	Ole Gylling Jørgensen
HJH Hans Jørgen Hansen	OO	Ole C. Olesen
HKN Henrik Knudsen	PAK	Per A. Kjær
HP Hans Pinstrup	PF	Peter Flansmose
HRS Henning R. Sørensen	PKr	Peter Kristensen
HLÆ Henrik Læssøe	PP	Peter R. Pedersen
HS Henrik Stenholt	RA	Rasmus Andersen
HWJ Henning With Jensen	SEE	Steen E. Engelbøl
IB Irania Birdcall	SEP	Svend Erik Petersen
JB Jens Ballegård	T	Tipperne
JFN Jens Friis Nielsen	TM	Tage Madsen
JFo Jonna Forsom	USv	Ulrik Svane
JHK Jens Hasager Kirk	V	Vejlerne
JN Jørgen Nørgård		
JRN Jørn R. Nielsen		
JØO Jan Østerby Olesen		
KEK Karl Erik Kristensen		

Rødstrubet Lom (*Gavia stellata*): 00020

Årstotalen på 3274 fugle er det næststørste antal i årsrapporternes tid, kun overgået af 1998. 67% af årets smålommer blev bestemt til denne art, hvilket er en normal stor og pæn andel. Se i øvrigt de fælles kommentarer til alle smålommer.

Første halvår (>50 fugle): Ret små forekomster i vintermånederne med 2/1 307 Harboøre Tange (OA) og 1/2 227 Fjaltring Strand (OA) som de eneste større forekomster. Forårstrækket var pænt men slet ikke på højde med 1998: 20/4 52 og 7/5 210 Nr Lyngvig (RA,OA), 27/4 178 Husby Klit (OA) og 2/5 333n Fjaltring (OA).

Andet halvår (>50 fugle): Efterårstrækket var på det jævne med 18/9 59 og 1/10 134 Nr Lyngvig (EE), 25/9 75 Vejlbj Klit (GM) og 19/10 69 Bøvling Klit (AKV) som de eneste dage med over 50 fugle. Eneste større tal fra årets sidste måneder er 12/12 70 Harboøre tange (OA), 13/12 250 Bøvling Klit (OA,PKR) og 19/12 128 Thorsminde (OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
315	610	4	231	545	0	3	14	222	339	22	969

Total: 3274   Indsendere: 14   Lokalteter: 21   Observationer: 61

Smålom sp. (*Gavia stellata/arctica*)

Årstotalen på 1622 fugle er lidt under gennemsnittet for årene 1987-99. 33% af årets smålommer blev ikke bestemt til art - hovedparten af disse stammer fra en enkelt stor obs. i apr. måned (69%) og næsten alle de øvrige fra okt. måned (30%). Se de fælles kommentarer for smålommer nederst.

Største iagttagelser (>50 fugle): 2/4 1120s Husby Klit (PAK) - på en lille time, jaget op af båd, 1/10 163 og 5/10 80s Nr Lyngvig (OA,KEK,MJH), 6/10 65 og 15/10 54 Nr Lyngvig (OA,MJH).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	1121	0	0	2	5	5	487	0	2

Total: 1622   Indsendere: 8   Lokalteter: 7   Observationer: 17

Sortstrubet Lom (*Gavia arctica*): 00030

Årstotalen på 27 fugle gør året til det fjerdebedste i perioden 1987-98, hvor gennemsnittet er 21 fugle pr år. Også i 1999 er kun en meget lille del af smålommerne bestemt til denne art (0,5%). De største forekomster registreredes i de sidste dage af apr. Se fælles kommentarer for alle smålommer herunder.

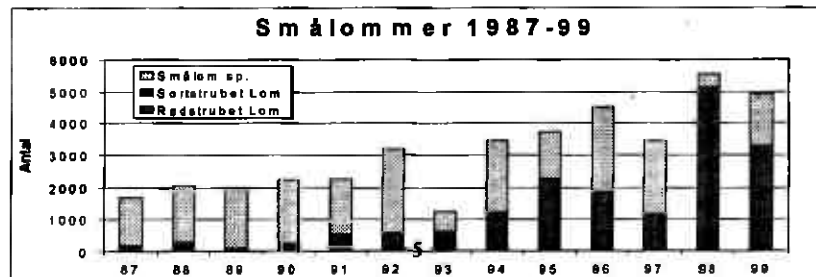
Første halvår: 18 fugle set, eneste større observation er 30/4 10n Nr Lyngvig (EE).

Andet halvår: 9 fugle set, kun obs. af 1-2 fugle i perioden sep.-dec.

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	1	2	12	2	0	0	0	5	2	1	1

Total: 27   Indsendere: 8   Lokalteter: 9   Observationer: 15

Samlet for alle smålommer var der med 4923 fugle tale om de næststørste registrerede forekomster, kun overgået af rekordåret 1998. Årets høje total skyldes især en enkelt stor observation fra starten af apr. måned ved Husby Klit, og dernæst også forekomster langt over gennemsnittet i dec. og jan.-feb. Efterårets forekomster i træktiden sep.-nov. ligger derimod lidt under gennemsnittet, hvilket udmærket kan skyldes det "rolige" efterår uden storme og vedvarende vestenvinde.

Islom (*Gavia immer*): 00040

Med kun 1 fugl blev 1999 det dårligste år siden 1993 (gennemsnittet for årene 1991 (hvor arten blev taget af SU-listen) til 1999 er 3,3 fugle pr år 27/12, 30/12 og 31/12 mån 1 ad fugl i vinterdragt på Harboøre Tange i den sydlige lagune (KKN,AKV,LN) fuglen flåede og virkede til at være i god stand.

Hvidnæbbet Lom (*Gavia rhodrostris*): 00050

En observation i 1999. Altså kun været fligt forekommende i amtet siden 1989. En tidlig efterårsfugl kunne det blive til 1/9 1 2K N Husby Klit (MJH).

Lille Lappedykker (*Tachybaptus ruficollis*): 00070

Årets total på 745 fugle er den suverænt største i årsrapporternes tid. Forekomsterne i årets 7 første måneder er ret små og ligger under eller omkring gennemsnittet. Men så går det løs, og i aug.-nov. er forekomsterne meget store og på 2-4 gange det normale. Hele 74% af årstotalen udgøres af en stribe ugittugelser fra Vest Stadil Fjord og Geddal enge i netop aug.-okt., mens det ser rimeligt tyndt ud for resten af amtet, hvor kun Noret, Veserne kan byde på større antal af fugle. I årets sidste måned er forekomsterne igen normale. Der er indkommet yngleoplysninger om 2-17 ynglepar, hvilket er få sikre men det hidtil største antal sandsynlige ynglepar.

Første halvår (>3 fugle): 2/1 4 og 9/5 6 Stoubæk krat (EØ,OO), 3/2 6 Bork Mærsk (OA).

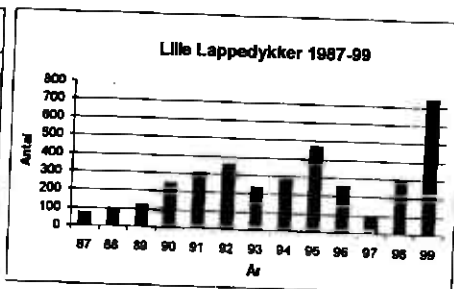
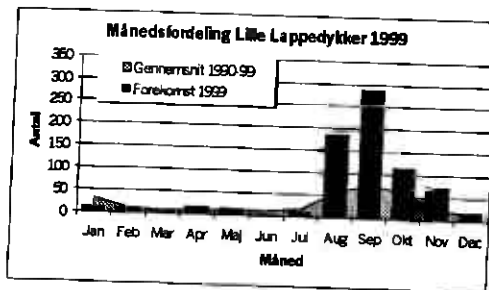
Andet halvår (>9 fugle): 13/8 10, 17/8 19, 24/8 23, 31/8 34, 22/9 62, 23/9 60, 3/10 10 og 10/11 44 Vest Stadil Fjord (DMU,OA,KO,PKR,MJH,LH), 14/8 10, 18/8 14, 22/8 18, 26/8 10, 29/8 15, 3/9 10, 10/9 24, 26/9 27, 27/9 40, 5/10 +20, 15/10 24 og 19/10 11 Geddal enge (HRS,LN,CSv), 24/9 33 Noret, Veserne (AKV) og 22/10 12 Skjern Enge (TM).

Yngleoplysninger: Veserne 0-2 par (AKV), Geddal enge 0-1 par (GTA), Sønderlem vig 0-1 par (HRS,LN,CSv), Stoubæk krat 1-3 par (OO), Vind, Branddam v. Kirken 0-1 par (LH), Nørresø 0-5 par (KEK), Vest Stadil Fjord 1-2 par (OA,KO), Stauning 0-1 par (OA,HKN) og Borris Hede 1 par (OO,EØ,LN).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
10	11	6	7	15	1	11	184	287	113	72	18

Total: 745   Indsendere: 28   Lokalteter: 25   Observationer: 100

Toppet Lappedykker (*Podiceps cristatus*): 00090

Årets total på 2630 fugle ligger en smule under gennemsnittet for perioden 1993-99 på 2724 fugle.

Vinter/forår: Små forekomster i jan., lidt over gennemsnittet i feb. men så igen noget under i mar.

Yngletiden: For månederne apr.-jul. var forekomsterne under gennemsnittet.

Max. tal fra ynglokaliteter apr.-jul. (>20 fugle):

Flynder sø: 28/5 28 (CSv)   Stubbergård sø: 25/4 45 (CSv,ASN)   Harboøre Tange: 21/7 21 (V)
 Veserne: 19/7 66 (AKV)   Husby/Nørre sø: 26/7 29 (OA)   Vest Stadil Fjord: 26/7 25 (OA)
 Stadil fjord: 15/3 49 (KEK)

Dokumenterede yngleoplysninger: 1 par Haurvig Poldene og Grund, 5-10 par Poldene i Nymindestrømmen, 4 par Klægbanken, 5-9 par Høje Sande (alle redefund og T), 2 par med unger Harboøre tange (AKV), 10 par med unger Veserne (AKV), 1 par redebyggende Sønderlund, Indfjorden (OA), 6 par 8 juv Nørre sø (OA), 8 par 16 pull/juv Vest Stadil Fjord (OA), 4 par med 5+ unger (HRS), 4 par med unger Flyndersø (HRS) og 2 par 3 pull Geddal enge (LN).

Sensommer/efterår: 1 aug. og især okt. var forekomsterne noget over gennemsnittet, ellers under.

Max. tal fra lokaliteterne aug.-dec. (>20 fugle): 5/8 81 Klægbanken (T), 13/8 162 Stadil fjord (KEK), 18/9 24 Kilen (OA), 28/9 58 Felsted Kog (T), 30/9 30 Harboøre Tange (V), 27/10 430 Flyndersø (LN), 29/10 43 Sønderlem vig (HRS,LN), 7/11 25 Vest Stadil Fjord (CSv,ASN), 10/11 104 Tipperne (T) og 13/12 55 Nissum Fjord (DMU).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
11	174	92	157	86	83	169	464	198	964	148	84

Total: 2630   Indsendere: 18   Lokalteter: 44   Observationer: 125

Gråstrubet Lappedykker (*Podiceps grisegena*): 00100

Med 83 fugle blev 1999 et år lidt over gennemsnittet for perioden 1987-99 på 76 fugle pr år. Fordelt på året er forekomsterne under gennemsnittet i foråret men en del over i jul.-aug. Registreringen af 6-8 ynglepar ligger helt i top og noget over gennemsnittet for perioden 1987-99 på 3-6 ynglepar. Næsten 70% af årets fugle er fra ynglokaliteterne, hvilket er lidt over normalen, mens 27% fra Nordøen er lidt under det normale.

Største jagttagelser (>3 fugle): 28/6 3 ad 2 pull, 18/7 4 ad 2 juv og 26/7 1 ad 3 juv Vest Stadil Fjord (OA,HKN), 12/7-20/8 2 ad 2 pull/juv Harboøre By (AKV,KKN,JN), 19/10 5 Bøvling Klit (AKV).

Yngleoplysninger om 6-8 par: 1 par med 2 unger Harboøre By (AKV,KKN,JN), 2 par Vest Stadil Fjord - max. 4 ad 2 juv (OA,HKN), 1 par Ravnstrup Sø (BD), 1 par Sø Øst for Ikast (BD) og 1 par Ikast by (BD). Mulige ynglepar: 17/4-19/7 1-3 ad Noret, Veserne (JN,AKV), 17/4 1 ad Geddal Enge (EØ).

Månedsfordeling:

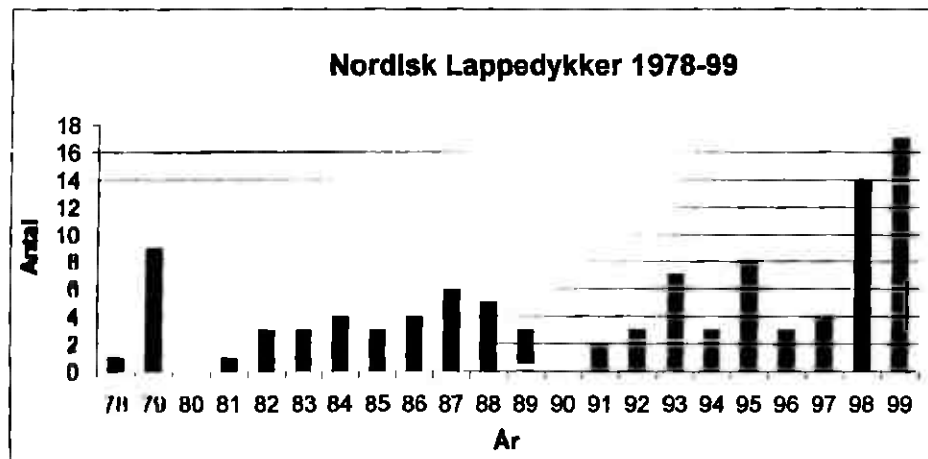
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	1	0	5	5	9	32	15	4	12	0	0

Total: 83   Indsendere: 13   Lokalteter: 17   Observationer: 37

Nordisk Lappedykker (*Podiceps auritus*): 00110

Med 17 fugle blev 1999 det hidtil bedste år, og dermed andet år i træk med rekordforekomster. Gennemsnittet for årene 1978-99 er på 4,7 fugle pr år. Alle fuglene blev set i efteråret med hele 13 af årets fugle (76%) i okt. måned

Følgende observationer: 13/8 3r Vejlbj Klit (AKV), 6/10 2r Hvide Sande (OA,MJH), 11/10 1r Tipperne (T), 15/10 2s Hvide Sande (OA), 16/10 1r Ferring Sø (Henning Ettrup, DOF-Århus), 19/10 4 Bøvling Klit (AKV) – 3r og 1n sammen med Sortænder, 19/10 2 ad r Harboøre Tange (AKV), 27/10 1r Felsted Kog (T) og 10/11 1r Tipperne (T).

Sorthalset Lappedykker (*Podiceps nigricollis*): 00120

De indsendte oplysninger tyder på 24-40 ynglepar i 1999, hvilket er det bedste siden 1993. Det er meget småt med oplysninger fra Husby/Nørresø, Borris Hede og Søby-området, som er tre af de traditionelle ynglelokaliteter. Vest Stadil Fjord er lynhurtigt blevet amtets vigtigste ynglelokalitet efter genopretningen, og op til 7 juv tyder på en vis ynglesucces her. På amtets traditionelt vigtigste lokalitet Veserne er Hættemågekolonien forsvundet, og der er slet ingen tegn på ynglesucces her. Et enkelt par nyetablerede sig ved Hættemågekolonien i Klydesøen på Harboøre Tange og helt op til 5 juv blev set her. Årstotalen på 193 fugle ligger lige omkring gennemsnittet for perioden 1993-99 på 198 fugle pr år.

Foråret: Årets første fugle sås 3/4 4 Borris Hede (OO, LN).

Fra ynglelokaliteterne:

Veserne:	Max. 23 ad 17/4 og 18 ad 19/7 (AKV)	0-12 par
Harboøre Tange:	Max. 1 ad 5 juv 19/7 (AKV)	1 par
Husby/Nørresø:	Max. 1 ad 2 juv 26/7 (OA)	1 par
Vest Stadil Fjord:	Fugle på rede ifølge DMU, op til 7 juv (PKR, OA)	22 par
Borris Hede:	Max. 4 ad 3/4 (OO, LN)	0-2 par
Søby-området:	Max. 4 ad 9/7 (CSv, ASN)	0-2 par

Efteråret: Der var helt usædvanligt mange fugle i sep. og okt. måneder, hvor normalt ingen eller kun enkelte fugle ses. Årets sidste fugl 18/11 1 Søndervese (PKR) er sent.

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	56	16	6	43	41	24	6	1	0

Total: 193

Indsendere: 17

Lokaliteter: 13

Observationer: 42

Mallebuk (*Fulmarus glacialis*): 00220

Med kun 91 fugle blev 1999 det dårligste år siden i hvert fald 1983. Gennemsnittet for perioden 1984-99 er 2211 fugle pr år, men med store variationer fra år til år. Det bemærkes at der slet ingen iagttagelser er fra sep., hvor der normalt ses flest fugle. Manglen på efterårsstorme i 1999 ses tydeligt på denne arts optræden.

Første halvår (>1 fugl): 30/4 2 N Nørre Lyngvig (EE). Under olieflugtællingen blev der registreret døde fugle: 27/2 9 Bøvling Klit (EØ) og 28/2 5 Husby Klit (OA, MJH).

Andet halvår (>5 fugle): 15/7 11 og 16/7 12 Nr. Lyngvig (HKN, OA), 21/8 34 Nr. Lyngvig (EE).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	14	0	3	1	0	23	41	0	3	0	6

Total: 91

Indsendere: 9

Lokaliteter: 7

Observationer: 15

Sodfarvet Skråpe (*Puffinus griseus*): 00430

Med kun 3 fugle blev 1999 et af de tre dårligste år i årsrapporternes tid, og vi skal tilbage til 1987 for at finde tilsvarende små forekomster. Gennemsnittet for årene 1978-99 er 23 fugle pr år, med stor variation mellem årene fra 1-85 fugle pr år. Også for denne art er manglen på storme og vestenvind i sep.-okt. sikkert årsagen til de små forekomster.

Observationer: 21/8 1n Nr. Lyngvig (EE) og 1r Husby Klit v/Sidselbjerg (LN, HRS), 3/10 1n Lyngvig Fyr (KEK, OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0

Total: 3

Indsendere: 5

Lokaliteter: 2

Observationer: 3

Almindelig Skråpe (*Puffinus puffinus*): 00460

Med 10 fugle blev året ret almindeligt idet gennemsnittet for årene 1978-99 netop er 10 fugle pr år. Alle fuglene er set i månederne jul.-aug., og det er helt normalt at juli er den klart største måned. Denne art er ikke i samme grad som de øvrige havfugle påvirket negativt af manglen på efterårsstorme da den normalt har sine største forekomster i sommermånederne.

Observationer: 13/7 1 (HLÆ), 15/7 2n (HKN), 16/7 2n (OA, HKN), 17/7 2n (HLÆ), 21/7 2s (OA) og 21/8 1n (OA) – alle fra Nr. Lyngvig.

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	0	0	9	1	0	0	0	0

Total: 10

Indsendere: 3

Lokaliteter: 1

Observationer: 6

Middelhavsskråpe (*Puffinus yelkouan*): 00461

5. SU-godkendte fund i amtet: 7/8 1n Langerhuse (KKN).

Lille Stormsval (Hydrobates pelagicus): 00520

Ingen iagttagelser i 1999.

Stor Stormsval (*Oceanodroma leucorhoa*): 00550

Med kun 1 fugl blev 1999 det dårligste år siden 1993. Gennemsnittet for årene 1978-99 er 9 fugle pr år, men med store variationer mellem årene fra 0-61 fugle. Denne art ses næsten udelukkende i månederne sep.-okt., så manglende vestenvind og storme i disse måneder forklarer den lille forekomst.

Observationer: Årets eneste var 4/10 1s Nr. Lyngvig (OA).

Sule (*Sula bassana*): 00710

Med 1111 fugle er 1999 det dårligste år i nyere tid. Årene 1995-98 har ellers været de fire bedste år i årsrapporternes tid, så det er et ordentligt dyk. Gennemsnittet for årene 1987-99 er 2798 fugle pr år. Især sep., den normalt største måned for denne art, svigter med kun 11% af de normale forekomster, men også de næststørste måneder aug. og okt. trækker godt ned med kun halvt så store forekomster som normalt.

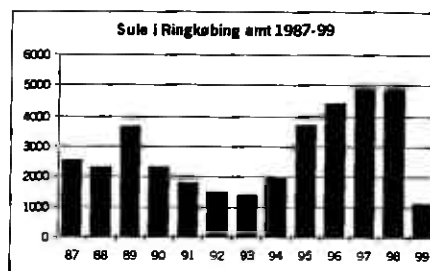
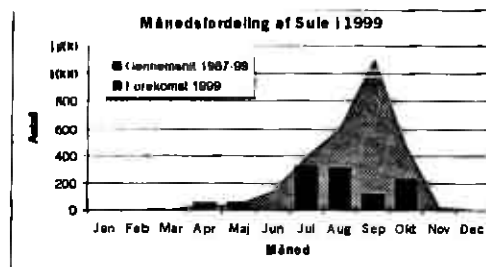
Første halvår: Årets første var 3/1 1 Thorsminde (OA). Der ses kun få fugle før midten af apr., og eneste observationer af over 20 fugle er 30/4 46 Nr. Lyngvig (HJ) og 2/5 21 Fjaltring (OA).

Andet halvår (>50 fugle): 15/7 98 og 21/7 165 Nr. Lyngvig (HKN,OA), 2/8 55 og 22/8 104 Vejlbj Klit (AKV), 29/9 67 Vejlbj Klit (GM) og 1/10 84 Nr. Lyngvig (OA,KEK).

Månedfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	1	0	46	57	2	328	310	123	232	0	1

Total 1111   Indsendere: 12   Lokalteter: 12   Observationer: 54

Skarv (*Phalacrocorax carbo*): 00720

Indsendt iagttagelser af ialt 19.553 fugle, hvilket er det laveste antal iagttagelser siden 1995, hvor der blev indsendt 19.788 fugle. De sidste 8 års ialttagelser:

År	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Antal:	8.620	1.989	7.180	19.788	31.049	22.675	22.855	19.553

Arten er set i alle årets måneder på nær december. Fra januar og november er der dog kun en enkelt iagttagelse fra hver måned. Første 10/1 1 Gjeller Sø og Odde (AKV), i februar ses de første fugle med yngleplet 20/2 3 Geddal Enge (LN). Årets sidste iagttagelse er 18/11 5 Tipperne (T). En lidt sjov iagttagelse er 1/4 1 i lille sø i Hoverdal Plantage (LH).

Der er kun indsendt oplysning om yngel og det endda om ødelagt yngel: 1515 par Olsens Pold (T) og 200 par Vinterleje Pold. På Olsens Pold var der udsat mink og kolonien på Vinterleje var udsat for hærværk, æggene samlet i en bunke.

Max.tal for udvalgte lokaliteter: 5/8 1.600 Tipperne (T), 30/8 2.100 Rønland Sandø (MJH,PKr), 4/9 3005 Klægbanken (T), 11/9 1.579 Nissum Bredning, incl Rønland Sandø (V), 15/10 380 Hvide Sande (OA),

Månedfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	32	323	461	1384	842	664	5425	5601	1288	5	0

I forhold til 1998 er der meget få iagttagelser fra juni og juli, hvilket kan forklare nedgangen i total antal iagttagelser.

Total: 19.553   Indsendere: 19   Lokalteter: 29   Observationer: 82

Rørdrum (*Botaurus stellaris*): 00950

Indsendt iagttagelser af 92 fugle, hvilket er en lille stigning fra 1998, hvor der blev indsendt iagttagelser af 84 fugle. I 1997 blev set 88 fugle, i 1996 80 og i 1995 87, så antallet er temmeligt stabilt.

Rørdrummen er iagttaget i alle årets måneder på nær februar og december. Fra januar, oktober og november foreligger kun en enkelt iagttagelse pr. måned. Januar iagttagelsen er 27/1 3 Sønder Lem vig (HWJ).

De første fugle høres pauke i midten af marts og ud fra paukende fugle og indsendte yngleoplysninger vurderes bestanden til: Væmngene 3 par, Nørre sø 1 par, Vest Stadil fjord 2-3 par, Stadil fjord 1-2 par, Felsted kog 1 par, Husby sø 1 par og Sønder Lem vig 1-2 par. Ialt 10-13 par, altså noget færre end sidste års 13-19 ynglepar. Arten fortsætter den nedadgående tendens for antal indberettede ynglepar, som er set de seneste 6 år.

Størst chance for at se rørdrum i antet har man ved Vest Stadil fjord, hvor der i 1999 var 35 observationer af 49 fugle og i Sønder Lem vig, hvor man ved 9 observationer så 13 fugle.

Månedfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
3	0	9	26	22	7	7	13	3	1	1	0

Total: 92   Indsendere: 23   Lokalteter: 11   Observationer: 65

Koehjre (*Bubulcus ibis*): 01110

Ialt 2 iagttagelser nævnes: 30/7 1 Vest Stadil fjord (HLÆ) og 24/8 1 Vest Stadil fjord (PKR, MJH, EE). Begge iagttagelser drejer sig sandsynligvis om samme fugl, idet der var tale om samme adfærd begge aftener den blev observeret. Beskrivelser tilsendt SU og begge er godkendte. Der findes kun to tidligere observationer af koehjre i Ringkøbing amt: 8/11 - 1934 i Skjern og senest 12/5 - 1989 i Værnengene.

Sølvhøjre (*Egretta alba*): 01210

Ialt 11 iagttagelser af mindst 3 fugle. Sølvhøjre er tidligere i 90'erne iagttaget med 2 i 1998, 2 i 1997, 2 i 1994, 1 i 1993 og 1 i 1992. Alle 1999 iagttagelser nævnes: 25/3 1 Tipperne (T) tidligt, 6-18/5 1 Vest Stadil fjord (PKR, GTA, AKV, HWJ, OA, SEP, MBA, EE, KEK), 26/6-12/7 1 Værnengene/Tipperne (JFN, HKN, T), 28/6+7/7+10/7 1 Vest Stadil fjord (OA, BC). Sidstnævnte iagttagelser drejer sig sandsynligvis om samme fugl fra maj, da denne fugl også havde rødlige ben. Som et kuriosum kan nævnes, at i det meste af juni blev der set 1 fugl med røde ben i Vejlerne!

Fiskehøjre (*Ardea cinerea*): 01220

Indsendt iagttagelser af ialt 1 706 fugle, mest en halvring i forhold til de to seneste år, 1998 med 1 112 fugle og 1997 med 1 160 fugle. Der er indsendt ialt 145 observationer. Max-tal fra lokaliteter med over 10 fugle: 16/6 59 Værnengene (T), 7/7 52 Vest Stadil fjord (OA), 9/7 73 Bøvling fjord (OA), 21/7 40 Harboøre Tange (V), 29/7 70 Tipperne (T), 8/9 31 Felsted Kog (T), 25/9 32 Klægbanken (T). Der er kun indsendt oplysninger om yngel fra 4 steder: 21/2 8 fugle Stubbergård Sø v/redested (LN), 1/4 10 11 reder Sdr. Nissum (EE), 23/5 33-36 reder Anerbjerge Plantage (OA), 5/7 11-12 reder v/Halby mod Fændpibe (ET). Hvem organiserer optælling af amtets ynglebestand?

Fiskehøjren er registreret hele året rundt fra 1/1 2 Indfjorden (OA) til 28/12 12 Skjern Enge (TM).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
55	33	81	67	187	327	366	179	267	91	64	29

Total: 1.746   Indsendere: 19   Lokaliteter: 40   Observationer: 145

Purpurhøjre (*Ardea purpurea*): 1240

Arten er i 1999 for første gang truffet i Ringkøbing amt. Fuglen, en 2K(+), blev fundet på Værnengene d. 24/5 af JFN og blev set i området frem til 26/5 af over hundrede gæster (HKN, OA, KEK, RA, EE, HWJ, LN, HRS, CH, AKV, HP). Beskrivelse er tilsendt SU og godkendt.

Sort stork (*Ciconia nigra*): 01310

Arten optæder næsten årligt i amtet. I 1999 iagttagelser af 3 fugle. Alle iagttagelser nævnes: 8-11/5 1 2K Værnengene (SEP, HKN, TM, OA), 10/5 1 2K Vest Stadil fjord (PKR, OA), 3/8 1 NØ Bjerregård (MBA), og sandsynligvis samme 4-5/8 1 1K Værnengene (HKN, OA).

Hvid stork (*Ciconia ciconia*): 01340

13 iagttagelser af 17 fugle, men helt sikkert gengangere imellem. Som sædvanlig stammer nogle iagttagelser fra aviser og trediehåndsuplysninger. Alle iagttagelser nævnes: 30/3 1 Hemmet (Iflg. Ringk. Amts Dagblad via EE), 6/4 1 Haderup (Iflg. Dagbladet Holstebro-Struer via EØ), 6/4 1 Spangsmose (Set af Bjarne Rasmussen fra tog via EØ), 10/5 1 Grønbjerg (LH), 11/5 1 Rindum (BC), 17/5 2 Skarrild (FT), 18-19/5 2 Bur (via OA), 26/5 1 Bording (Henrik Gjørting, Ikast via EØ), 27/5 2 Bording (Henrik Gjørting, Ikast via EØ), 28/5 1 Lemvig (LH), 31/5 2 Skarrild (Anne Svane, Herning via Cstv), 3/6 1 Skjern (Ringk. Amts Dagblad via EE), 3/10 1 Spjald (oplyst til LH). Lad os håbe at DOF's storkekampagne, som kører fra 2000, og de store naturgenopretningsprojekter i Vest Stadil fjord og Skjern å-dalen kan være med til at skaffe den hvide stork tilbage til amtet som ynglefugl.

Sort ibis (*Plegadis falcinellus*): 01360

Arten iagttaget for første gang i amtet siden 3/6 - 1992 hvor en fugl rastede på Tipperne. Indtil 1999 7 fund af 8 fugle, den første ved Nissum fjord d. 7/9 - 1929. Alle 1999 iagttagelser nævnes: 26/9 1 Tipperne (OA, EE, JB) beskrivelse tilsendt SU og godkendt. Desuden er et foto tilsendt SU fra Hemmet Strand, hvor 1 fugl (sandsynligvis samme) blev set 1-7/10 (Emil Benten Nielsen).

Skkestork (*Platalea leucorodia*): 01440

Et godt år med 14 iagttagelser af mindst 12 forskellige fugle. Alle iagttagelser nævnes: 30/4 1 Tipperne (T), 10-11/5 3 Værnengene (OA, HKN, PKR, Jens Hjerrild Hansen), 10/5 1 Vest Stadil fjord (EE, SEP), 11/5 1N Værnengene (OGJ), 18/5 3 Vest Stadil fjord - sandsynligvis de samme 3 fugle som fra Værnengene (PKR), 26/5 2S Vest Stadil fjord (PKR) og samme dag Værnengene (HRS, HWJ), 17/6 1 Tipperne (T), 2-10/8 1 2K Tipperne (T), 8/8 1 Værnengene - sandsynligvis samme som fra Tipperne (MBA) og 18/8 2 ad Tipperne (T).

Knopsvane (*Cygnus olor*): 1520

Der er i 1999 optalt i alt 19136 knopsvaner ved 227 observationer fordelt på 46 lokaliteter. Der er i 1999 kun registreret 12 fund af ynglepar. Det drejer sig om Tvis Nordre kommuneplantage 1 par (OO), Veserne 1 par (AKV), Horn Sø 1 par (AKV), Poldene 1 par (TM), Vest Stadil Fjord 3 par (OA), Bøvling Fjord 2 par(OA), Noret 1 par (AKV), Husby Sø 1 par (OA) og Harboøre Tange 1 par (V). Det meget lave antal ynglepar er formodentlig et udtryk for manglende registrering. Forårets og efterårets max fordeler sig over året som følger:

	Forårsmax	Efterårsmax
Bøvling Fjord	111	273
Fjandø	124	
Harboøre Tange	789	1040
Haurvig Grund		509
Klægbanken	112	530
Vest Stadil Fjord	40	360
Værnengene	32	195
Tipperne	115	414

Kun lokaliteter med over 100 observerede knopsvaner er medtaget

Pibesvane (*Cygnus Columbianus Bewickii*): 1530

Der er i 1999 rapporteret 81 observationer af 15015 pibesvaner fordelt på 16 lokaliteter i amtet. Heraf er de 2/3 talt af Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) ved intensive tællinger ved Vest Stadil Fjord i efteråret 1999. Ser man bort fra DMU's tællinger er antallet af observerede pibesvaner igen lavt om end der er set flere end i 1998. Også max-tallene er lavere end flere af de foregående år. Forårets sidste pibesvaner er 2 fugle observeret på Værnengene den 16/03 (T), mens efterårets første er 3 fugle observeret den 15/10 på Tipperne (T). Forårets og efterårets max fordeler sig over året som følger:

	Forårsmax	Efterårsmax
Bork Mærsk	20	-
Geddal Enge	2	67
Karstoft Å og ådal	22	-
Klægbanken	-	23
Skjern Enge	40	110
Skåphus Mørk	70	-
Stadil Fjord	-	709
Stauning	111	-

Sønderlem Vig	-	132
Tipperne	596	110
Velling	32	-
Vest Stadil Fjord	27	961
Værnengene	2	13

85 % af alle årets observationer er gjort ved Vest Stadil Fjord og Stadil Fjord der suverænt er amtets vigtigste rastelokalitet for pipesvaner. Ved Stadil Fjord fouragerer pipesvanerne på undervandsplanter på lavt vand, især i fjordens østlige og nordlige dele. Lokaliteten benyttes typisk i en periode på 3-4 uger hvert efterår fra midt i oktober. Ved Vest Stadil Fjord ses pipesvanerne også ofte græsser på marker. Et par gange i oktober er der set aftentræk af pipesvaner fra Vest Stadil Fjord til Stadil Fjord. Næsten 60 % af pipesvanerne ses fra ankomsten midt i oktober og en måned frem.

Sangsvane (*Cygnus cygnus*) 1540

Der er i 1999 optalt i alt 16-107 sangsvaner ved 155 observationer fordelt på 40 lokaliteter. Forårets sidste sangsvaner er 21 fugle observeret ved Storåen syd for Bur den 21/03 (GTA) og en enkelt fugl så sent som 11/4 på Geddal Enge (LN). Efterårets første er 1 fugl på Gestenge den 10/10 (KEK) og den første store flok er 16 ved Sønderlem Vig den 15/10 (LN). Forårets og efterårets max fordeler sig over året som følger:

	Forårsmax	Efterårsmax
Bork Mærsk		66
Borris	50	
Borris Hede		65
Ferring Sø		50
Fårbæk	157	
Hellegård Å og ådal	38	141
Hindø/Stadil Fjord	405	237
Hoverdal Plantage		150
Ilskov	192	180
Landting Å og ådal		119
Karstoft Å og ådal		73
Klægbanken	50	3
Lem	87	
Lem Kjær Enge	150	
Skjern Enge	671	360
Skjern Å munding		139
Stadilø	155	
Stauning		199
Stubbergård Sø	125	29
Søby Sø mligg. Brunkulsl.		313
Sønderlem Vig	130	150
Tipperne	89	7
Vest Stadil Fjord	126	930

Kun lokaliteter med over 50 observerede sangsvaner er medtaget
Der er omtrent lige mange observationer forår og efterår.

Sædgås (*Anser fabalis*):

De seneste år er stadig flere Sædgæs blevet race-bestemt, så her nævnes kun de 4 iagtt., hvor det ikke er lykkedes

Fra foråret er der tre spredte obs. blandt Kortnæbbede Gæs. 3/2 1 Bork Mærsk (PKR), 15/4 1 Tipperne (T) og endelig 1/5 1 Vest Stadil fjord (OA).

Eneste obs. i sidste halvår blev 22-29/10 med 1 Tipperne (T), 28/10 1 og 2/11 2 Vest Stadil Fjord (DMU).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	1	0	1	1	0	0	0	0	2	2	0

Total: 3   Indsendere: 4   Lokaliteter: 3

Skovsædgås (*Anser f. fabalis*): 01570

For andet år i træk er der kun én sikker obs af denne race i amtet: 25/11 7 Vest Stadil fjord (PKR). Tidligere har det været regnet for den hyppigste sædgås-race, men siden 1989 er viden om racebestemmelsen blevet udbredt og Tundrasædgæs har overtaget den rolle. Skovsædgæs overvintre dog stadig i f.eks. Thy, så der kan også fremover forventes både enkeltindivider og små flokke her i amtet.

Tundrasædgås (*Anser f. rossicus*): 01571

Nu den hyppigste Sædgås i amtet. Skønt det kun blev til 1/3 af totalen for 98 og antallet var noget under gennemsnittet på 51 fugle pr. år i 90'erne. Som normalt sås langt de fleste i første halvårs "gæsesæson", hvor der sås enkelte fugle blandt flokke af Kortnæbbede Gæs langs vestkysten.

Årets første blev set 8/1 med 1 ved Haurvig (OA) og herefter sås der enkelte fugle på mange af de kendte gæselokaliteter, fra Tipperne/Skjern enge i syd til Harboøre Tange i nord. Forårets sidste blev set 1/5 med 2 Vest Stadil fjord (OA) og 4/5 1 Bøvling fjord (AKV).

For det meste blev der fundet 1-2 individer, men 3/4 var der 3 ved Vest Stadil fjord (OA) og 24/4 var der hele 10 på Skjern enge (PAK).

Fra andet halvår var eneste obs. en meget tidlig fugl 19/8 på Tipperne (T) - gad vide om den er kommet levende forbi Værnengene?

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
3	9	4	15	3	0	0	1	0	0	0	0

Total: 35   Indsendere: 6   Lokaliteter: 12

Kortnæbbet Gås (*Anser brachyrhynchus*): 01580

Gæselokaliteterne langs kysten og omkring fjorderne bød traditionen tro på mange Kortnæbbede Gæs. Dog er årets tal lidt mindre end normalt på mange lokaliteter, bortset fra Vest Stadil fjord og Skjern enge. Sidstnævnte sted har udviklet sig meget de seneste år og har åbenbart trukket gæs væk fra andre lokaliteter. F.eks. var årets max.-tal fra Værnengene på kun 150!

Månedsfordelingen var meget normal, med april som den største måned og langt de fleste fugle i forårssæsonen.

Efter usædvanligt mange gæs i amtet i december '98 var der store flokke fra årets første dag med 1/1 1450 Harboøre tange (JN), samt 2/1 1000 Skjern enge (TM) og 3/1 5000 Vest Stadil fjord (EE). Frem til midt i maj var der konstant flokke af Kortnæbbede i amtet. Forårets sidste store flok var 7/5 3000 Vest Stadil fjord (KEK), mens de sidste flokke var 14/5 700 Skjern enge (TM), 15/5 460 Harboøre tange (V) og 16/5 125 Vest Stadil fjord (AKV). Endelig var 16/5 1 Skjern enge (GTA) og 19/5 1 Harboøre tange (V) de sidste eftermølere.

Væk fra de kyst/fjord-nære lokaliteter var der enkelte iagtt. fra Sønderlem vig og Geddal enge, med 15/4 50 Geddal enge (Steen Fjederholt) som største tal.

Forårets månedsmax.-tal fra de største lokaliteter (>2500):

	Jan	Feb	Mår	Apr
Skjern enge	24/1 5000	3/2 3100	28/3 6000	28/4 10000 (KST,OA,TM,HJH)
Sandene, Ringk. fjord	17/1 1690	-	20/3 2500	- (EE)
Holmen v. Bork	11/1 3650	-	-	(PKR,OA)
Vest Stadil fjord	3/1 3000	28/2 500	27/3 10000	5/4 9300(EE,OA,ET,GTA)
Plet enge	-	27/2 2500	12/3 1875	- (OA,MJH,V)
Vrist enge	-	12/2 3000	-	(OA)

I andet halvår kom den første iagtt. 16/9 med 11 Vest Stadil fjord (PKR). De næste var 25/9 6 trk. syd Vejlbj klit (GM), 26/9 430 Tipperne (T) og 27/9 4 Geddal enge (HRS, LN).

Eneste større trækobs i efteråret var den 15/10 med 450 syd ved Hvide Sande (OA).

Som i foråret var Skjern enge den store instelokalitet med flokke >1000 fra starten af oktober til midt i december.

I forårets månedsmax. tal fra de største lokaliteter (>1000):

	Okt	Nov	Dec	
Skjern enge	22/10 4000	14/11 3000	17/12 1040	(TM,ET,OA)
Tipperne	18/10 820	10/11 311	30/12 1100	(T)
Vest Stadil fjord	ca. 1/10 6100	ca. 1/11 800	8/12 1470	(DMU,OA)

Ud over det nævnte december tal fra Tipperne blev der i årets sidste dage set fig.: 28/12 120 Skjern enge (TM) samt 10/12 8 Harboøre tange (AKV).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
15401	25597	36761	80549	7296	0	0	0	1001	16237	7667	4990

Total: 215499   Indsendere: 24   Lokaliteter: 38

Almindelig Blisgås (*Anser albifrons albifrons*): 01590

Alle årets iagtt. stammer fra gåselokaliteterne ved fjordene. Antalsmæssigt er årets sum den laveste siden '93. Gennemsnittet fra 94-98 var på 462 fugle pr. år.

Årets første blev også den største flok med 1/1 23 Vest Stadil fjord (SEP). Samme sted var der 4/1 4 fugle tilbage og det var faktisk de højeste antal væk fra Værnengene og Tipperne i foråret.

De største tal derfra blev 16/3 13, 24/3 7 og 17/4 6 Værnengene (OA,T,MBA), mens der 4/4 var 17 på Tipperne (T).

Alle forårets øvrige fugle drejede sig bare om spredte obs af 1-3 fugle på gåselokaliteter fra Bork i syd til Bøvling klit i nord. Forårets sidste blev set 1/5 med 1 Vest Stadil fjord og 2/5 1 Bøvling klit (OA). I sidste halvår sås de første 23/9 1 Vest Stadil Fjord (DMU), 19/10 3 Vest Stadil fjord (GTA) og 9 Værnengene (T).

Max-tal fra de store lokaliteter: 29/10 17 Tipperne (T) og 17/11 118 Vest Stadil Fjord (DMU)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
38	4	26	25	2	0	0	0	1	39	153	16

Total: 303   Indsendere: 11   Lokaliteter: 11

Grønlandsk Blisgås (*Anser a. flavirostris*): 01591

For andet år i træk var der en enkelt iagtt. af denne race, som man ellers skal tilbage til Årsrapport '94 for at finde: 12/11 3 Vest Stadil fjord (PKR).

Dværggås (*Anser erythropus*): 01600

Opfostring og udsætninger i Svensk og Finsk Lapland giver håb om flere fund af denne lille gås. I efter år i '95 og '96 er det andet år i træk, at arten træffes i amtet.

17/4 på Tipperne (T) og igen 19/4 på Værnengene (HKN,KO). Måske var det den samme fugl (ingen farveringe), der blev set 10/5 på Harboøre tange (PAK). I så fald har den nok gået og gemt sig bag et par Kortnæbbede gæs i den mellemliggende periode.

Endelig blev der set en adult (med farveringe) 24+25/4 på Skjern enge (PAK) samt 1 d. 28/4 Vest Stadil Fjord, måske samme fugl som fra Skjern Enge (HWJ, ET) og igen 1 adult den 13/5 på Tipperne (T), havde farveringe på benene og blev set blandt Bramgæs, der bruges som "rugemødre".

Grågås (*Anser anser*): 01610

Et meget normalt år, der holdt niveauet fra de seneste 5 år. De største forårsagt. var fra Tipperne, mens sensommerens og efterårets store flokke var mere spredt på de store gåselokaliteter ved fjordene. Året kom lidt sent i gang med kun få fugle i de to første måneder. De største tal fra januar var således 7/1 7 Skjern enge (TM), 9/1 10 Sønderlem vig (HRS) og 11/1 13 Værnengene (OA). I februar begynder de danske ynglefugle normalt at blive aktive, men flokstørrelserne var stadig beskedne og det var først i marts, at der blev talt flokke >100. Første store flokke blev set 15/3 med 528 Værnengene (OA) og samme dag 294 Tipperne (T). Det var de to eneste lokaliteter i foråret med faste tal >100. Efter et lille fald i antallet, i månedskiftet marts/april, kom forårskulminationen midt i april med den 17/4 som den største dag med 2071 på Tipperne (T) og 285 på Værnengene (MBA). Samme dag, samt den 18/4 var der exceptionelt store tal (>600) fra Harboøre-området, med 17/4 680 Harboøre tange (AKV) som max.. Fra starten af maj var der stort set ingen trækfugle tilbage og frem til midten af juli dominerede de lokale ynglefugle materialet.

fra den indre Limfjord blev forårets største tal 13/3 97 Sønderlem vig (HRS, LN), hvilket var lidt lavere end de seneste år. Ingen andre lokaliteter havde flokstørrelser i nærheden af 100.

Årets yngleoplysning gav en sum på 21-23 ynglepar, fordelt med 3 par på Tipperne (T), 2 par på Værnengene (T,OA), 3 par på Vinterleje pold (T), 4-5 par på Klægbanken, skønt der var Ræv til stede (T), 2-3 par Høje Sande (T), 2 par Vest Stadil fjord (OA) og 5 par Geddal enge (HRS, LN).

fra midt i juli kom der så småt gang i fældnings/efterårstrækket med 16/7 197 Værnengene (OA) og 29/7 340 Tipperne (T). Det hele kulminerede i august med følgende max.-tal:

13/8 3695 Vest Stadil fjord (OA), 13/8 2000 Bøvling fjord (AKV), 25/8 749 Tipperne (T) og 29/8 2500 Høvsøre (T), samt 22/8 159 Geddal enge (HRS).

At det ikke var alle gæs, der forlod landet i løbet af september, ses af sene max.-tal fra d. 27/9 med 1196 på Tipperne (T) og 17/9 4101 Vest Stadil Fjord (DMU). I oktober var der stadig mange gæs med 17/10 954 som max. på Tipperne (T). Fra den indre Limfjord var det i oktober, at årets max.-tal blev fundet d. 22/10 med hele 264 ved Sønderlem vig (LN).

I årets sidste måneder var der kun få større flokke tilbage: 10/11 644 og 21/12 176 begge Tipperne (T).

Bortset fra disse, samt 20/11 120 Sønderlem vig (HRS), var der ingen obs. der nærmede sig 100.

Årets sidste iagtt. blev 26/12 22 Bøvling klit (OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
40	253	1765	4354	311	211	1016	16911	8200	2710	947	292

Total: 37.010   Indsendere: 21   Lokaliteter: 25

[Indisk Gås] (*Anser indicus*): 01620

Denne undslupne fangeskabsfugl er årligt set i det fri i amtet siden '94.

fra foråret er den første obs fra 1/4 med 1 ved Vest Stadil fjord (EE) og det kan være samme individ, der blev set i perioden 3/4-20/4 på Tipperne (T) og dernæst 20+22/4 på Værnengene (HS,EE).

fra efteråret var der kun én obs. den 28/9 med 1 ved Felsted Kog (T).

[Snegås] (*Anser caerulescens*): 01630

Som vi efterhånden er forventet med, blev der fundet enkelte Snegås blandt flokkene af Kortnæbbede Gæs.

På 19 obs.-dage i perioden 4/1-10/5 sås 2 fugle sammen. For det meste ved Vest Stadil fjord, men ind imellem også på andre lokaliteter som Sandene i Ringkøbing fjord og Skodbjerg (EE,ET,OA,KEK,MJH,HS,AKV,PKR,LH,GTA,HRS,I,N)

Derudover var der en enkelt obs. den 15/4 af 1 fugl på Tipperne (T).

I andet halvår sås 30/9 og igen 31/12 2 stk. ved Vest Stadil fjord (PKR,OA).

Den 16/10 var der dog hele 4 fugle, som blev set ved Vest Stadil fjord (EE,SEP,PP).

Canadagås (*Branta canadensis*): 01660

Efter et par flotte år faldt antallet igen i '99 til et normalt niveau for 90'erne.

Det blev også en normal månedsfordeling med flest vinterfugle.

Der var kun to lokaliteter med regelmæssige iagt. fra årsskiftet og frem til med. marts. Flest iagt. var der fra Holmen ved den gamle Landfjord med et max.-tal 15/2 på 62 Sønderlem vig (LN,HRS).

På den anden lokalitet kom max. tallet den 28/2 med 44 ved Vest Stadil fjord (OA,KEK,MJH).

Fra en tidligere fast lokalitet var der kun én iagt.: 17/1 17 Nissum Bredning (V) og en enkelt anden 2-cifret obs. var 1/2 55 på Værmengene (TM).

Fra april og maj var der kun ganske få obs. af enkelte fugle. Bl.a. på fuglenes dag 30/5 med 2 Stoubæk brat (I,OO,I,13)

Fra midt i juni til midt i november var der 13 obs.-dage med 2-9 fugle ved Sønderlem vig/Geddal enge (HRS,I,N,C'Sv,ASN). Derefter kom der lidt flere fugle til og 12/12 taltes et maximum på 36 ved Sønderlem vig (HRS,LN).

Bortset fra 11/11 13N Klægbanken (T) og 8/12 41 + 19/12 54 Vest Stadil fjord (OA) var der ikke andre lokaliteter med >10 fugle.

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
92	430	37	3	5	4	6	0	2	24	57	212

Total: 872   Indsendere: 16   Lokaliteter: 12

Bramgås (*Branta leucopsis*): 01670

På ny et flot år på det høje niveau, vi har været vant til de sidste par år. Det var igen på de store fjord- og kystnære gåselokaliteter, at de fleste Bramgæs rastede.

Der var store flokke i amtet fra årets start med 3/1 1000 Vest Stadil fjord (EE) og 7/1 750 Værmengene (MBA) og gennem foråret var der flg. månedsmax.-tal på de største lokaliteter.:

	Jan	Feb	Mar	Apr
Værmene/Tipperne	8/1 1580	1/2 850	25/3 1406	4/4 2542 (OA,T)
Holmen, Bork	11/1 1500	-		(OA,PKR)
Skjern enge	24/1 30	13/2 18	28/3 60	18/4 2500 (KST,TM,KO)
Vest Stadil fjord	3/1 1000	27/3 500		1+28/4 1000 (EE,ET,KEK)
Nissum fjord	17/1 685	5/2 855	22/3 1380	25/4 1500 (OA,AKV)
Plet enge/Harboøre tange	17/1 29	27/2 85	12/3 435	17/4 162 (V,OA,AKV)

Forårets afrejse skete i starten af maj, med flg. flokke som de sidste: 2/5 500 og 12/5 200 ved Vest Stadil fjord (KEK), 9/5 4000 (mange!) Skjern Enge (HP), 13/5 130 Tipperne (T) og 15/5 255 Harboøre tange (AKV). Som absolut sidste iagt. var der 25/5 3 på Tipperne (T).

De næste iagt. kom 11/9 med 1 og 22/9 85 på Tipperne (T).

Først 17/10 var der Bramgæs andre steder med 25 Vest Stadil fjord (OO,EØ) og de var den 7/11 blevet til 130 (CSv,ASN).

I årets sidste måneder var den sydlige del af Ringkøbing fjord vært for de største flokke, der frekventerede både Tipperne, Værmengene og Bjerregård. De månedlige max.-tal blev:

29/10 770 Tipperne, 12/11 1129 Tipperne og 9/12 1550 Værmengene (OA).

Fineste anden flok >100 var samtidig årets sidste iagt. den 19/12 med 320 Vest Stadil fjord (OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
8030	2118	7522	16249	1688	0	0	0	35	875	1900	3116

Total: 41583   Indsendere: 23   Lokaliteter: 30

Knortegås (*Branta bernicla*): 01680

Næsten alle Knortegæs blev racebestemt og behandles separat nedenfor. Der var således kun 6 obs af ubestemte Knortegæs, hvoraf følgende 3 var 2-cifrede: 8/4 60 Værmengene (MBA), 20/12 26 Nissum Bredning (V) og 27/12 150 Nissum fjord (SEP).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	60	0	0	0	0	0	9	0	176

Total: 245   Indsendere: 6   Lokaliteter: 5

Mørkbuget Knortegås (*Branta b. bernicla*): 01681

Et år med lidt lavere tal end normalt. Fordelingen var dog helt normal, med 98% af alle obs. i perioden marts-maj. Den sydlige del af Ringkøbing fjord stod, som sædvanligt, for langt hovedparten af årets Mørkbugede.

I januar var der i alt 4 fund. Flest 17/1 med 9 Nissum fjord (AKV). Den 24/1 var 2 kommet ind i Horn sø ved Lemvig (AKV) hvilket er en lidt usædvanlig lokalitet. Først 13/3 indfandt den første større flok sig med 280 på Poldene i Nymindestrømmen (OA). Frem til 10/5 maj turnerede gæssene rundt mellem Tipperne, Nymindestrømmen og Bjerregård. De største tal blev 29/3 540 Bjerregård (OA), 15/4 473 Tipperne (T) og 10/5 308 Tipperne (T). Sidstnævnte obs. blev en af forårets sidste, kun 19/5 105 Harboøre tange (V) og 19/6 2 Tipperne (T) var senere.

Fra foråret kan derudover nævnes 2 iagt. 29+31/3, hvor 1 fugl blev set på Geddal enge (LN,HRS).

At der 14/8 var 1 fugl på Tipperne (T) må næsten regnes som et sommerfund, for efterårstrækket startede først 14/9 med 7 syd Husby klit (OA). Sammen med 1/10 6 syd Lyngvig fyr (KEK,OA) var det de eneste trækobs ved havet. De første rastende blev 16/9 2 på Tipperne (T) og frem til årsskiftet var der enkelte iagt. af få fugle på kendte gåselokaliteter. Eneste obs. >10 var 26/10 13 Tipperne (T) og årets sidste blev set 26/12 med 1 syd ved Fjaltring og 3 rast. Fjand Grønne (OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
14	0	1150	1206	458	2	0	1	9	27	0	6

Total: 2873   Indsendere: 8   Lokaliteter: 18

Lysbuget Knortegås (*Branta b. hrota*): 01682

Et dårligt år for arten, specielt ved de faste rastepåder i Harboøre-området, hvor årets antal kun var 1/3 af hvad de kan være. Ved amtets anden faste område, Nissum fjord, var der også lave tal, bortset fra årets første optælling. Nedenstående tabel viser månedsmax. for disse lokaliteter.:

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj
Harboøre	17/1 368	12/2 425	12/3 327	17/4 425	19/5 320 (V,AKV)
Nissum fjord	17/1 765	5/2 345	22/3 288	25/4 450	22/5 444

OA,AKV,KEK)

Væk fra disse områder var der kun tre iagtt.: 1/2 43 syd Fjaltring, 11/2 3 Odde-sund (OA) og endelig 4/3 42 Tipperne (T). Sidstnævnte er et stort tal fra den lokalitet. Max-tallet fra Nissum fjord i maj blev forårets næstsidste obs, kun 31/5 6 Fjandø (AKV) var senere. I efteråret var der kun to september fund: 2/9 6 Tipperne (T) og 8/9 5 Bøvling fjord (T). Fra starten af oktober og frem til midt i november var det kun Harboøre-området, der kunne byde på de Lysbugede. De største tal var dog meget beskedne: 3/10 28 Plet enge (AKV) og 13/11 34 Harboøre tange (V).

I december var der kun én obs fra området: 20/12 395 Harboøre tange (V), til gengæld var der i perioden 13/12-26/12 4 obs af >100 fugle ved Fjand Grønne og Holme. Flest den 20/12 med 215 (DMU).

Årets sidste obs blev 26/12 20S Fjaltring og 201 rast. Fjand Grønne (OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1111	1591	921	1248	980	0	0	0	11	49	43	1147

Total: 5417   Indsendere: 7   Lokaliteter: 13

Rustand (*Larus ferrugineus*): 01710

Ingen observationer af denne art inden for amtets grænser i år.

Grævand (*Larus tudorus*): 01730

Med færre observationer fra færre lokaliteter fra færre observatører måtte trenden være for nedfaldende, og det blev da også det dårligste år i de sidste 7 år.

Af større vinterforekomster skal nævnes 17/1 110 Plet Enge-Sønderholm Enge (V), 7/2 74 Høje Sande (TM) og 13/2 160 Skjern Enge (TM).

De største koncentrationer i foråret blev talt på følgende lokaliteter 2/3 570 Tipperne (T), 10/3 98 Klægbanken (KEK), 11/3 67 Geddal Enge (HRS), 12/3 156 Harboøre Tange (V) og 16/3 140 Værnengene (T).

Under fældningstrækket blev der set 22/5 175 Bøvling Fjord (OA), 31/5 83 Skjern enge (TM), 16/6 277 Værnengene (T) og 30/6 513 Tipperne (T).

Yngleoplysninger: Der er igen i år set 20-25 ynglepar på 5 forskellige lokaliteter. Nævnes skal 11-15 par Tipperne (T), 2 par Værnengene (OA) og 6 par Geddal Enge. I alt er der set et par hundrede pulli.

I efteråret ses de største forekomster på følgende lokaliteter: 2/9 677 Tipperne (T), 4/9 100 Klægbanken (ET) og 8/9 623 Bøvling Fjord (T).

I årets sidste måned kunne der fortsat ses tal over 100: 2/12 165 Tipperne (T), 20/12 188 Nissum Bredning (V) og årtusindes sidste obs. blev 31/12 70 Harboøre Tange (LN)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
143	569	1494	656	988	1451	994	1313	2714	404	346	545

Total: 11.617   Indsendere: 19   Lokaliteter: 38   Observationer: 160

Pibeand (*Anas penelope*): 01790

Trenden fra de sidste 3 år fortsætter med totaler under 40.000 og det er stadig fædegrundlaget i Ringkjøbing Fjord, eller mangel på samme, der gør sig gældende. Spændende at se om det snart retter sig.

Vinterens største rastetal blev 27/2 475 Harboøre Tange (OA,MJH).

I foråret bliver der set flest på følgende lokaliteter: 15/4 2467 Tipperne (T), 17/4 890 Harboøre Tange (AKV), 22/4 315 Vest Stadil Fjord (KEK) og 24/4 105 Værnengene (MBA).

Yngleoplysning: Der er ikke indsendt oplysninger om yngleforsøg i år.

Der ses kun oversomrende fugle på 4 lokaliteter: Geddal Enge, Tipperne, Harboøre Tange og med største tal 7/7 125 Vest Stadil Fjord (OA).

Efterårstrækket startede med 25/8 689 Tipperne (T) og kulminerede en måned senere med 22/9 7164 Tipperne (T). Der ses også 26/9 500 Geddal Enge (LN), 30/9 2731 Harboøre Tange (V), 18/10 1317 Klægbanken (T) og 2/11 1357 Vest Stadil Fjord (DMU).

Der ses fortsat fugle i den milde vinter, alle er åbenbart ikke blæst væk, med flest 20/12 585 Harboøre Tange (V).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
612	539	2516	4997	340	106	204	823	12763	10744	4704	1203

Total: 40.271   Indsendere: 21   Lokaliteter: 30   Observationer: 131

Knarand (*Anas strepera*): 01820

1999 blev det suverænt bedste år i 90'erne med over 1800 fugle set. Det skal blive spændende at se om denne positive udvikling kan fortsætte, specielt Mellemdyb bliver spændende at følge de kommende år.

Forårets første fugle blev set 15/3 4 Tipperne (T) og på ca. 10 lokaliteter var der fra 1 til 4 fugle.

De største tal blev 22/4 5 Vest Stadil Fjord (MAD), 25/4 19 Poldene v/Skjern Å-munding (MBA), 11/5 11 Værnengene (OA,HKN) og 25/5 5 Tipperne (T).

Yngleoplysning: Der er i år registeret 12-13 ynglepar på 5 forskellige steder i den syd og østlige del af Ringkjøbing Fjord, nemlig Tipperne 1 par, Værnengene 6 par, Poldene i Nymindestrømmen 2 par, Klægbanken 2 par og Høje Sande 2 par, men der er ingen observationer af pulli.

Efteråret blev meget flot, med nogle høje koncentrationer og her er det især Mellemdyb/Vest Stadil Fjord der gør sig gældende. Allerede først i August ses pæne tal med 8/8 10 Vest Stadil Fjord (EE) og 15/9 65 Vest Stadil Fjord (PKR) – maks-tallet fra lokaliteten blev på hele 77 fugle den 12/11 (DMU).

Årets sidste blev 12/12 4 Geddal Enge (HRS, LN).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	8	92	82	20	11	173	615	431	385	4

Total: 1801   Indsendere: 23   Lokaliteter: 15   Observationer: 134

Krikand (*Anas crecca*): 01840

Krikænderne overgik igen sig selv og antallet er mere end tredoblet over de sidste 7 år. Dette skyldes først og fremmest at der var rigtig mange fugle i efteråret

De største vinterforekomster blev 17/1 60 Skjern Enge (TM) og 17/1 40 Borris Hede (OO). I foråret er koncentrationen af rastende fugle størst i april, med følgende maxtal: 4/4 4621 Tipperne (T), 10/4 400 Vest Stadil Fjord (OA,MJH), 17/4 565 Værnengene (MBA) og 17/4 732 Harboøre Tange (AKV). De første oversomrende/fældende fugle ses fra sidst i juni med flest 27/6 72 Geddal Enge (HRS), 28/6 320 Vest Stadil Fjord (OA) og 30/6 461 Tipperne (T).

Yngleoplysninger kommer fra kun 2 lokaliteter. 1/6 1 par Tipperne (T) dette er første fund siden 1995 og 13/8 hvor 1 hun ses med 7 ællinger Vest Stadil Fjord (KO).

I efteråret ses meget store tal og specielt Vest Stadil Fjord har haft godt af naturgenopretningen og fast observatør. 1/9 3420 Bøvling Fjord (OA), 16/9 6669 Tipperne (T), 16/10 2000 Geddal Enge (HRS, LN), 17/10 900 Harboøre Tange (AKV), 18/10 5660 Klægbanken (T) og sidst men ikke mindst 19/11 9512 Vest Stadil Fjord (DMU).

Vinterens første måned får hurtigt tallene til at falde fra 8/12 3000 til 19/12 4 Vest Stadil Fjord (OA).

Månedsfordelingen:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
111	82	5573	9894	202	1047	346	14455	13483	21976	21843	3374

Total: 92.426   Indsendere: 21   Lokalteter: 30   Observationer: 154

Amerikansk Krikand (*Anas crecca carolinensis*) : 01843

I alt 4 fugle blev set i år, hvilket er rekord. En han blev d.13/4 set på Værmengene (HKN,KO). Endnu en han dukkede op d. 15/4 ved Vest Stadil Fjord (PKR). På Værmengene (OA,HKN,PKR) blev der d. 28/4 set en han, der vurderes til at være en ny, i forhold til den første fugl, da den havde en smallere seje og var i par. Årets sidste han blev set på Tipperne (OA,HKN) d. 21/11 – første efterårsfund i Danmark. Alle er godkendt af SU.

Grænd (*Anas platyrhynchos*) : 01860

Året blev lidt bedre end sidste år, men ligger stadig noget under gennemsnittet for de sidste 7 år. I januar overvintre mange Grænd Nord og Øst fra og det blev da også til pæne tal: 3/1 1260 Bøvling Fjord (OA), 8/1 1150 Vest Stadil Fjord (OA), 12/1 1781 Tipperne (T), 17/1 250 Borris Hede (OO) og 17/1 370 Flyndersø (HRS,LN).

Foråret kunne kun byde på beskedne tal, lokaliteter med mere end 50: 11/3 58 Geddal Enge (HRS), 12/1 50 Harboøre Tange (V), 15/3 665 Tipperne og 13/4 62 Værmengene (T).

Yngleoplysning: Der er kun indsendt fra 6 lokaliteter, i alt ca. 57-60 ynglepar med ca. 25 pulli, der må være flere derude?

I efteråret blev der fra august og året ud set pænt store tal: 26/8 800 Geddal Enge (HRS), 27/8 2848 Klægbanken (T), 27/10 1075 Bøvling Fjord (T), 22/11 1936 Tipperne (T), 8/12 1020 Vest Stadil Fjord (OA) og 19/12 700 Sønderlem vig, Fjorden ud for (CSv).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
6591	1009	847	379	260	950	369	8461	4604	8300	9845	9210

Total: 50.825   Indsendere: 20   Lokalteter: 51   Observationer: 170

Spidsand (*Anas acuta*) : 01890

Efter sidste års forbedring, faldt totalen tilbage med ca. 30%. Dette skyldes et lidt dårligere forår og lave tal fra September.

De første vinterfugle ses allerede 3/1 12 Bøvling Fjord (OA) og februarmax ses 27/2 107 Harboøre Tange (OA,MJH).

I foråret nås max allerede 2/3 765 Tipperne (T) og følges af 11/3 120 Vest Stadil Fjord (KEK), 14/3 180 Bøvling Fjord (OA), 25/3 315 Værmengene (OA), 17/4 177 Harboøre Tange (AKV) og sidste større obs bliver 23/4 65 Velling Bugt (RA).

Fra sidste år hvor der ingen yngleoplysninger var, er det glædeligt i år at kunne meddele, at der er konstateret ynglepar 4 forskellige steder i amtet, men det kan desværre ikke berettes, om der kom noget ud af anstrengelserne.

I juni og juli er der set under 20 oversommende fugle på 4 lokaliteter.

I efteråret ses de største koncentrationer i september: 2/9 273 Tipperne (T), 10/9 1300 Klægbanken (ET), 28/9 129 Bøvling Fjord (T) og 7/10 546 Vest Stadil Fjord (DMU). Der kan stadig ses 29/11 175 Tipperne (T).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
20	192	1883	1273	36	6	7	606	6246	1738	1390	28

Total: 13.425

Indsendere: 19

Lokaliteter: 20

Observationer: 115

Atlingand (*Anas querquedula*) : 01910

Året blev suverænt det bedste år i 90'erne, med det størst antal sete fugle.

De første fugle dukker op 28/3 2 Tipperne (T) og 4/4 14 Vest Stadil Fjord (EE).

I foråret sås der mere end 10 følgende steder: 9/4 17 Tipperne (T), 10/4 18 Værmengene (OA, MJH), 15/5 13 Harboøre Tange (AKV) og 16/5 11 Vest Stadil Fjord (AKV).

Yngleoplysningerne kommer fra kun 2 lokaliteter, nemlig Tipperne og Værmengene med ca.14-16 ynglepar, men ingen oplysninger om der kom noget ud af det.

I løbet af sommeren kunne der ses få individer, med flest 7/6 3 Geddal Enge (HRS,LN).

I efteråret ses flest fugle i august ved det naturgenoprettede Mellemdyb, Vest Stadil Fjord med 8/8 17 (EE), 24/8 24 (DMU), 31/8 20 (OA,KO), 8/9 32 (DMU) og årets sidste obs. blev 30/9 2 også fra Vest Stadil Fjord (DMU).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-	-	2	130	77	14	3	75	85	-	-	-

Total: 335

Indsendere: 23

Lokaliteter: 11

Observationer: 78

Skeand (*Anas clypeata*) : 01940

Det blev et meget flot år med mange Skeænder. Der kan gisnes om årsagen, men en forklaring kunne være, at de rekordagtige regnmængder der er faldet siden efteråret 98, har skabt gode leve- og fourageringsbetingelser.

Årets første Skeænder lod sig allerede se 17/1 2 Harboøre Tange (V).

I foråret blev der allerede sidst i Marts set mange ænder: 31/3 41 Værmengene (OA) og det kulminerede med 18/4 98 Værmengene (KO). På andre lokaliteter blev set: 22/4 28 Harboøre Tange (JN), 25/5 28 Tipperne (T), 25/5 12 Skjern Enge (TM) og 30/5 25 Vest Stadil Fjord (RA).

Yngleoplysning: Der er set ca. 13-17 ynglepar 4 steder i den syd og østlige del af Ringkjøbing Fjord, nemlig på Tipperne, Værmengene, Poldene i Nymindestrømmen og Klægbanken. Der ses kun en familie med 4 unger den 15/6 Værmengene (OA).

I efteråret ses følgende maxtal: 20/8 17 Bøvling Fjord (OA), 8/10 216 Vest Stadil Fjord (DMU), 14/10 8 Harboøre Tange (V) og 17/10 53 Tipperne (T). Årets sidste fugle lader sig se 21/11 16 Vest Stadil Fjord (OA).

Månedsfordeling:

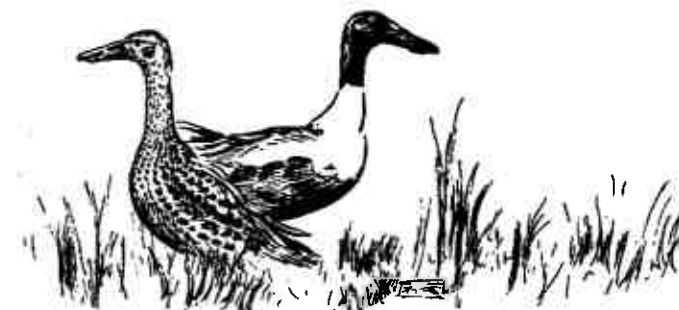
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	-	63	1154	312	134	41	268	354	504	234	-

Total: 3.066

Indsendere: 23

Lokaliteter: 17

Observationer: 127

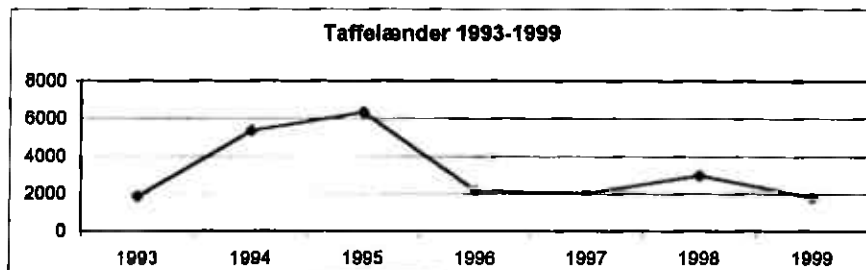

Rødhovedet And (*Netta rufina*): 01960

En han blev set fra 22/10 og til primo november i Søndre Dyb, Vest Stadil fjord (PKR,OA,KEK). Hermed har vi kendskab til 9 observationer siden årsrapportens start i 1978.

Taffeland (*Aythya ferina*): 01980

Med en total på kun 1797 fugle ligger vi pænt under de seneste års gennemsnit – se de sidste 6 års tal:

Men noget kunne måske tyde på, at de store tal i 1994 og 1995 var langt over vores normal. De største obs. kommer fra 19/10 205 Ferring sø (AKV), 19/10 406 Vest Stadil Fjord (DMU) og 4/12 210 Sunds sø (C1.).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
54	100	110	57	28	74	58	141	27	986	93	544

Total: 2272   Indsendere: 15   Lokalteter: 16   Observationer: 60

Troldand (*Aythya fuligula*): 02030

Det ligner et normalt år for arten. Harboøre Tange topper suverænt med 2/1 410 (OA) og 20/12 505 (V). Endvidere 19/10 242 Vest Stadil Fjord (DMU).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
469	210	401	757	138	105	148	123	13	349	0	1147

Total: 3860   Indsendere: 18   Lokalteter: 25   Observationer: 97

Bjergand (*Aythya marila*): 02040

Også i år står Harboøre Tange for en stor del af årets iagttagelser – nemlig 402! Flest 27/2 107 (OA,MJH) og 17/4 118 (AKV). Juli-fundet er en nordtrækkende ved Lyngvig 15/7 (HKN).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
50	107	23	205	20	0	1	0	2	7	0	72

Total: 487   Indsendere: 9   Lokalteter: 6   Observationer: 20

Ederfugl (*Somateria mollissima*): 02060

Der er ikke meget at råbe hurra for! Med en årstotal på 550 eks. er der kun at sige, at 1999 ikke var ederfuglenes år. Største obs. er 30/12 120 nordtrækkende Harboøre Tange (AKV).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
25	165	0	50	24	7	0	0	11	148	0	120

Total: 550   Indsendere: 8   Lokalteter: 11   Observationer: 25

Havlit (*Clangula hyemalis*): 02120

Et rimeligt år efter 3 magre år med h.h.v. 33, 22 og 39 eks. Men den er jo ikke særlig talrig på vore kanter! De fleste fugle er set ved Thorsminde (i alt 30) – flest 13/12 med 12 rastende på havet (OA,PKR).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	3	2	3	0	0	0	0	0	3	11	27

Total: 49   Indsendere: 8   Lokalteter: 10   Observationer: 17

Sortand (*Melanitta nigra*): 02130

Året blev en fuser for denne art, hvis man skal tro på det materiale, der er sendt ind til årsrapporten. Vi har kun kendskab til 3.302 eks., og det er det næst laveste antal i 90'erne – og langt fra 90'ernes gennemsnit på godt 14.500 fugle pr. år. Fineste større obs. er 20/7 1000 Husby Klit (LN,CH). Desuden et par indlandsobs.: 15/3 1 rast i vanddam på mark ved Grønberg (LH) og 13/11 9 rast Gødstrup sø (CL).

Månedsfordeling:

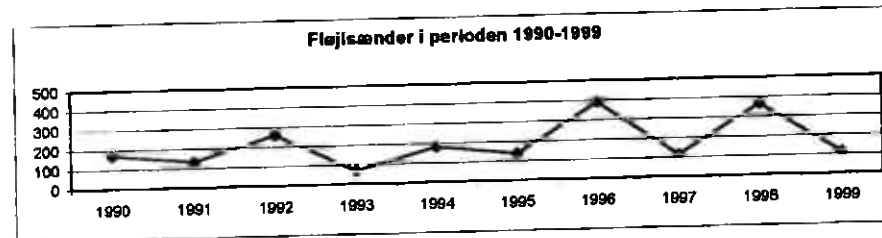
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	2	1	22	844	0	1223	162	135	813	36	64

Total: 3302   Indsendere: 10   Lokalteter: 15   Observationer: 44

Fløjsand (*Melanitta fusca*): 02150

Som det kan ses nedenfor lå 1999 "under middel", og vi skal helt hen i maj måned, før de første fløjsænder finder vej til notesbøgerne. Eneste lidt større obs. er 1/5 25 nordtrækkende Lyngvig (EE). Mest usædvanlig er dog 3 observationer fra efteråret på Tipperne (i alt 6 fugle). Det er nemlig reservatets

1., 4. og 5. fund – i hele reservatets levetid!

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
				35				1	55	2	17

Total: 110   Indsendere: 10   Lokalteter: 10   Observationer: 22

Hvinand (*Bucephala clangula*): 02180

Takket være store tal fra Nissum fjord, ser året pænt ud – uden dog at nå sidste års total på 20.342. Fra Nissum fjord har vi bl.a. 3/1 2180 (OA), 25/11 2096 (T), 13/12 1030 (DMU) og 20/12 1885 (DMU). Desuden følgende obs. > 500: 17/1 624 Harboøre Tange (V), 2/3 787 Tipperne (T), 14/3 845 Nissum fjord (OA), 22/11 675 Tipperne (T).

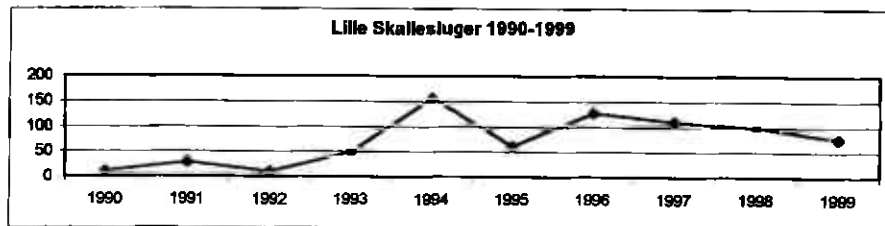
Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
3546	1414	2936	1225	56	54	39	18	334	375	3618	3850

Total: 17.465 Indsendere: 18 Lokalteter: 26 Observationer: 106

Lille Skallesluger (*Mergus albellus*): 02200

Sammenholder vi årets total med de øvrige år i 90'erne, så ligger 1999 nok omkring gennemsnittet. Både månedsfordelingen og lokalitetsfordelingen ser ret normale ud. Største observation er 6 eks. set i perioden 8.-22/3 ved Vest Stadil fjord.

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
15	4	21	7						2	6	20

Total: 75 Indsendere: 12 Lokalteter: 11 Observationer: 35

Toppet Skallesluger (*Mergus serrator*): 02210

Det laveste tal siden starten af 90'erne! Kun følgende obs. > 100: 11/2 115 Venø Bugt (OA,HRS), 30/9 108 Nissum Bredning (V), 22/10 160 fjorden ud for Sønderlem Vig (LN) og 20/12 366 Nissum Bredning (V).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
147	369	64	117	22	31	14	6	180	402	135	382

Total: 1.869 Indsendere: 11 Lokalteter: 19 Observationer: 64

Stor Skallesluger (*Mergus merganser*): 02230

Igen i år indtager Flyndersø suverænt 1. pladsen: 17/1 1700 eks. (HRS, LN) Sommerfundene stammer fra Stadil fjord (2 fugle) og Ringkøbing havn (5 fugle). Der er observationer > 100 fra følgende lokaliteter:

Nissum fjord: 3/1 200, 13/12 168, 20/12 278

Stadil fjord: 7/2 300, 11/3 138, 15/3 264

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2147	531	698	54	4	0	6	12	1	0	34	554

Total: 4.041 Indsendere: 16 Lokalteter: 30 Observationer: 71

Amerikansk Skarveand (*Oxyura jamaicensis*): 02250

I lun kunne ses i perioden 17/10 – 22/10 i Sønder Dyb, Vest Stadil fjord (PKR,EØ,OO,OA,LN). Det er 1 gang arten ses indenfor amtets grænser. Arten er indført til Europa fra Nordamerika.

[Rødhøne] (*Alectoris rufa*): 03580

Et enkelt undsluppet eksemplar overraskede ved Karup Å, Fårbæk d. 28/10 (Knud Flensted).

Urfugl (*Tetra tetrix*): 03320

Sorgeligt men sandt. Efter sidste års to observationer fra henholdsvis Borris Hede og Donsø Sande, var der i år slet ingen observationer i amtet!!!

Agerhøne (*Perdix perdix*): (03670)

18 observationer af i alt 126 fugle giver slet ikke et realistisk billede af bestanden af denne ikke ulmindelige standfugl i agerlandet. Få større flokke lod sig se. Størst var: 11/2 20 ved Vest Stadil fjord (KEK), 26/2 28 Vest Stadil Fjord (KEK), 29/10 14 Piet Enge - Sønderholm Enge.

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
11	32	2	4	4	4	2	2		24	7	11

Vagtrel (*Coturnix coturnix*): 03700

Et meget flot år med mindst 34 forskellige fugle fra 17 forskellige lokaliteter. Enkelte var stationære hele sommeren igennem. De 34 er langt flere end gennemsnittet for 90'erne og slår klart det næstbedste år 1997, der havde, 16-20 fugle.

Langt de fleste fugle er observeret i maj, hvilket afspejler et forår med mange vagtler overalt i landet. Alle Obs. nævnes: 25/4 1 Lilleå v. Råsted (KEK), 13/5 2 Skjern Enge (BC), 16/5 1 Vest Stadil Fjord (AKV), 27/5 1 Søndervig (EE), 27/5 6 Vedersø (EE), 29/5 1 Møborg (JN), 31/5 1 Gudum (AKV), 6/6-8/8 1 Grønbjerg (LH), 15+18/6 1 Tim (BC), 16/6 1 Simonstrup (EØ), 17/6 1 Hee (BC), 19/6 6 + 27/6 11 Skjern Enge (JHK), 10/7 2 Skjern Å v. Tarm Holme (OA), 11/7 1 Holmsland (KEK), 13/7 1 Sønderlem Vig (LN), 15+26/7 1 Gødstrup Sø (CL), 19/7 2 Kloster Stationære til efter høst! (LN), 13/8 1 Hemmet (MBA).

Der er ikke rapporteret om sikre ynglefund.

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
			1	12	22	8	1				

Total: 25 Indsendere: 11 Lokalteter: 17 Observationer: 24

Vandrikse (*Rallus aquaticus*): 04070

Med 41 observationer af 63 eksemplarer et helt normalt år for arten.

De første registrerede fugle blev: 27/3 1+1 Borris Hede (EØ, OO) og 1/4 2 Vest Stadil Fjord (EE), hvilket er normalt.

De største tal fra yngletiden tæller: 27/5 9 Vest Stadil Fjord (EE), Tipperne 5 par (T), Værmengene 10 par (OA, Ole Thorup).

Efterårets sidste blev: 18/10 1 Stadil Fjord (T) og 11/11 2 Halby (HKN).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	1	8	19	4	3	1	6	6	2		

Ringkjøbing Bank

Birgit B. Damsgaard
 kundeservice

I Ringkjøbing Bank kan du forvente en service og rådgivning, der er tilpasset dine personlige ønsker og behov

Vi foretrækker den nære kundekontakt, hvor den enkelte kunde er i centrum. Her i banken vil du eksempelvis ikke opleve, at de teknologiske selvbetjeningsløsninger bliver trukket ned over hovedet på dig - tværtimod.

Som egnens lokalbank har vi et godt kendskab til de lokale forhold, og det betyder blandt andet at vi kan træffe hurtige beslutninger.

Vi kender ikke til standardløsninger - men er individuelle og fleksible, når det drejer sig om dine pengesager.

Velkommen i Ringkjøbing Bank!

 Torvet 2 • 6950 Ringkjøbing • Tlf. 9975 3200
 www.ringkjoebing-bank.dk

FORDL...
DET HANDLER OM MENNESKER

Plettet Rørvagtel (*Porzana porzana*): 04080

4 observationer af 6 fugle er godt for arten, men blegner noget i forhold til 1998 der med 9 fugle blev artiets bedste. Alle obs nævnes:

10/6 3 Flynder Å v. Bækmarksbro, 13/6 1 Bøvling Fjord, 7/7 2 Stadil Fjord (alle OA).

Engsnarre (*Crex crex*) 04210

Med et forår, der gav rigtig mange engsnarrer i andre dele af landet kunne det kun blive til 2 fugle i amtet: 27/5 1 Stadilø (EE) og 19/7 1 Grønbjerg (LH).

Spændende at se om naturgenopretningsprojektet ved Skjern Åen med årene kan give denne sjældne ynglefugl et fast tilholdssted i Ringkjøbing Amt.

Grønbenet Rørhøne (*Gallinula chloropus*) 04240

6 observationer af 8 fugle afspejler ikke realistisk artens optræden i amtet, men snarere ornitologernes manglende interesse for denne fugl. Alle obs nævnes: 9/1 1 Hover Å (KEK), 13/6 1 Søby Sø (CSv), 17/6 1 Rydhave Skov (GTA), 17/8 1 Vest Stadil Fjord (OA, PKR), 4/9 1 Halby (ET), 19/10 3 Veserne (AKV)

Der er ikke meldt om ynglefund!

Blishøne (*Fulica atra*) 04290

Sidst på vinteren og i det tidlige forår sås stadig flokke af Blishøns. Kun en lokalitet bød på flokke over 100: 17/1 135 Harboøre Tange (V), 27/2 250 Harboøre Tange (OA, MIH), 12/3 104 Harboøre Tange (V).

I Yngletiden (April til med juni) ser de største tal sådan ud (Maks. tal fra lokaliteter med >10): 17/4 27 Veserne (AKV), 18/4 41 Harboøre Tange (V), 24/5 50 Vest Stadil Fjord (KEK), 27/6 65 Geddal Enge.

Der er meldt om i alt 26-28 ynglear hvoraf langt størsteparten kommer fra Poldene i Nymindestrømmen med 13-14 par (T).

I efteråret samles fuglene igen på de traditionelle lokaliteter med godt fødegrundlag (Maks. tal fra lokaliteter med >100 nævnt): 21/8 505 Husby-Nørre Sø (OA), 28/8 200 Skjern Enge (TM), 4/9 2873 Stadil Fjord (T), 11/9 426 Tipperne (T), 12/9 1470 Vest Stadil Fjord (DMU), 17/9 Sønderlem Vig 1000 (LN), 24/9 455 Noret (AKV), 25/9 172 Klægbanken (T), 7/10 378 Hauervig Grund (T), 19/10 615 Veserne (AKV), 24/10 482 Bøvling Fjord (T), 13/11 390 Sunds Sø (EØ), 30/12 3300 Harboøre Tange (AKV).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
135	298	233	110	76	116	652	3.632	6.287	4.606	1.452	3.404

Total: 29.728

Indsendere: 16

Lokaliteter: 26

Observationer: 92

Trane (*Grus grus*) 04330

I år observationer der kunne tyde på et yngleforsøg. På lokaliteten blev der først set 2 fugle i marts og april, men i maj 1 – sidste observation stammer fra 27/5. Derudover er der 9 observationer af 14 fugle, hvilket er mange:

10/3 3r Bølling Sø (KM), 25/3 1n Husby Klitplantage (Tim Andersen), 1/4 3r Tipperne (T), 18/4 1r Harboøre Tange (V), 4/5 Værnengene 2 (Esbén Eriksen), 4/9 4 s Thyborøn (Peter Grundvad Nielsen)

Hvepsevåge (*Pernis apivorus*) 02310

Året gav 4 iagt. fra trækperioden, et helt normalt antal og mønster for amtet.

Alle nævnes: 29/5 1 Hemmet (MBA), 1/6 1 Klosterheden (JN), 22/9 1 Harboøre Tange (PKR), 25/ 9 1 Hvide Sande (CL).

Sort Glente (*Milvus migrans*) 02380

Der er 3 iagt. af 4 fugle fra forårstrækket. Det er ganske pænt.

Alle iagt. nævnes: 22/4 2 8 km øst for Holstebro (Hans Fredborg), 23/4 1 Flyndersø (medd. til LN), 25/4 1 Øvstrup Hede (OO).

Rød Glente (*Milvus milvus*) 02390

14 iagttagelser af ca. 9 fugle. Et meget interessant år af mange gode grunde: a) et rekordstort antal iagt., b) et muligt ynglepar omkring Aulum, c) 2 tilfælde af gennemtrækkende par i foråret og den tidligste sommer. Ankomst og afrejse lå inden for det normale mønster. Oktoberfundene falder sammen med nogle unormalt høje træktal for musvåge i disse dage. Der sås min. 5 om foråret, 2 om sommeren og min. 3 om efteråret.

Forårets første: 4/4 1 Aulum Kommunes Plantage (OO). I samme område sås derpå 25/4 1 Aulum (medd. til OO) samt 7/5 1 Aulum Kommunes Plantage (OO). Det indikerer et muligt ynglepar, hvor den ene sås sporadisk mens magen kunne rugge.

Alle øvrige fra foråret nævnes: 17/4 2 Bøvlingbjerg (JRN); det er fristende at udnævne følgende tre obs. til at være samme fugl: 4/5 1 Skjern Enge (MKV), 5/5 1 Værnengene (JB,KEK), 6/5 1 Lem (Medd. til RA), 12/5 1 Søndermølle (Csv, Usv).

Vi skal helt tilbage til 1991 og 1992 for at finde enkelte sommeriagttagelser. I 1999 er der parret der sås 2/6 2 n Vest Stadil (PKR).

Fra efteråret er der 3-4 fugle. Iagttagelserne fra Tvis og Djeld kunne såmænd være samme fugl som forårets "Aulum-glente".

Alle efterårets iagt.: 16/9 1 s Tvis (PP), 20-21/9 1 r Djeld (LN,HRS), 16/10 1 s Skjern Enge (MBA), 17/10 1 t Harboøre By (AKV).

Havørn (*Haliaetus albicilla*) 02430

Blot 1 fugl i vinteren og 4-5 i efteråret. Ved udgangen af november synes havørnene at have forladt amtet. Året var altså lidt svagere end sidste år, men må kaldes normalt med iagttagelser under trækket og på vinterasteplasser. Havørnen sås blot i det vestjyske fjordlandskab. Som noget nyt var der for første gang en standfast havørn ved Vest Stadil Fjord, men det var vel forventeligt efter naturgenopretningen i området. Derimod var der ingen iagt. fra amtets centrale hede- og skovlokaliteter ved Borris og Harrild. Vi må konkludere at 1999 ikke var året med stabile fugle på vinterrasteplasserne.

Fra årets første måneder blot 12/1 1 ad Tipperne (T), hvilket følger godt op på de fåtallige iagt. i det foregående efterår (5 iagt.).

Alle efterårsiagt. nævnes: 17/9-22/9 1 subad Klægbanken (ET), 16/10 1 n Vedersø (medd. ET), 16/10 1 ad n (må være samme som førnævnte) Thorsminde, senere samme dag ved Ferring Sø (begge DOF-Århus), 17/10-18/10 1 1K Klægbanken (JB,T), 20/10 1 subad Tipperne (T), 18/10 og 21/10 1 1K Vest Stadil Fjord (PKR), 19/11 1 K Vest Stadil Fjord (PKR).

Rørhøg (*Circus aeruginosus*) 02600

Et stort år på samme niveau som 1998. Bortset fra fund ved Borris Skydeterræn er rørhøgen så udpræget fundet ved de vestjyske fjorde. Amtets ynglebestand kan ikke overskues af materialet.

Første forårsfugle: 25/3 1 han Vest Stadil Fjord (Tim Andersen og Anita Pedersen), 27/3 2 Vest Stadil Fjord (ET), 28/3 1 Vest Stadil Fjord (MAD).

Max. tal fra gode lokaliteter:

	Forår	Efterår
Tipperne	24/5 5	25/8 12
Værnengene	13/5 8	21/8 12
Poldene v/Skjern Enge	18/5 5 hanner	28/8 7
Sønderlem Vig		6/8 3

Nissum Fjord		29/8 15
Stadil Fjord	24/4 5	13/8 6
Vest Stadil Fjord	4/5 11	

Sidste 3 efterårsfugle: 14/10 1 Bøvling Fjord (OA,HKN), 21/10 1 Vest Stadil Fjord (PKR), 25/10 1 Vest Stadil Fjord (KEK). Afrejsen blev foretaget lidt senere end sædvanligt og oktober gav derfor flere fund.

Yngleoplysninger: 2 par Tipperne, 3 par Værnengene, 1 par Poldene i Nymindestrømmen, 2 par Høje Sande, 0 par Klægbanken - ræv til stede (alle T), 2 par Haurvig/Vinterleje (OA,T), samt 1 par Felsted Kog (OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
		6	51	96	26	44	185	92	17		

Total: 512   Indsendere: 26   Lokalteter: 43   Observationer: 206

Steppehøg (*Circus macrourus*) 02620

En yderst sjælden gæst i amtet. Er ikke set i det forløbne 10-år.

22/9- 26/9 1 1K r Tipperne og Værnet (OA,HKN,PKR,KEK). Godkendt af SU.

Hedehøg (*Circus pygargus*) 02630

Hedehøgen ses i svingende antal gennem årene. Dette år gav omkring 13-15 fugle, hvilket ligger i den lave ende af normalområdet. Materialet er domineret af mange iagt. fra Tipperne/Værnengene, da 1 par (3K han og 2K hun) yngede med succes på Værnengene - fik 2 unger på vingerne - begge set den 15/8 (OA) - sidste set 17/8 (T). Hannen sås første gang den 4/5 og sidste gang den 14/8 (Esben Friksen,OA,PKR,T,HKN,KO).

Årets iagttagelser starter med et drøn på Tipperne og Værnet. Hvor der var mindst 3 fugle i den første uge af maj, flest 11/5 3 Tipperne (T).

Alle øvrige forårsobs: 19/5 1 Plet Enge-Sønderholm Enge (V), 1/6 1 hun Skjern Enge (TM), 2/6 1 2K Vest Stadil Fjord (PKR).

Alle øvrige sensommerobs af i alt 4 fugle: 4/7 1 par begge 2K Borris Hede (ET), 19/7 1 Resen Kær (AKV) og 7/8 1 han Spjald (LH).

Kærhøg sp. (*Circus sp.*) 02641

Alle obs.: 5/9 1 brun s hede-/steppehøg Vest Stadil Fjord Ø f. Fjorden (ET,FT), 15/5 1 Skjern Enge (KST).

Duehøg (*Acippiter gentilis*) 02670

59 iagttagelser af 66 fugle er forbavsende tæt på hvad der er set i tidligere år. Materialet er geografisk skævt, idet de vestjyske fjordområder er overrepræsenteret og der nærmest ikke er iagt. fra skov- og ynglelokaliteter. Der er ikke tradition for at gå i skoven i februar og marts for bl.a. at se duehøgens smukke terretorieflugt.

Alle iagt.>1 nævnes: 25/3 2 Tipperne (T), 29/3 2 Hoverdal Plantage (BC), 20/4 2 2 Hoverdal Plantage (JB), 22/4 2 Værnengene (OA,HKN) 7/6 2 Velling plantage (JB), 15/11 2 Vest Stadil Fjord (PKR), 18/11 2 Tipperne (T).

Yngleoplysninger: 1 y-par Velling plantage (JB), 1 y-par Hoverdal Plantage (JB).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	1	10	11	2	3	4	9	6	8	7	3

Total: 66   Indsendere: 22   Lokalteter: 23   Observationer: 59

Spurvehøg (*Acippiter nisus*) 02690

Et ganske pænt antal på 147. Materialet dækker en stor del af amtet, men det vestjyske er sikkert overrepræsenteret. Der er ingen bemærkelsesværdige træk i materialet, men der er således en række dage i september og oktober med 2 fugle (ET, OA, RA, T, LN, TM, HKN, MJH). Der er ingen yngleoobs.

Udvalgte obs >2: 10/9 3 Tipperne (T), 29/10 3 Tipperne (T), 18/11 3 Tipperne, 13/12 4 Nissum Fjord (OA, PKR).

Månedsfordeling:

jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
4	15	8	8	5	1	2	16	26	31	18	14

Total: 147   Indsendere: 23   Lokalteter: 51   Observationer: 121

Musvåge (*Buteo buteo*) 02870

En vanskelig art at beskrive fornuftigt. Materialet er ikke rensat for gengangere. På de store arealer er der gjort en god indsats for at tælle rastende bestande - og med et spændende resultat, der viser at Vestjylland har nogle fine rastlokaliteter for musvåge. Som noget helt ekstraordinært er der konstateret et ret kraftigt træk i oktober ved Ringkøbing Fjord. Der skal nok helt specielle vindretninger til for at finde sted. Dette træk har ikke slået igennem i tallene for spurvehøg - men kan ses ved rød glente.

Max tal fra gode lokaliteter:	forår	efterår	vinterår
Klosterhede	1/5	6	
Ovstrup Hede	5/4	8	
Borris Hede	27/3	10	
Vest Stadil Fjord		21/11	14
Nissum Fjord	14/3	10	19/12 12
Skjern Enge	8/4	6	20/12 17
Holmbo Kær		22/10	14
Sønderlem Vig		4/9	7
		12/9	6
			2/1 2
			8/1 2

Trækdage: 15/10 7 Nr. Lyngvig (OA), 16/10 46 Ø (på 1 time!) Velling (RA), 16/10 14 S Skjern Enge (MBA), 17/10 5 Ø + 6 R Velling (RA), 18/10 113 Ø Væmet (CL).

Yngleoptynsninger: Sdr. Feldborg Plantage 1 par (GTA), Ndr. Feldborg Plantage 1 par (OO) 1 par Flyndersø (LN).

Månedsfordeling:

jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
104	111	113	72	41	9	31	27	48	279	69	69

Total: 969   Indsendere: 25   Lokalteter: 87   Observationer: 265

Fjeldvåge (*Buteo lagopus*) 02900

97 fugle ligger inden for den lave del af det normale. Gentagne vinterobs i det samme område er tolket som samme fugle og er anset for gengangere i materialet. De er kun medtalt 1 gang. Fjeldvåge er især tilknyttet de lave kystområder og der er ikke mange indlandsobs i materialet. Forårstrækket markerer sig tilsyneladende ved at mængden af fugle tynder ud i løbet af april. Der finder åbenbart ikke et gennemtræk sted af et større antal. Efterårstrækket markerer sig tydeligere, men er først rigtig i gang fra oktober.

Hvis alle observationerne fra jan, feb og dec renses for gengangere og derpå summeres får man et indtryk af vinterbestanden. I dette tilfælde ville den antageligt ligge på 20 fugle i årets første måneder

og på 6 i årets sidste måned - fordelt på ca. 17 lokaliteter. Forudsætningen for dette regnestykke må være at fjeldvågen er stedtro igennem hele vinteren.

Efterårets første tre jagtt. - bemærk den store spredning: 21/8 1 (meget tidlig!) Lønborg Hede (FT), 15/9 1 Velling (RA), 11/10 1 Væmet (OA).

Jagt. over 2: 13/2 3 Bøvling Klit (OA), 17/10 3 Vest Stadil Fjord (OO, EØ), 19/10 3 Bøvling Klit (AKV), 26/10 3 Tipperne (T), 27/11 5 Tipperne (T).

Alle indlandsobs: 2/1 Stoubæk Krat (OO), 3/1 1 Grønberg (LH), 20/2 1 Stoubæk Krat (OO), 14/3 1 Vind (LH), 20/3 1 Stråsø Plantage (GTA), 21/3 1 Vind Hede (GTA), 27/3 1 Borris Hede (EØ, OO), 11/3 1 Grønberg (LH), 3/4 2 Borris Hede (OO, LN), 21/4 1 Stubbergård Sø (LN), 12/11 1 Dejbjerg Plantage (ET).

Månedsfordeling:

jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
19	11	10	9	0	0	0	1	1	22	18	6

Total: 97   Indsendere: 20   Lokalteter: 34   Observationer: 85

Fiskeørn (*Pandion haliaetus*) 03010

I det sidste års rekordforekomst blev det igen et meget stort år med 126. Der er forsøgt rensat for gengangere og især sommerforekomsterne er tolket som sådanne, hvis de er fra samme område.

September var en eksplosion og der må være gengangere imellem, men de er ikke fraserteret.

Klassiske lokaliteter er de vestjyske fjordområder, men også fløb - måske især Skjernå - synes at være gode fourageringsområder. Her ses fiskeørn helt hen i oktober.

Første forårsfugle: 12/3 2 Hallundbæk (GTA) er usædvanlig tidlig, men det er set før (f.eks. i 1998 blev den første fiskeørn set 16/3). Dernæst er der et spring til de mere normale 4/4 1 Sikær Bæk v/1 lerning (M.D.D. Hansen), 8/4 1 Skarrild (FT), 19/4 1 Flyndersø (LN).

Alle øvrige obs af 2 fugle eller flere: 17/8 2 Hindø (JB), 29/7 2 Sønderlem Vig (LH), 4/9 2 Stadil Fjord (KEK, HKN), 8/9 2 Felsted Kog. (OA, HKN), 12/9 2 Sønderlem Vig (GTA), 13/9 2 Stadil Fjord (KEK)

Sommerfund: 29/6+3/7+15/7 1 Stråsø Plantage (Jfo), 29/6 1 Nørlund Plantage (CL), 7/7 1 Stadil Fjord (OA), 16/7 1 Flyndersø (LN), 26/7 1 Sønderlem Vig (LN).

Efterårsfugle: Maxtal: 17/9 4 Sønderlem Vig (LN), 28/9 3 Nissum Fjord (T).

De sidste blev 3/10 1 Sønderlem Vig (HRS, PP), 6/10 1 Nørre Lyngvig (OA, MJH), 7/10 1 Skjern Å og Ådal (FT).

Månedsfordeling:

jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
		2	13	9	2	5	24	57	4		

Total: 126   Indsendere: 29   Lokalteter: 40   Observationer: 100

Tårnfalk (*Falco tinnunculus*) 03040

Med 268 fortsætter vi det faldende antal indrapporterede fugle. Der er ikke fjernet gengangere fra materialet. 1 Juli flyver de tidligste kuld fra reden og i de efterfølgende måneder kan der ses familiegupper nær ynglestedet som store forekomster. Senere iblandes de tiltrækkende fugle og billedet er sværere at fortolke.

Max.tal fra forskellige lokaliteter: 8/1 3 Holmsland (OA), 27/3 3 Borris Hede (OO, EØ), 11/2 5 Venø (HRS, OA), 22/8 6 Handbjerg Strand (LN), 21/7 4 Hørboøre Tange (V), 21/7 3 Nissum Bredning (V), 25/8 3 Tipperne (T), 18/9 10 Skjern Enge (TM), 28/9 6 Felsted kog (T), 19/10 3 Stadil Fjord (GTA), 13/12 4 Nissum Fjord (KST).

Yngleoptynsninger: 1 par Stoubæk Krat (OO), 1 par Grønkær (OO), 1 par Hallundbæk (GTA), 1 par Nybro-Hodsager (GTA), 1 par Skjern Enge (GTA), 1 par Poldene, Skjern Enge (TM).

Månedfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
19	30	13	12	14	8	22	31	45	28	20	26

Total: 268   Indsendere: 20   Lokalteter: 60   Observationer: 147

Aftenfalk (*Falco vespertinus*) 03070

Blot 2 fund af denne uregelmæssige gæst. De fordeler sig i den normale træktid med 1 forårsobs og 1 efterårsobs.: 19/5 1 hun n Vest Stadil Fjord (PKR), 15/9 1 IK Værnet (JFN).

Dværgfalk (*Falco columbarius*) 03090

Det blev et normalt år i den pæne størrelse med 98. Dværgfalk ses oftest tæt ved vore hav- eller fjordkyster og der er en række klassiske forekomstlokaliteter, som er identiske med de meget besøgte eller overvågede områder langs Vestkysten. Der er nærmest ingen indlandsobs. Forekomsten er ret stor i træktiden, mens vinterobs fra november til februar er sjældnere. Der er ingen sommerobs. Forårsstrækket synes at komme rigtigt i gang i løbet af marts, hvilket indikeres nedenfor. Efterårstrækkets start er tydeligere.

Fem første martsagt.: 9/3 2 Tipperne (T), 14/3 1 Egvad Kommune (KST), 25/3 1 Bøvling Klit (Tim Andersen), 27/3 1 Borris Hede (OO,EØ), 28/3 1 Værnet (OA).

Tre første efterårsagt.: 2/8 1 Tipperne (T), 18/8 1 Værnet (OA), 21/8 1 Tipperne (LN,HRS).

Alle øvrige obs over 1 ekspl.: 14/4 og 15/4 2 Værnet og Tipperne (T, KO,HKN), 6/5 2 Tipperne (T), 12/9 2 Husby Klit (EE), 16/9 4 Tipperne (T), 24/9 3 Værnet (EE), 26/9 2 Poldene/Skjern Åmunding (EØ,CH), 14/10 2 Nissum Fjord (T), 15/10 2 Skjern Enge (TM), 20/10 2 Tipperne (T).

Alle øvrige vinterobs: 1/1 1 Borris Hede (FT), 22/1 1 han Kilen (HWJ), 22/1 1 hun Struer Bugt (HWJ), 30/1 1 Vest Stadil Fjord (JB), 3/2 1 Værnet (OA), 6/2 1 Vest Stadil Fjord (EE,JB), 13/2 1 han Skjern Enge (TM).

Eneste øvrige indlandsobs: 25/4 1 Ovstrup Hede (OO).

Månedfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
4	3	6	15	14	0	0	6	27	17	1	5

Total: 98   Indsendere: 24   Lokalteter: 31   Observationer: 83

Lærkefalk (*Falco subbuteo*) 03100

Med 7 fugle blev det en tangering af rekorden fra 1993. Altså et stort år. Vi antager, at det gennemsnitlige år præsenterer 4 fugle. Alle nævnes:

4/5 1 Værnet (Morten Bentzon Hansen m.fl.), 12/5 1 Vest Stadil Fjord (via PKR), 13/5 1 2K Tipperne (T), 28/5 1 Værnet (OA), 14/9 1 Husby Klit (OA,PKR), 16/9 1s Tipperne (T), 23/9 1 IK r Tipperne (T).

Jagtfalk (*Falco rusticolus*) 03180

Et fund af denne uregelmæssige art. I dette 10-år er der hermed gjort fund i 4 af årene. 3/2 1 2k Bork Mærsk (PKR,OA). Godkendt af SU.

Vandrefalk (*Falco peregrinus*) 03200

54 iagt. er meget højt. Der er frasorteret enkelte gengangere, men der kan være flere i materialet. Det står dog fast at bestanden har konsolideret sig igennem årtiet og ses regelmæssigt på en række klassiske lokaliteter - udpræget kystorienteret og samtidig meget stærkt knyttet til de fuglerige lokaliteter ved Vestkysten.

Forårsstrækket synes at have diffus indledning og materialet dokumenterer intet træk i marts og april, men der er en meget stærk og usædvanlig forekomst i maj. I efterårets indledes trækket i august og kulminerer i de følgende måneder. Der er ingen indlandsobs foruden nedennævnte vinterobs og der er ingen sommerobs.

I de første fra august: Et fund 2/8 1 juv Tipperne (T) er ekstremt tidlig og kunne måske relateres til en mulig dansk ynglebestand, 10/8 1 Plet Enge-Sønderholm Enge (V), 13/8 1 Harboøre Tange (AKV). **Obs over 1:** 23/9 2 Vest Stadil Fjord (PKR), 24/9 2 Tipperne/Værnet (T,EE), 28/9 2 Bøvling Klit (OA,HKN), 3/10 2 Vest Stadil Fjord (OA,PKR), 3/11 3 Harboøre Tange (PKR), 18/11 2 Harboøre Tange (PKR).

Vinterobs fra jan,feb, dec: 7/1 1 Tipperne (T), 9/1 1 Klægbanken (ET), 27/2 1 Harboøre Tange (OA,MJH), 7/12 1 Vest Stadil Fjord (JB), 19/12 1 Klosterheden (JN), 20/12 1 Bøvling Klit (OA), 20/12 1 Klægbanken (RA), 30/12 1 Harboøre Tange (AKV).

Særlige obs: En fugl af typen *calidus*: 17/11 1 Klægbanken (T).

Månedfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	1	1	2	7	0	0	6	14	11	5	5

Total: 54   Indsendere: 15   Lokalteter: 15   Observationer: 54

Strandskade (*Haematopus ostragelus*) 04500

Denne smukke vader, der ankommer som en af de første vadere, bød kun på 1660 fugle i 1999, hvilket ligger noget under gennemsnittet for de sidste 5 år på 2783 fugle. Året var altså et dårligt år for arten sammenlignet med tidligere år, hvilket nok i høj grad skyldes færre indsendelser fra trækstederne.

Antallet af indsendere faldt eksempelvis med 27% i forhold til 1998.

Længt den største del af trækket af strandskader gennem Danmark foregår langs den Jyske vestkyst, og kulminerer fra sidst i marts til midt i april for fugle fra Østersøområdet, mens trækket af norske fugle kulminerer sidst i marts. Det er nok i høj grad sidstnævnte fugle der udgør forårskulminationen i marts ulmed for Ringkøbing Amt. Efterårstrækket kulminerer i ultimo Juli primo august med især fugle fra Norge og Østersøområdet, efterfulgt af nordrussiske fugle. Strandskaden er en udpræget kystfugl, og ses sjældent i større koncentrationer indenlands.

Årets første: 10/1 4r Nørskov Vig (OA, LH, PP og SJ), 17/1 1r Nissum Bredning (V), og 24/1 20r Oddesund (ET).

Forårsrast >50: 12/3 111 Nissum Bredning (V), 20/4 56 Tipperne (T).

Ynglelokaliteter i par: Tipperne 13 (T), Værnengene 5-7 (T), Poldene i Nymindestrommen 17-20 (T), Holstebro på taget af fabriksbygning Nybo Bakke 2 (JFO), Klægbanken 2 (T), Høje Sande 1 (T). **Trækobservationer >30:** 31/7 105s Søndervig (RA), 1/8 183s Nørre Lyngvig (RA), 14/8 83s Hvide Sande (RA), 15/8 45 Søndervig (RA).

Efterårsrast >50: 22/7 54 Tipperne (T).

Årets sidste: 20/12 7r Nissum Bredning (V), 20/12 3r Thorsminde (OA)

Månedfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
29	13	210	151	159	137	254	554	60	37	9	47

Total: 1660   Indsendere: 19   Lokalteter: 39   Observationer: 110

Klyde (*Recurvirostra avasetta*) 04560

Igen i år et utroligt godt år for arten med 15049 fugle, mod 12543 fugle i 1998, 12409 i 1997 og 5538 i 1996. Denne fremgang skyldes især meget pæne tal fra Bøvling Fjord, der igen i år tegner sig for de største koncentrationer, men også Tipperne og Harboøre Tange bidrager pænt med store koncentrationer.

Forårstrækket bød på flere fugle i år, i månederne april-maj, hvilket også blev tilfældet under efterårstrækket med store tal fra især august, men også september.
 Årets første: 14/3 136 Bøvling Fjord (OA), 25/3 179 Tipperne (T).

Forårs- og efterårstrækket beskrives bedst ved max-tal fra udvalgte lokaliteter:

	Apr-jun	Juli	Aug-sep
Bøvling Fjord	14/3 136 (OA)	9/7 540 (OA)	7/8 2545 (OA)
Harboøre Tange	19/5 409 (V)	21/7 75 (V)	13/8 5 (AKV)
Vest Stadil Fjord	16/5 185 (AKV)	7/7 6 (OA)	-
Tipperne	15/4 509 (T)	19/7 610 (T)	22/9 1437 (T)
Værnengene	1/5 140 (MBA)	19/7 38 (OA)	6/8 800 (OA)

Ynglelokaliteter i par: Tipperne 77 (T), Værnengene 50 (T), Klægbanken 4 (T) og Harboøre Tange 120 (OA).

Årets sidste blev: 17/11 33 Klægbanken (T) og 22/11 1 Tipperne (T)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
		321	1294	1492	677	1293	6930	2738	111	193	

Total: 15049 Indsendere: 18 Lokaliteter: 11 Observationer: 75

Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*): 04690

Årets første blev: 21/4 2 Holing Sø (HWJ) og 3/5 2 Holing Sø (CL)

Af ynglefund er der rapporteret 2-3 par i Ikast området, fordelt med hhv. 1 par i BF-grusgrav og 1-2 par i brdr. Christensens grusgrav. Derimod er der ikke indsendt observationer fra tidligere kendte lokaliteter såsom Vejlbj by grusgrav, Rom grusgrav, Søby Sø m.fl., hvilket er lidt skuffende. Dog skal det nævnes at nogle af nedenstående observationer sammen med observationerne fra Holing Sø, kan være mulige ynglepar (gælder nok især Vest Stadil Fjord). Mit bud lyder på 2-5 par i Amtet, hvilket alt andet lige er en fremgang i forhold til sidste år.

Alle observationer nævnes: 8/5 1 Vest Stadil Fjord (PKR), 16/5 1 Vest Stadil Fjord (AKV), 28/5 2 Tipperne (T), 31/5 1 Poldene v. Skjern (MBA), 11/7 1 Tipperne (T), 12/7 3 Værnengene (OA, HKN), 29/7 1 Tipperne (T), 29/7 1 Geddal Enge (HRS), 30/7 1 Søndervig (EE) og 31/7 5 Vest Stadil Fjord (EE), der samtidig blev årets sidste.

Total: 21 Indsendere: 11 Lokaliteter: 8 Observationer: 12

Stor Præstekrave (*Charadrius hiaticula*): 04700

Med kun 1574 fugle i 1999 mod 1933 i 1998, må året betragtes som lidt skuffende. Tilbagegangen i observerede fugle skyldes nok hovedsageligt færre indsendere og især færre observationer.

Årets første: 12/2 1 Thorsminde (OA), 12/2 1 Pallisbjerg (OA) og 23/2 1 Thorsminde (OA)

Trækket af store præstekraver fra den sydlige del af Skandinavien kulminerer i med. marts-pri. apr. Max-tal fra denne periode er: 11/3 15 Sønderlem Vig (HRS), 12/3 18 Harboøre Tange (V), 15/3 13 Tipperne (T) og 17/4 15 Harboøre Tange (AKV).

Trækket af arktiske fugle derimod kulminere normalt først omkring medio-ultimo maj, og max-tal fra denne periode er: 10/5 19 Værnengene (OA, HKN), 19/5 114 Harboøre Tange (V), 22/5 63 Bøvling Fjord (OA), 23/5 245 Tipperne (T) og 3/6 113 Tipperne (T).

Ynglelokaliteter i par: Der er ikke indsendt oplysninger om ynglepar!

Efterårstrækket kulminerede medio august-primo september med følgende max-tal fra perioden: 14/8 80 Tipperne (T), 28/8 42 Vest Stadil Fjord (MJH, PK), 31/8 80 Vest Stadil Fjord (MJH, PK) og 7/9 83 Tipperne (T).

Årets sidste: 7/10 2 Hvide Sande (OA, MJH) og 27/10 4 Felsted Kog (T)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
				649	126	106	329	162	16		
	56	89	41								

Total 1574 Indsendere: 19 Lokaliteter: 33 Observationer: 106

Hvidbrystet Præstekrave (*Charadrius alexandrinus*): 04770

Alle observationer nævnes: 4/5 1 Tipperne (T) og 5/5 2 Vest Stadil Fjord (PKR, Ole Thorup) Et ganske normalt år for arten med to observationer af 3 fugle, men sidstnævnte er særdeles interessant, idet det drejer sig om to fugle set i parringsspil. Lidt en skam, at det ikke er bekræftet om det er tale om et reelt ynglepar, eller blot fugle på træk. Ikke desto mindre vil det være interessant om vi kan få denne fugl til at yngle i Ringkøbing Amt igen.

Total 3 Indsendere: 3 Lokaliteter: 2 Observationer: 2

Pomeransfugl (*Charadrius morinellus*): 04820

Ganske enkelt et rekordår for arten med hele 1817 fugle mod 1103 året før. Igen i år er det de to lokaliteter Vest Stadil Fjord og kernelokaliteten Skjern Enge, der tegner sig for langt den største del af observationerne, men også observationer fra Stadil og Stadilø. Den største observation fra Skjern Enge blev 309 fugle!!!!, hvilket formentligt er den største koncentration der er observeret i Europa nogensinde!

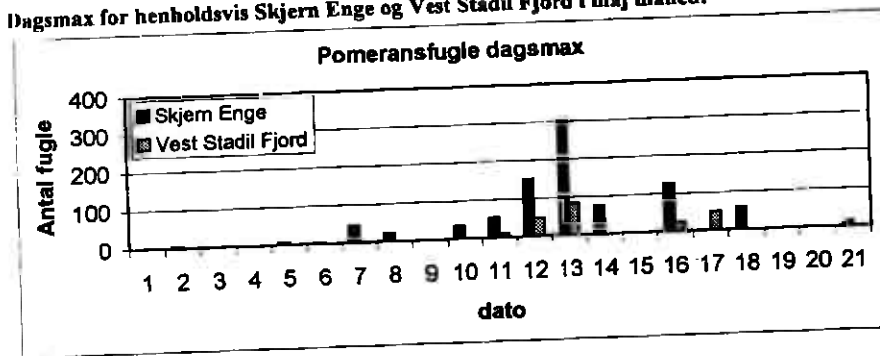
Årets første: 18/4 2 Skjern Enge (KO), hvilket er meget tidlig ankomst. 25/4 5 Skjern Enge (MBA) og 29/4 1 Tipperne (T).

Efterårstrækket kulminerede omkring 12-16/5, med meget høje tal fra både Skjern Enge og Vest Stadil Fjord.

Udvalgte observationer (obs. >40):

Skjern Enge: 7/5 44 (RA), 11/5 52 (KEK), 12/5 151 (EE), 13/5 309 deraf blev 263 set ved Grønæltevej Syd for Fahlbækvej. 4 i vestlige del samt 40 blev set øst for Lønborgvej, hvilket i alt giver 307. Om aftenen samme dag sås 309 ved Grønæltevej, måske en mulig overnatningsplads (OA, HKN, Palle Nygård m.fl.), 14/5 220 (EØ), 16/5 126 (AKV) og 18/5 58 (EØ).
 Vest Stadil Fjord: 12/5 48 (PKR), 13/5 83 (PKR) og 17/5 50 (OA, PKR)
 Øvrige lokaliteter (alle obs. nævnes): 2/5 8 Stadilø (KEK), 8/5 11 Stadil (JB) og 21/5 13 Stadilø (RA).

Dagsmax for henholdsvis Skjern Enge og Vest Stadil Fjord i maj måned:

Årets sidste: 21/5 7 Skjern Enge (KST)

Total: 1817 Indsendere: 24 Lokalteter: 5 Observationer: 37

Hjeje (*Pluvialis apricaria*): 04850

Et lidt dårligere år for arten med kun 108212 fugle mod 134981 fugle i 1998, altså en tilbagegang på næsten 20%. Denne tilbagegang skyldes nok især svigtende indsendte observationer, idet antallet faldt fra 236 til kun 186 (tilbagegang på ca. 21%). Som sædvanligt blev flest fugle set i april under forårstrækket og i september-oktober under efterårstrækket. Hjejen ses hele året, men forsvinder i forbindelse med længerevarende perioder med frost. Observationer i juni er sjældne, hvorfor alle nævnes.

I materialet er der desværre ikke angivet ynglepar i år, hvilket er lidt skuffende. I 1997 yngede der 3-4 par i Amtet, og i 1998 2 ynglepar, hvilket er ganske flot når man tager i betragtning at landsbestanden blev vurderet til 1-5 par sidst i 80'erne.

Årets første: 1/1 4 Bøvling Fjord (OA), 2/1 8 Holmslands Enge (KEK) og 3/1 19 Bøvling Fjord (OA).
Max-tal forår og efterår fra udvalgte lokaliteter (>2000):

	Forår	Efterår
Bøvling Fjord	3/1 19 (OA)	27/10 3055 (T)
Tipperne	14/4 6000 (T)	31/8 5000 (T)
Værnengene	13/4 2338 (T)	8/8 200 (MBA)
Klægbanken	1/5 3000 (KEK)	4/9 2440 (T)
Stadilø	8/3 2000 (KEK)	10/11 920 (GTA)
Skjern Enge	21/4 1000 (TM)	3/10 3500 (KST)

Juniobs.: 6/6 2 Tipperne (T), 13/6 1 Bøvling Klit (OA) og 30/6 4 Værnengene (OA)

Årets sidste: 12/12 200 Sønderlem vig (HRS, LN) og 14/12 35 Tipperne (T)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
231	184	10996	20465	7566	7	463	12155	15266	28988	11656	235

Total: 108212 Indsendere: 23 Lokalteter: 38 Observationer: 186

Strandhjeje (*Pluvialis squatarola*): 04860

Et ganske pænt år for arten, med niveau på sidste år.

Forårstrækket kulminerer normalt i perioden medio-ultimo maj, hvorimod efterårstrækket normalt kulminerer i august. I år dog flere fugle i september og oktober i forhold til normalen.

Årets første: 22/3 1 Vest Stadil Fjord (OA), 25/3 7 Tipperne (T) og 2/4 5 Tipperne (T).

Forår >40: 14/5 110 Tipperne (T), 22/5 101 Bøvling Fjord (OA) og 1/6 63 Tipperne (T)

Efterår >40: 4/8 67 Tipperne (T), 7/8 45 Bøvling Fjord (OA), 22/9 148 Tipperne (T), 30/9 180 Bøvling Fjord (JN), 7/10 109 Tipperne (T), 9/10 49 Høvsøre (OA, MJH), 14/10 60 Høvsøre (OA, HKN), 27/10 46 Bøvling Fjord (T) og 2/11 84 Tipperne (T).

Årets sidste: 15/11 2 Værnengene (T), 25/11 15 Bøvling Fjord (T) og 14/12 3 Tipperne (T).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
		8	5	294	64	12	133	428	454	124	3

Total: 1515 Indsendere: 18 Lokalteter: 25 Observationer: 75

Vibe (*Vanellus vanellus*): 04930

I forhold til sidste år, er der i 1999 observeret langt færre viber (15% fald), hvilket skyldes svigtende indsendinger. Eksempelvis er antallet af observationer faldet med næsten 35% i forhold til sidste år.

I gennem de foregående år er der set vibe alle årets måneder, men betydeligt lavere tal i især: feb, mar, juni, okt og nov.

Årets første: 1/1 51 Bøvling Fjord (OA), 1/1 1 Vest Stadil Fjord (SEP) og 2/1 190 Holmslands Enge (HJK)

Udvalgte tal fra jan-apr.: 7/1 180 Skjern Enge (TM), 21/2 430 Pallisbjerg (OA), 23/2 555 Bøvling Fjord (OA), 25/2 440 Bøvling Klit (OA), 28/2 500 Vest Stadil Fjord (OA, MJH), 1/3 400 Værnengene (OA), 8/1 500 Vest Stadil Fjord (KEK), 8/3 365 Stadilø (KEK), 11/3 600 Vest Stadil Fjord (KEK), 11/1 500 Stadilø (KEK), 12/3 335 Plet- og Sønderholm Enge (V), 14/3 670 Bøvling Fjord (OA)

Udvalgte max-tal fra jun-jul.: 12/6 136 Sønderlem Vig (HRS), 18/6 430 Geddal Enge (CSv), 27/6 150 Geddal Enge (HRS), 30/6 337 Tipperne (T), 30/6 220 Værnengene (OA), 7/7 335 Vest Stadil Fjord (OA), 8/7 300 Geddal Enge (LN), 19/7 525 Tipperne (T) og 20/7 731 Geddal Enge (HRS).

Efterårsrast >600: 4/8 977 Tipperne (T), 17/8 700 Vest Stadil Fjord (OA, PKR), 29/8 611 Bøvling Fjord (T), 1/9 945 Bøvling Fjord (OA), 4/9 875 Klægbanken (T), 22/9 1000 Klægbanken (ET), 25/9 10/4 Skjern Enge (KST), 26/9 600 Geddal Enge (LN), 29/9 1000 Geddal Enge (HRS, LN), 28/9 607 Bøvling Fjord (T), 30/9 705 Plet Enge (V), 3/10 1078 Skjern Enge (KST), 24/10 1200 Geddal Enge (LN), 25/10 700 Geddal Enge (HRS, LN), 27/10 1207 Bøvling Fjord (T), 27/10 930 Felsted kog (T), 29/10 2120 Skjern Enge (KST), 29/10 1000 Geddal Enge (HRS) og 30/10 1000 Skjern Enge (KST).

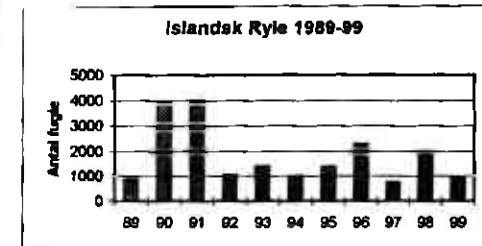
Årets sidste: 19/12 21 Vest Stadil Fjord (OA) og 28/12 12 Skjern Enge (TM).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
908	2528	5711	11953	264	1856	2768	5939	8687	4781	2633	775

Total: 48802 Indsendere: 23 Lokalteter: 51 Observationer: 232

Islandsk Ryle (*Calidris canutus*): 04960

Et år langt under gennemsnittet med i alt 65 observationer af kun 938 fugle - faktisk det andet laveste tal i 90'erne (se diagram).

Kun vinterobservationer i februar med 7/2 1 Værnet (TM) og 12-13/2 2 Thorsminde (OA).

Forårstrækket kulminerede som sædvanlig i maj med 10/5 56 Tipperne (T) og 22/5 14 Bøvling Fjord (OA). En god sommerobs var 7/6 21 Tipperne (T).

Efterårstrækket af adulte fugle indledtes med 16/7 39s Nørre Lyngvig (OA, HKN) og samme dag 10 Værnet (T). De største tal af adulte blev 20/7 101 Tipperne (T), 21/7 34s, 22/7 23s og 24/7 21s, alle Nørre Lyngvig (OA, HKN). Fra medio august optræder flere og flere juvenile i flokkene og de største tal blev: 14/8 83s Hvide Sande (RA), 18/8 119 Tipperne (T), 29/8 41 Nissum Fjord (T) og 30/8 28 Harboøre Tange (MJH, PKR) og 16/9 76 Tipperne (T).

Årets sidste blev: 2/11 2 og 14/12 1, begge Tipperne (T).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	5	6	8	70	22	256	398	162	8	2	1

Total: 938 (kun månedsmax fra Tipperne) Observationer: 65

HINDØ

Torsdag d. 25 maj.

Mødested: Hee Kirke kl. 19.00. Afsluttes ca. kl. 22.00.

Turleder: Jens Ballegård, tlf. 9732 3598

Forårets anden tur til Hindø er denne gang en tur med røskovens fugle, en frisk tur hvor der også vil være tid til at nyde kaffen undervejs.

FUGLENES DAG

Søndag d. 28 maj

Deltagerbetaling alle ture: Kr. 20,00 som går til lokalt fuglearbejde.

Bundsbæk Mølle, Bundsbækvej 27, 6900 Skjern kl. 07.00.

Turen afholdes i samarbejde med Skjern-Egvad Museum

Turleder: Tage Madsen, Bundsbækvej 25, 6900 Skjern tlf 9736 2343

Knudmosen, Sdr. Anlæg, P-plads v/Vejlevej 7400 Herning kl. 06.00.

Turen afholdes i samarbejde med Herning Folkeblad

OBS: Tilmelding til Herning Folkeblad tlf 9626 3700 senest 22/5 af hensyn til efterfølgende kaffe på Herning Folkeblad.

Turleder: Bo Daugaard, Nygårds Alle 3, 7430 Ikast tlf 9715 4690

Skovlund Plantage, Naturskolen, 7500 Holstebro kl. 06.00.

Turleder: Egon Østergaard, Kirkestræde 10, Hodsager, 7490 Aulum tlf 9747 6210

Lørdag d. 27. maj

Classonsborg, P-plads v/Den gl. Pavillion, Sdr. Ommevej pr. Skarrild kl. 07.00

Turleder: Flemming Thomasen, Silstrupvej 5, Skarrild, tlf 9719 6214.

STORTUR TIL TYSKLAND/POLEN

Onsdag d. 31 maj til tirsdag d. 6 juni

RUNDT OM HOVER OG HOVERDAL PLANTAGE

Torsdag d. 8 juni

Mødested: Hover Kirke kl. 19.00.

Turleder: Jens Ballegård, tlf. 9732 3598

Der besøges forskellige naturtyper ved ådalen, arter vejret sig rigtig, afsluttes der i Hoverdal Plantage, hvor der lyttes efter natravne. Husk kaffe/the.

FUGLETUR TIL NATRAVNENS RIGE

Torsdag d. 15 juni

Mødested: Sevel Kirke kl. 21.00. Afsluttes ca. kl. 23.00.

Turleder: Henning R. Sørensen, tlf. 9744 8482

Der køres først til Hjelm Hede, hvor der ses efter rødrygget tornskade og så videre til Snævringen. Derefter køres til Stubberkloster Plantage, hvor der gerne skulle sidde én eller flere snurrende natravne. En flot oplevelse i et naturskønt område. Husk kaffe/the

ULFBORG PLANTAGE:

Lørdag d. 24 juni

Mødested: Vestjysk Fritidscenter, Ulfborg, kl. 21.00. privatbiler. Turens varighed ca. 2 timer

Turleder: Lars Holm, tlf. 9738 4424

En af amtets lokaliteter, hvor denne mystiske fugl kan opleves er Ulfborg Plantage, arter vejret sig rigtig vil der være mulighed for indtil flere snurrende natravne. En tur der vil være fint hvis det er første gang man vil opleve natravne. Husk kaffe/the.

HARBOØRE TANGE.

Søndag d. 6. august. Mødested: Harboøre Kirke, kl. 13.00. Turleder: Kurt Mikkelsen, tlf. 97821718

Harboøre Tange er på denne årstid rasteplass for store skarer af vadefugle og ænder. Der gøres holdt ved laguner og vandhuller, hvor især vadefugle raster.

HANDBJERG STRAND.

Søndag d. 13. august. Mødested: Den offentlige P-plads bag Handbjerg Møbelfabrik ved Strandvejen, kl. 9.00 - 11.00. Turledere: Leif Novrup, tlf. 97448301 Henning R. Sørensen, tlf. 97448482

Vi går en tur langs fjorden ad den nye natursti og ser på måger, vadefugle, ænder og rovfugle. Et skønt fuglerigt område, hvor vadefugle nu findes på vej til varmere himmelstrøg fra det nordlige Skandinavien.

FJIL SØ OG VÆRNINGENE.

Lørdag d. 19. august. Mødested: Skjern Kirke kl. 6.30. Heltagsstur. Turleder: Flemming Thomasen, tlf. 97196214.

En heltagsstur til de fine lokaliteter, hvor der på Værningene kan ses store mængder af vadefugle og ænder, samt en del rovfugle. Fjil Sø er næsten et kapitel for sig her på sensommeren. Søen huser mange forskellige andefugle, gæs og lappedykker. Fiskeørn ses jævnlig. Stedet er altid god for en overraskelse. Husk en solid madpakke.

HINDØ

Søndag d. 27 august. Mødested: Hee Kirke kl. 13.00. Turens varighed ca. 2 timer

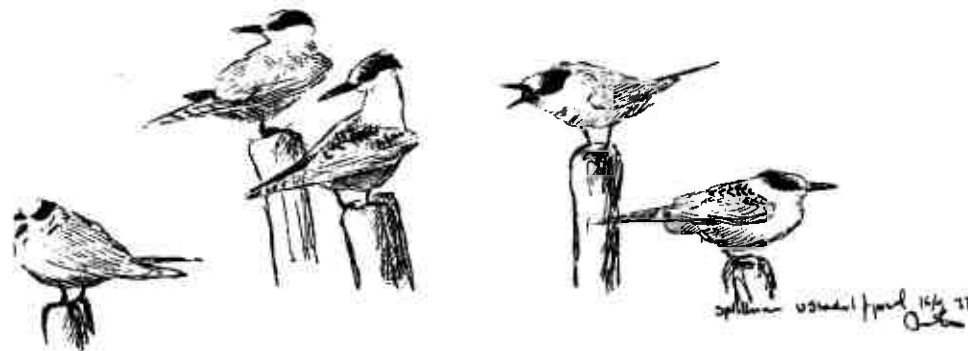
Turleder: Jens Ballegård, tlf. 97323598.

Kort tur omkring broen, hvor der på denne årstid "plejer" at være spændede fugle at se efter, her kan vævnes tørbøg, fiskeørn, skægmejse, og ikke mindst rovtørne som er ved at være årlig på lokaliteten.

VEST STADIL FJORD.

Søndag d. 15. oktober. Mødested: Sømærket ca. 6 km nord for Søndervig kl. 8.00.

Turleder: Ulf E. Møller, tlf. 2360 8989. Denne naturperle byder på mange fugle i efteråret, hvor trækket foregår langs kysten. Vi lægger ud ved havet for at iagttage trækket af evt. kjoever og suler. Derefter til p-pladsen ved Skellosevej, en lokalitet der efter naturgenopretningen byder på et alsidigt fugleliv, med især andefugle, og med lidt held vandrefalk. Østsiden af Syndre Dyb byder ofte på hjejler og måske og bjerglærker, ligeledes skulle de første "vintersvaner" også være på plads. Turen slutter ca. kl. 12. Husk kaffe/the, varmt tøj og formuigt fodtøj.

Sandløber (*Calidris alba*): 04970

Antalmsmæssigt et gennemsnitsår med 45 observationer af 556 fugle. For tredje år i træk et imponerende forårstræk ved Bøvling Fjord.

I årets første 3 måneder blev der set fugle på blot 3 lokaliteter. Max-tallene fra disse blev: 17/1 10 Hvide Sande (JRN), 13+23/2 13 Thorsminde (OA) og 13/3 3 Nørre Lyngvig (JRN). Som nævnt et forrygende forårstræk i maj ved Bøvling Fjord med 22/5 212 (OA). På lokaliteten rastede året før 219 fugle, hvilket var amtsrekord. Mange Sandløbere ses kun dér, hvis vinden ultimo maj er i det nordvestlige hjørne, så der bliver fine frie vadeflader i den nordvestlige del af fjorden.

Efterårstrækket startede den 20/7 med 7 Tipperne (T) og 1 Husby Klit (LN,CH). Store tal for efteråret blev: 24/7 30s Fjand (OA,HKN), 27/8 18 Handbjerg Strand (LN), 3/10 12 Thorsminde (OA) og 13/11 38 Hvide Sande (JRN). Året sluttedes af med 20/12 22 Thorsminde (OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
12	50	7	0	241	2	41	54	15	16	43	75

Total: 556 (kun månedsmax fra Tipperne)   Observationer: 45

Tyknæbbet Dværgryle (*Calidris pusilla*): 04980

En observation fra juli er under behandling af SU. Ny art for amtet, hvis den bliver godkendt. Gæst fra Nordamerika.

Dværgryle (*Calidris minuta*): 05010

40 observationer af kun 215 fugle er det dårligste år i 1990'erne.

Forårstrækket startede med 9/5 2 Færgen v/Bøvling Fjord (OA), 10/5 2 Værnet (HRS, LN, OA, HKN) og 10/5 11 Tipperne (T) - sidstnævnte forårets største obs.

To fine juniobs: 7/6 6 Tipperne (T) og 15/6 2 Værnet (OA, HKN).

Returtrækket af adulte fugle nåede sit højeste med 27/7 15 Tipperne (T) og 14/8 10 Geddal Enge (HRS).

Ungfugletrækket kulminerede med 23/8 25 Tipperne (T), 1/9 15 Vest Stadil Fjord (AKV, KEK, OA) og 2/9 23 Tipperne (T).

Sidste blev 14/10 1 Vest Stadil Fjord (PKR). Den 12/11 (meget sent!) trak 1 "stint" syd med Alm.

Ryler ved Vest Stadil Fjord - det var sandsynligvis 1 "alm." Dværgryle (PKR, JB).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
				20	8	15	102	66	3	(1)	

Total: 215 (kun månedsmax Tipperne)   Indsendere: 16   Lokaliteter: 9   Observationer: 40

Temmincksryle (*Calidris temminckii*): 05020

Et flot år med 22 observationer af mindst 117 fugle, hvilket er det højeste siden 1986, hvor 146 blev registreret. Antallet af observerede fugle blev forår: 107 og efterår: 10 fugle inklusiv alle obs fra Tipperne. Alle fugle er set på 6 lokaliteter, hvoraf Tipperne alene tegner sig for 64, Værnet for 25 og Vest Stadil Fjord for 20 fugle.

Første forårsfugle blev 4/5 1 Værnet (KO, OA, HKN) 5/5 1 Vest Stadil Fjord (PKR). Forårsmax-tallene for de enkelte lokaliteter blev 12/5 13 Vest Stadil Fjord (PKR), 15/5 10-13 Værnet (MBA, OA, HKN), 15/5 3 Horn Sø (AKV) og 17/5 38 Tipperne (T). Sidste forårsfugl blev 26/5 1 Værnet (AKV).

Fra efterårstrækket var bedste obs 25/8 2 Tipperne (T) og 3/9 2 Geddal Enge (HRS, LN). Årets sidste blev 9/9 1 Geddal Enge (HRS) og 11/9 1 Tipperne (T).

Total: 117 (incl alle obs fra Tipperne)   Indsendere: 11   Lokaliteter: 6   Observationer: 22

Stolthet Ryle (*Calidris melanotos*): 05070

1 fugle observeret af denne nordamerikanske/østsibiriske gæst, hhv 5. og 6. fund i amtet. Beskrivelser af indsendt SU, men indtil videre er kun 1 observation godkendt: 29/8-2/9 1 1K Vest Stadil Fjord (PKR, MJII, KEK m.fl.). Det andet fund er fra Vesperne i september. Fundet er fotodokumenteret.

Krumnæbbet Ryle (*Calidris ferruginera*): 05090

Et godt år med i alt 60 observationer af 1272 fugle.

Forårstrækket blev kun observeret på 4 lokaliteter og indledtes med 4/5 3 Værnet (OA, HKN) og 7/5 8 Tipperne (T). De største tal fra de enkelte lokaliteter blev 11/5 13 Værnet (OA, HKN), 22/5 3 Bøvling Fjord (OA), 25/5 1 Vest Stadil Fjord (PKR, OA) og 26/5 22 Tipperne (T).

Enligt oversommende fugle fra Tipperne ved junimax-tallet 6/6 2 (T).

Returtrækket af adulte fugle indledtes med 17/7 2 Handbjerg Strand (LN). Herefter foreligger følgende junimax-tal fra lokaliteter med mere end 10 fugle:

18/7 14 Vest Stadil Fjord (OA, HKN), 19/7 22 Værnet (OA), 19/7 40 Harboøre Tange (AKV), 19/7 20 Handbjerg Strand (HRS) og 21/7 159 Tipperne (T).

Den første ungfugl ses 13/8 på Harboøre Tange (AKV), men ellers er de fleste flokke i august godt blandede med adulte og juvenile: 17/8 19 Vest Stadil Fjord (OA, PKR) og 18/8 137 Tipperne (T).

Ungfugletrækket kulminerede omkring 1/9 med følgende: 1/9 257 (heraf 2 ad) Bøvling Fjord (OA) og 2/9 102 Tipperne (T).

Årets sidste fugle blev 22/9 4 Værnet (MBA) og 8/10 1 Tipperne (T).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
				76	2	306	469	418	1		

Total: 1272 (kun månedsmax fra Tipperne)   Observationer: 60

Sortgrå Ryle (*Calidris maritima*): 05100

Et dårligt år med 19 observationer af 60 fugle.

I årets første halvdel blev de kun set i de 2 første måneder: 1/1 8 Thyborøn (JN), 10/1 4 Harboøre Tange (HWJ), 10/1 6 Thyborøn (JN) og 27/2 6 Harboøre Tange (MJH,OA).

Første efterårsfugl blev 19/9 1 Hvide Sande (EE). Alle efterårsobs nævnes fra de enkelte lokaliteter:

Harboøre Tange: 23/10 5 (AKV)

Thorsminde: 3/10 1 (OA)

Nr. Lyngvig: 9/10 3 (GM)

Bøvling Klit: 19/10 1 (AKV)

Hvide Sande: 3/10 1, 9/10 5, 10/10 8, 16/10 1, 17/10 4, 7/11 2, 5+8/12 1

(OA,HRS,LN,CL,SEP,EE,MJH,HKN).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
18	6							2	30	2	2

Total: 60

Indsendere: 12

Lokaliteter: 6

Observationer: 19

Almindelig Ryle (*Calidris alpina*): 05120

Et meget dårligt år med kun 138 observationer af 52 220 fugle. Der har været lave max-tal på Tipperne og få og små tal fra især Bøvling Fjord.

Der sås ikke mange fugle i årets første 2 måneder - kun 2 tal over 50 fugle: 16/2 120 Værnet (OA) og 20/2 80 Geddal Enge (LN).

I marts kom der gang i trækket, men hovedtrækket fandt sted ultimo april-maj. Forårsmax-tallene fra de enkelte lokaliteter (>300) blev: 8/3 1150 Værnet (OA,PKR), 12/3 778 Harboøre Tange (V), 20/4 4785 Tipperne (T) og 22/5 3500 Bøvling Fjord (OA).

Ynglefugletællinger blev udført på Tipperne med 64-66 par (T).

Efterårstrækket kulminerede sædvanligvis flere gange i perioden fra ultimo juli til primo november.

Max-tallene fra de enkelte lokaliteter (>500) blev følgende:

22/9 5359 Tipperne (T), 30/9 1637 Plet Enge (V), 30/9 506 Harboøre Tange (V), 3/10 700 Vestersø (AKV) og 18/10 740 Klægbanken (T).

Få fugle i december.

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
53	423	6879	7432	7697	141	2621	5739	8196	8126	4785	128

Total: 51.818 (kun månedsmax fra Tipperne) Observationer: 138

Kærløber (*Limicola fulcinellus*): 05140

8 fugle set, heraf 5 i foråret og 3 sensommer. Alle observationer nævnes:

10/5 1 Værnet (HKN), 10/5 1 Tipperne (T), 14/5 1 Vest Stadil Fjord (PKR) og 24/5 1, 16/6 1, 1/8 2 og 4/8 1, alle Tipperne (T). Usædvanlig med 1 fugl midt i juni.

Brushane (*Philomachus pugnax*): 05170

122 observationer af 8.662 fugle er lidt under et gennemsnitsår (se diagram).

Kun 1 observation i de første vintermåneder: 6/2 1 Langerhuse (OA).

Forårstrækket kulminerede de fleste steder primo maj. Max-tallene fra de enkelte lokaliteter (>100) blev: 30/3 300 Vest Stadil Fjord (OA), 17/4 517 Harboøre Tange (AKV), 5/5 280 Tipperne (T), 9/5 115 Bøvling Fjord (OA) og 10/5 650 Værnet (OA).

På Tipperne taltes max 30 hanner og kun 8 hunner i yngletiden (T).

Efterårstrækket startede som sædvanligt i slutningen af juni, men toppede flere gange. Max-tal fra følgende lokaliteter (>50): 4/8 282 Tipperne (T), 6/8 100 Geddal Enge (HRS,LN), 25/8 103 Værnet (MJH,OA), 29/8 150 Høvsøre (T), 31/8 279 Vest Stadil Fjord (DMU,MJH) og 5/9 290 Fjaltring (JN). Årets 2 sidste obs blev 14/11 21 Skjern Enge (TM,OA) og 22/11 1 Tipperne (T).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	1	382	2149	2612	274	950	1344	883	38	29	

Total: 8.662 (incl månedsmax fra Tipperne) Observationer: 122

Enkeltbekkasin (*Scolopax rusticola*): 05180

Med 10 observationer af 12 fugle (incl. alle Tippeternes) blev 1999 det dårligste år i over 14 år - og kun 1 mindre end i 1998. Kun 1 forårsobs, men den gav til gengæld 3 fugle den 28/4 på Tipperne (T).

Forårstrækket startede lidt tidligt med 6/9 1 Vest Stadil Fjord (SEP). Øvrige efterårsobs blev 17/9 1 skudt Værnet (via OA), 24/9 1 Tipperne (T), 5/10 1 Vest Stadil Fjord (PKR), 7/10 1 Tipperne (T),

16/10 1 Vest Stadil Fjord (JB,EE,SEP), 18/10 1 Klægbanken (T) og 30/10 1 Tipperne (T). En vinterobs blev 30/12 1 Tipperne (T).

16/10 1 Vest Stadil Fjord (JB,EE,SEP), 18/10 1 Klægbanken (T) og 30/10 1 Tipperne (T). En vinterobs blev 30/12 1 Tipperne (T).

Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*): 05190

10-11 færre fugle end de seneste par år. I årets første 2 måneder blev der overhovedet ikke set nogen fugle. Forårstrækket blev pænt, største obs (>10) blev 28/3 33v Skjern Enge (TM) og 4/4 26 Tipperne

(11). At ynglelokaliteter kan nævnes med evt. par i parentes: Borris Hede (10-15), Felsted Kog (1), Geddal Enge (1-2), Tipperne (2), Sønderlem Vig (1+), Handbjerg Strand (1), Tiphede (1), Harboøre Tange

(11), Flynder å v/Bækmarksbro (1), Poldene v/Skjern Enge (1) og Hodsager (1).

(11), Flynder å v/Bækmarksbro (1), Poldene v/Skjern Enge (1) og Hodsager (1).

Max-tal i efteråret fra de enkelte lokaliteter med mere end 50 fugle nævnes:

6/8 100 Geddal Enge (HRS,LN), 7/9 489 Tipperne (T), 8/9 68 Vest Stadil Fjord (DMU), 19/9 150

Harboøre Tange (AKV), 18/10 225 Klægbanken (T), 27/10 119 Bøvling Fjord (T) og 27/10 155

Felsted Kog (T).

Kun to observationer i december: 14/12 1 Tipperne og 22/12 3 Velling Bugt (RA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	59	42	30	17	242	706	1049	1222	513	4

Total: 3.816 (kun månedsmax fra Tipperne) Observationer: 123

Tredækker (*Gallinago media*): 05200

For andet år i træk pænt med fugle - i alt blev der i 1999 registreret 6 fugle mod 5 i 1998. Alle observationer nævnes: 13/5 1 Tipperne (T), 23/8 1 Tipperne (T), 25/8 1 Tipperne (T), ca. 10/9 1 og

16/9 1, begge skudt på Værnet (via OA) og 16/10 1 Harboøre Tange (Jesper Madsen, DMU).

Langnæbbet Snejpekliire (*Limnodropus scolopaceus*): 05270

2 fund, som er godkendt af SU: 5/5 1 adult i sdr. Tipperne (OA,HKN) og 25/5 1 Vest Stadil Fjord (PKR,OA,HKN). Det er 4. og 5. fund i amtet. Derudover er der 3 fund af 6 Snejpekliire sp i amtet.

(tæt fra Nordamerika eller det østligste Sibirien).

Skovsnepe (*Scolopax rusticola*): 05290

24 observationer af 26 fugle er indsendt. De foregående 7 år har der været: 1992 23, 1993 33, 1994 100, 1995 28, 1996 30, 1997 20 og 1998 14, så 1999 må betegnes som et middellår.

Vinterobs blev 1/1 1 Stovbæk Krat (EØ) samt 13/12 1n Skjern (EØ), 26/12 1 Klosterheden (PP) og

10/12 2 Søndermølle (CSv).

Lidt forårstræk. Fra 13/3-9/4 9 obs af 1 fugl.

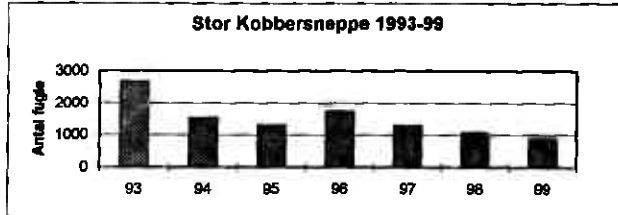
I yngletiden blev arten set i Gludsted Plantage den 16/6 (NPB).

Efterårstrækket forløb fra 6/10-12/11. I alt obs af 11 fugle.

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1		6	3		1				5	6	4

Total: 26 Observationer: 24

Stor Kobbersnepe (*Limosa limosa*): 05320

43 observationer af 844 fugle er det laveste antal i 90'erne (se diagram). Antallet har været jævnt faldende gennem 90'erne, hvilket sandsynligvis skyldes følgende forhold: 1) en mindre tilbagegang af ynglefugle på Tipperhalvøen og 2) lavere ynglesucces blandt disse fugle, så der har været små antal efter yngletiden.

De første forårsfugle dukkede op 14/3 2 Færgen v/Bøvling Fjord (OA) og 15/3 11 Tipperne (T).

I yngletiden (hovedsagelig ultimo marts-primo juni) sås følgende max-tal (>5):

28/3 164 Tipperne (T), 29/3 22 Værnet (OA), 22/5 5 Bøvling Fjord (OA) og 22/5 21 Harboøre Tange (OA).

Ynglefugleregistreringer: 124-128 par Tipperne, 15 par Værnet, 2 par Poldene i Nymindestrømmen, 3 par Klægbanken, alle (T). Desuden 16-17 par Harboøre Tange (OA) og mindst 4 par Bøvling Fjord (OA). Alt i alt er der registreret 164-169 par i amtet.

Efter yngletiden var der kun få "store" observationer. De største tal blev 19/7 30 Tipperne (T) og 15/9 11 Værnet (T). De sidste observationer blev: 27/9 1 og 14/12 1, begge Tipperne (T). Sidstnævnte var meget sent og ved denne observation drejede sig sandsynligvis også om en Islandsk Stor Kobbersnepe (se nedenunder).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
		235	191	216	135	42	11	13	2		1

Total: 844 (kun månedsmax fra Tipperne) Observationer: 43

Islandsk Stor Kobbersnepe (*Limosa limosa islandica*):

Første gang denne race registreres i amtet: 6/7 1 ad Tipperne (OA). Er godkendt af SU. Desuden flere observationer fra ultimo september og oktober af ungfugle, hvor observationerne pegede på denne race (se ovenfor). Beskrivelser af disse vil blive tilsendt SU.

Lille Kobbersnepe (*Limosa lapponica*): 05340

69 observationer af 8.441 fugle er lidt under gennemsnittet. Både forårs- og efterårstrækket var normalt - dog med et pænt tal ved Bøvling Fjord i maj.

Årets første blev 6/2 4 Nissum Bredning (OA) og 13/3 1s Bækbygård Strand (RA). Forårstrækket kulminerede i maj med følgende max-tal fra bedste forårslokaliteter (>50): 9/5 3500 Bøvling Fjord (OA), 10/5 370 Tipperne (T) og 22/5 700 Harboøre Tange (OA).

Efterårstrækket forløb fra juli til november. I juli og august gjaldt det især trækket af de adulte fugle.

Følgende store tal bør nævnes: 7/8 410 Bøvling Fjord (OA) og 18/8 141 Tipperne (T).

I perioden september til november er det især ungfuglene, der dominerer. Max-tallene fra denne periode blev 1/9 272 Bøvling Fjord (OA) og 11/10 94 Tipperne (T).

En del observationer i december. Årets sidste blev 12-13/12 1 Thorsminde (OA,PKR), 13/12 5 Tangsø (OA,PKR), 14/12 8 Tipperne (T) og 20/12 4 Fjand Grønne (OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	4	151	273	6256	17	73	994	423	138	93	19

Total: 8.441 (incl månedsmax fra Tipperne) Observationer: 69

Lille Regnspove (*Numenius phaeopus*): 05380

12 observationer af 1236 fugle er lidt under gennemsnittet. Igen var forårstrækket skuffende, mens Tipperne kunne fremvise det største sensommertal i 90'erne.

Årets første blev 20/4 2 og 24/4 5, begge Tipperne (T) samt 25/4 1 Velling Bugt (RA). Ellers kulminerede forårstrækket medio maj med max-tal fra følgende lokaliteter med >5 fugle: 14/5 9 Hamlebjerget (LN) og 14/5 25 Tipperne (T). Sidste forårsfugle blev 23/5 3 Fjandø (OA).

Første efterårsfugle blev 19/6 2 Tipperne (T).

Som sædvanlig dukkede mange returtrækkere op i den første uge af juli. Trækket kulminerede ultimo juli/primo august og ebbede ud medio august. Følgende max-tal fra de store efterårslokaliteter (>30): 19/7 63 Værnet (OA), 21/7 40s Nr. Lyngvig (OA), 26/7 100 Skodbjerger (OA) og 2/8 463 Tipperne (T).

Årets sidste fugle blev 5/9 1 Geddal Enge (LN,HRS) og 7/9 1 Tipperne (T).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
			11	47	31	655	490	2			

Total: 1236 (kun månedsmax fra Tipperne) Observationer: 42

Stor Regnspove (*Numenius arquata*): 05410

126 observationer af 16.004 fugle, hvilket er normalt.

Årets første fugle blev 6/2 7 Nissum Bredning (OA), 27/2 4 Stavsholm (OA,MJH) og 28/2 2 Stauning (OA,MJH).

Overnatningstællinger fra foråret gav: 25/3 902 Sandene (JRN), 26/3 420 Tipperne (T), 3/4 2370 Vest Stadil Fjord (EE), 3/4 403 Gammel Sogn (JRN), 4/4 1660 Vest Stadil Fjord (EE), 4/4 466 Tipperne (T), 7/4 1830 Vest Stadil Fjord (OA), 12/4 1593 Felsted Kog (OA) og 15/4 751 Sønderby (JRN).

Registreringer af yngleterritorier er gjort på følgende lokaliteter og de nævnte ynglepar er skønnet: 6/7 par Bjålum Klit/Værnet (T), 2-3 par Poldene i Nymindestrømmen (T), 1 par Bjerregård (OA), 4-6 par Borris Hede (OO,EØ), 1 par Lønborg Hede (OO,EØ). Altså alt i alt er der fremkommet

oplysninger om 14-18 par mod 22-29 par i 1998. Alle lokaliteter er ikke dækket, så mon ikke der er flere.

Som sædvanlig startede returtrækket medio juni og kulminationen på de "store" lokaliteter lå allerede ultimo juni. Max-tal fra nogle udvalgte lokaliteter (>50) i denne periode nævnes:

27/6 110 Skjern Enge (KEK), 28/6 345 Vest Stadil Fjord, 30/6 225 Tipperne (T) og 8/9 114 Bøvling Fjord (T).

En del decemberobs med 13/12 20 Tangsø og 13/12 11 Høvsøre som de største, begge (OA,PKR).

Årets sidste blev 31/12 5 Harboøre Tange (LN).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	13	2680	11374	143	741	204	318	349	89	54	44

Total: 16.004 (kun månedsmax fra Tipperne) Observationer: 126

Sortklire (*Tringa erythropus*): 05450

Et godt år med 85 observationer af 1065 fugle. Hovedparten af fuglene (over 90 %) er set på Tipperhalvøen.

Årets første blev 4/4 6 Tipperne (T) og 4/4 2 Geddal Enge (LN).

Forårstrækket kulminerede som sædvanlig primo maj med følgende max-tal: 5/5 63 Tipperne (T), 10/5 127 Værnet (OA), 15/5 6 Sønderlem Vig (HRS, LN, GM, GTW, UCV) og 15/5 20 Vest Stadil Fjord (KEK).

De første returtrækkere observeredes 20/6 3 Værnet (OA) og 28/6 1 Geddal Enge (UCV) og 29/6 48 Tipperne (T) - månedsmax derfra. Resten af adultfuglene ankom i juli med de største tal 17/7 43 Tipperne (T) og 27/7 22 Værnet (MBA).

I august-oktober dukker især ungfuglene op. De største tal fra denne periode blev 19/8 80 Værnet (OA, HKN), 21/8 54 og 2/9 21 Tipperne (T), 13/9 7 Bøvling Fjord (OA) og 14/9 5 Klægbanken (T). Årets sidste blev 15/10 2 Geddal Enge (LN) og 17/10 3 Hemmet (MBA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
			116	361	97	91	224	108	41	27	

Total: 1065 (incl månedsmax fra Tipperne) Observationer: 85

Rødben (*Tringa totanus*): 05460

En del færre fugle end i 1998. Antallet af vinterfugle var beskedent.

Vinterfugle (*T. robusta*) ses fortrinsvis ved Limfjordens udløb. Største tal (>20) i de første vintermåneder blev 1/1 36 Thyborøn (JN), 17/1 23 Harboøre Tange (V) og 6/2 110 Thyborøn (OA).

Ultimo marts - primo april begyndte de danske/nordiske ynglefugle sandsynligvis at dukke op syd fra, men forårsmax-tallene fra de enkelte lokaliteter lå (>20): 13/5 51 Værnet (T), 19/5 95 Harboøre Tange (V), 25/5 252 Tipperne (T) og 30/5 22 Vest Stadil Fjord (RA).

En del optællinger/observationer af ynglefugle:

136-139 par Tipperne, 2 par Poldene i Nymindestrømmen, 2 par Klægbanken, alle (T), 3 par Jegindø (ET) og 1 par Lykkegård Strandenge (HRS).

Efter yngletiden foreligger følgende månedsmaxtal fra de enkelte lokaliteter:

Tipperne: 30/6 377, 15/7 1094, 4/8 196, 16/9 76, 17/10 4 og 27/11 13 (T).

Værnet: 16/6 95, 16/7 36, 27/8 40 og 15/9 11 (T, OA, MJH).

Harboøre Tange: 21/7 72, 30/8 180, 30/9 19, 14/10 11, 13/11 7 og 20/12 2 (V, MJH, PKR).

Nissum Bredning: 10/8 17, 11/9 62, 14/10 28, 13/11 47 og 20/12 40 (V).

Bøvling Fjord: 7/8 280, 8/9 127 (OA, T).

Handbjerg Strand: 20/7 42, 27/8 8 (LN).

Af observationer i december bør nævnes (ellers se ovenover): 12/12 23 Thyborøn (OA) og 19/12 16 Klosterheden (PP).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
83	184	70	397	604	659	1324	895	458	73	77	122

Total: 4.946 (incl månedsmax fra Tipperne) Observationer: 138

Damklire (*Tringa stagnatilis*): 05470

Hele 2 fund (amtets 4. og 5.), som begge er godkendt af SU: 6/8 1 IK Tipperne (OA, HKN) og 31/8 1 Vest Stadil Fjord (RA). Gæst fra det østlige Europa.

Hvidklire (*Tringa nebularia*): 05480

Et dårligt år med 140 observationer af 3.804 fugle.

Første forårsfugle: 3/4 1 Tipperne (T) og 25/4 9 Skjern Enge (TM).

Ultimo april/primo maj topper trækket som sædvanlig. De største tal fra de enkelte lokaliteter (>10): 11/4 21 Velling Mærsk (RA), 9/5 30 Vest Stadil Fjord (OA, PKR), 10/5 11 Værnet (OA), 14/5 417 Tipperne (T), 15/5 11 Handbjerg (GTA) og 19/5 13 Harboøre Tange (V). Slutningen af juni sås som sædvanlig de første returtrækkere. De største tal fra de enkelte lokaliteter blev 19/7 408 Tipperne (T), 7/8 374 Bøvling Fjord (OA), 10+30/8 25 Harboøre Tange (V, MJH, PKR), 10/8 41 Vest Stadil Fjord (DMU) og 15/9 59 Værnet (T). Årets sidste fugle blev 3/10 1 Harboøre Tange (AKV) og 6/10 1 Tipperne (T).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
		4	548	1022	79	2352	1922	248	30		

Total: 3.804 (kun månedsmax Tipperne) Observationer: 140

Svæleklire (*Tringa ochropus*): 05530

11 år under gennemsnittet med 60 observationer af 126 fugle. Den eneste observation, der "lugter" lidt af vinter, er 28/11 1 Søndermølle (Csv).

De første forårsfugle blev set: 20/4 1 Tipperne (T) og 22/4 1 Værnet (OA). Forårstrækkets største obs blev 26/4 2 Velling Bugt (RA), 27/4 5 Tipperne (T) og 15/5 2 Horn Sø (AKV).

Forårsfund ved 11/6 2 Skjern Enge (MBA).

I efterårets største obs blev følgende (>3): 20/7 4 Skjern Enge (KST), 21/7 4 Harboøre Tange (V), 29/7 1 Tipperne (T), 1/8 7 Værnet (MBA), 2/8 6 Tipperne (T), 13/8 10 Værnet (JFN) og 17/8 5 Vest Stadil Fjord (PKR, OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
			13	8	2	22	71	8	1	1	

Total: 126 (kun månedsmax Tipperne) Observationer: 60

Lingsmed (*Tringa glaercola*): 05540

Årets første blev 26/4 1 Tipperne (T) og 1/5 1 Handbjerg (LN, HRS). Foråret gav nogle halvpæne tal. Max-tallene (>5) blev 5/5 10 Vest Stadil Fjord (PKR), 6/5 24 Tipperne (T), 7/5 17 Værnet (PKR, OA), 14/5 7 Handbjerg (LN) og 15/5 14 Harboøre Tange (AKV).

På Borris Hede var der ingen gennemgange af ynglefugle pga militær aktivitet (EØ).

Efterårstrækkets største tal (>5) blev: 13/7 6 Geddal Enge (LN), 19/7 7 Tipperne (T), 16/8 8 Geddal Enge (HRS, LN), 18/8 12 Tipperne (T) og 7/9 8 Tipperne (T).

Årets sidste blev 10/9 1 Geddal Enge (LN) og 16/9 1 Tipperne (T).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
			1	133		20	70	11			

Total: 235 (incl månedsmax Tipperne) Observationer: 59

Terekklire (*Xenus cinereus*): 05550

Ny art for amtet: 25/5 1 Værnet (Per Hirslund, OA, HKN m.fl.). Fundet er fotodokumenteret og godkendt af SU. Gæst fra Sibirien.

Mudderklire (*Tringa hypoleucos*): 05560

76 observationer af 465 fugle kan betegnes som et gennemsnitsår.

De første forårsfugle blev 25/4 både 1 Skjernå (MBA) og 1 Tipperne (T). Forårstrækket kulminerede i maj med følgende max-tal (>10): 8/5 34 Tipperne (T), 15/5 32 Horn Sø (AKV), 15/5 12 Lemvig Sø (AKV) og 16/5 15 Vest Stadil Fjord (AKV).

Efterårets første blev 12/7 26 Ringkøbing Nyhavn (JRN). Fra efterårstrækket bør nævnes følgende max-tal (>9): 19/7 28 Hindø (JRN), 2/8 41 Ringkøbing Nyhavn (JRN) og 10/8 15 Tipperne (T). Årets sidste fugle blev 1/10 1 Hvide Sande (OA,HKN) og 6/10 1 Skjern Enge (MBA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
			2	165		90	200	6	2		

Total: 468 (incl månedsmax Tipperne) Observationer: 78

Stenvender (*Arenaria interpres*): 05610

Et middelmådigt år med 35 observationer af 183 fugle.

Nørskov Vig, Venø er måske en fast vinterlokalitet for arten. To observationer herfra ved 11/1 7 (OA,LI,PP,SJ) og 11/2 9 (OA,HRS).

Et rimeligt forårstræk, de største observationer nævnes: 7/5 18 Tipperne (T), 8/5 12 Vest Stadil Fjord (PKR), 9/5 17 Fjandø (OA), 10/5 6 Værnet (OA,HKN) og 3/6 15 Tipperne (T).

I efteråret startede trækket 20/7 med 1 Husby Klit (LN,CH) og 20/7 2 Handbjerg Strand (LN). Største efterårsobs (>5) blev 21/7 15 og 18/8 17, begge Tipperne (T) og 14/8 12s Hvide Sande (RA). Årets sidste observation blev 16/10 1 Sønderlem Vig, fjorden ud for (HRS,LN).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
7	9			77	15	28	40	6	1		

Total: 183 (kun månedsmax fra Tipperne) Observationer: 35

Wilson's Svømmesnepe (*Phalaropus tricolor*): 05630

Landets 6. og 7. fund kunne findes her i amtet af denne nordamerikanske vadefugl: 3-10/5 1 hun Værnengene (OA,HKN m.fl.) og 10-14/5 1 2K Vest Stadil Fjord (PKR,OA m.fl.). Begge fund er godkendt af SU. Det var således 2. og 3. gang arten optrådte i amtet. Første gang var 5/7 1970 1 Bøvling Klit.

Odinshane (*Phalaropus lobatus*): 05640

Årets observationer drejede sig om ca. 15 forskellige fugle, igen et gennemsnitsår i 90'erne. 4 forårsfugle: 31/5 1 Tipperne (T), 10/6 2 Harboøre Tange (PKR) og 12/6 1 Tipperne (T).

Efterårstrækket startede ultimo juni med 30/6 1 Tipperne (T). De øvrige blev (forsøgt rensset for gengangere): 2+4/8 1 han Tipperne (T), 17/8 4 og 19-27/8 5 1K Værnet (HWJ,OA,HKN,HRS,LN), 30/8 1 1K Vest Stadil Fjord (PKR), 4/9 1 1K Stadil Fjord (HKN), 4+25/9 1 1K Klægbanken (OA,ET) og 26/9+1/10 1 1K Veserne (AKV).

Thorshane (*Phalaropus fulicarius*): 05650

Lige efter orkanen dukkede 1 vdr. op ved Hvide Sande den 4/12 (RA,EE,JRN) - det er normalt med et fund om efteråret, men vinterfund er sjældne.

Mellemkjove (*Stercorarius pomarinus*): 05660

1 år på det jævne med 7 fugle mod 6 i 1998, 7 i 1997, 19 i 1996, 8 i 1995 og 14 i 1994.

Alle iagttagelser nævnes:

1 ad n Nørre Lyngvig (EE) (et af de sjældne forårsfund), 30/8 1 Husby Klit v. Mellemdyb - blev mødt af alm. kjove (MJH,PKR), 25/9 1 ad Bøvling Klit (JN), 3/10 1 imm. Harboøre Tange (AKV), 11/1 1 1k Bøvling Fjord (T), 4+7/12 1 1k Hvide Sande (JRN,EE,JB) og 5/12 1 Nørre Lyngvig (JRN).

Mellemkjove/Almindelig Kjove (*Stercorarius pomarinus/parasiticus*): 05665

10/6 Nørre Lyngvig og 4/12 1 Thorsminde (alle OA).

Almindelig Kjove (*Stercorarius parasiticus*): 05670

Et ret så beskedent år med 324 fugle mod 429 i 1998, 407 i 1997, 420 i 1996 og 777 i 1995.

Månedsfordelingsmæssigt normalt indtil efteråret, hvor kulminationen sker i oktober istedet for i september. Et sjældent vinterfund var en afkræftet, men flyvedygtig 1k, der 28/12 blev set på Odbjerg Strand (BC). Også et sent fund var 11/11 1 ad Klægbanken (OA).

Iagttagelser over 15 nævnes:

10/8 10N+8S Nørre Lyngvig (EE,KEK), 31/8 16 Nørre Lyngvig (RA), 25/9 21 Vejby Klit (GM), 1/10 1 Nørre Lyngvig (OA,KEK,HKN,PKN,EE) og 4/10 17 Nørre Lyngvig (OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-	-	-	18	5	4	28	94	65	81	1	1

Total: 312 Indsendere: 17 Lokalteter: 17

Lille Kjove (*Stercorarius longicaudus*): 05680

5 fugle blev det til i 1999 mod 4 fugle i 1998, 8 i 1997, 6 i 1996, 17 i 1995 og 8 i 1994.

Det første fund var en meget tidlig årsunge: 24/7 1 juv r Harboøre Tange (AKV)!

Herefter 21/8 1 ad n Nørre Lyngvig (EE,JB), 28/8 1 2k n Nørre Lyngvig (EE,JB) og 2 juv Vejby Klit (AKV) og til sidst 3/10 1 juv four. Harboøre Tange (AKV).

Storkjove (*Stercorarius skua*): 05690

1999 holdt niveauet med 19-21 fugle mod 20 fugle i 1998, 64 i 1997, 25 i 1996, 29 i 1995 og 9 i 1994

Alle iagttagelser nævnes:

1/7/7 1 Nørre Lyngvig (Henrik Læssøe), 20/7 1 Sidselbjerg (LN,CH), 21/7 2 1 Nørre Lyngvig (EE, Henrik Læssøe), 2/8 1 Vejby Klit (AKV), 22/8 1 Vejby Klit (AKV,JN), 12/9 1 Hovvigen (LN), 10/9 1 Bøvling Klit (JN), 1/10 4-5 Nørre Lyngvig (KEK,OA,SEP,PP,EE,HKN,PKR), 1/10 1 Nørre Lyngvig (OA,KEK,RA) og 1 Bøvling Fjord (OA), 4/10 1 Nørre Lyngvig (OA), 9/10 1 Vejby Klit (MJH,OA), 30/10 1 Nørre Lyngvig (RA) og til sidst en sjælden vinteriagttagelse 4/1/1 Nørre Lyngvig (EE).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-	-	-	-	-	-	4-5	2	2	10 11		1

Total: 19-21 Indsendere: 11 Lokalteter: 7

Sorthovedet Måge (*Larus melanocephalus*): 05750

Siden 1993 er der årligt set 2-4 fugle i amtet, men denne tendens blev overgået i 1999 med 8 fugle I perioden 30/3-15/4 var der 5 observationer af en enkelt adult fugl på Fjandø

(OA,LN,CH,HRS,EE,HWJ). Herefter 4 observationer af yngre fugle: 28/6 1 2k Vest Stadil Fjord (OA), 11/8 1 1k Nørre Lyngvig (OA), 15/9 1 1k Hovvig (Søren Haaning Nielsen) og 13/12 1 2k Hvide Sande (HWJ, HRS)

Dværgmåge (*Larus minutus*): 05780

Et meget flot år med en ukorrigeret total på 863 mod 286 i 1998, 407 i 1997, 816 i 1996, 492 i 1995 og 265 i 1994.

Især store tal fra fjordområderne i månederne maj til september - for eksempel 7/6 135 2k Vest Stadil Fjord (PKR)! Ifølge Oluf Lou (via Michael B. Grell) skulle der have været 1 ynglepar ved Vest Stadil Fjord - flyvefærdige unger set ultimo juni/primo juli

Månedsmaksima fordelt på lokaliteter med observationer på over 5 fugle:

Lokalitet	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Vejlby Klit	-	-	-	-	14	-	2	-	-
Felsted Kog	8	70	-	-	-	-	-	-	-
Nørresø	-	23	-	-	-	-	-	-	-
Husby Sø	-	-	-	11	-	-	-	-	-
Vest Stadil Fjord	-	-	13	135	62	-	21	-	-
Velling Bugt	-	22	-	-	18	18	-	-	-
Tipperne	2	20	47	33	18	8	-	-	-
Værnengene	-	2	-	-	6	4	-	-	-
Krylen	-	-	-	-	-	-	8	-	-
Nørre Lyngvig	4	3	-	4	-	43	12	-	-

Månedsfordelingen (ukorrigeret for gengangere) ser således ud:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-	-	-	15	188	258	115	91	139	54	-	3

Total: 863   Indsendere: 22   Lokaliteter: 28

Sabinemåge (*Larus sabini*): 05790

Endnu et behersket år med 3 fugle mod 4 i 1998, 59 i 1997, 4 i 1996, 30-32 i 1995 og igen 4 i 1994. Iagttagelserne var: 22/8 1 juv n Vejlby klit (AKV, JN), 1/10 1 ad Ferring Sø (ved havet) (AKV) og 3/10 1 1k Nørre Lyngvig (RA).

Hættemåge (*Larus ridibundus*): 05820

Mindre total - men til gengæld langt flere indrapporterede ynglepar end i de seneste år.

Max-tal fra lokaliteter med tællinger på mindst 500 fugle:

23/5 800 Ringkøbing ved Vonåens udløb (OA), 8/7 500 Geddal Enge (LN), 14/7 1000 Handbjerg Strand (LN), 21/7 914 Harbøre tange (V), 19/8 1130 Værnengene (T), 2/9 2995 Tipperne (T) og 11/12 1238 Nissum Bredning (V).

Yngleoplysninger:

Harbøre Tange: 150-175 par (OA)

Flyndersø: 17 par (LH)

Sevelskov: 25-35 par (HRS, LN)

Ovstrup Hede: 150-200 par (OO)

Abildå og ådal: 17 par (LH)

Hallundbæk: 30-40 par (OO)

Vonåens udløb v. Ringkøbing: max 650 par (EE, OA)

Klægbanken: 1400 par (T)

Tipperne: 0 par (T)

Poldene i Nymindestrømmen: 220 par (T)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
8	-	3060	3408	2324	2815	6092	5699	5333	604	522	37

Total: 29902   Indsendere: 16   Lokaliteter: 31

Storrmåge (*Larus canus*): 05900

Et indsendte materiale præges af store forekomster i januar (Skjern Enge) og i februar (Fjaltring).

Max-tal fra lokaliteter med tællinger på over 250 fugle:

1/1 7000 Skjern Enge (TM), 1/2 2000 Fjaltring (OA), 27/2 og 10/3 400 Stauning (KEK), 19/3 300 Ferring Mærsk (KEK) og 1/8 700 Nørre Lyngvig (RA).

Yngletællinger:

Tipperne: 2 par (T)

Poldene i Nymindestrømmen: 10 par (T)

Klægbanken: 103-105 par (T)

Høje Sande: 0 par (T)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
11190	3625	1070	4	41	243	82	800	46	16	-	1176

Total 20296   Indsendere: 11   Lokaliteter: 17

Sildemåge (*Larus fuscus*): 05910

Et skøvt år med få indsendelser.

Første iagttagelse var planmæssigt 14/3 1 Bøvling Fjord (OA), men sidste iagttagelse var allerede 3/10 1 Vest Stadil Fjord (OA).

Alle iagttagelser af over 50 fugle (excl. yngletællinger) nævnes:

19/5 80 Fjandø (OA), 28/6 56 og 7/7 152 Vest Stadil Fjord (OA) og 21/7 75 Harbøre Tange (V)

Yngletællinger:

Poldene i Nymindestrømmen: 135-145 par (T)

Haurvig Poldene 119-120 par (T)

Vinterleje Pold: 9-10 par (T)

Klægbanken: 115 par (T)

Høje Sande: 15-20 par (T)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-	-	38	120	96	65	358	50	38	50	-	-

Total: 815   Indsendere: 5   Lokaliteter: 16

Sølvmåge (*Larus argentatus*): 05920

Bortset fra yngletællingerne i Ringkøbing Fjord er der kun indsendt få iagttagelser indenfor Harbøreområdet.

Max-tal fra lokaliteter med tællinger (excl. yngletællinger) på over 100 fugle:

17/1 1078 Harbøre Tange (V), 15/3 110 Stadil Fjord (KEK), 19/5 1289 Nissum Bredning (V), 1/7/8 600 Plet Enge-Sønderholm Enge (V) og 16/7 108 Værnengene (T).

Yngletællinger:

Tipperne: 1 par (T)

Poldene i Nymindestrømmen: 2485 par (T)

Haurvig Pold: 1 par (T)

Olsens Pold: 1020 par (T)

Vinterleje Pold: 265 par (T)

Klægbanken: 455 par (T)

Høje Sande: 260-300 par (T)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1079	25	886	595	1817	2295	719	470	701	418	111	103

Total: 9564 Indsendere: 5 Lokalteter: 15

Steppemåge (*Larus (argentatus) cachinnans*): 05921

Hele fem observationer af denne race er indsendt:

17/1 1 Thyborøn Havn (V), 23/7 1 ad Harboøre Tange (AKV), 24/7 1 ad (ny flugt) Harboøre Tange (AKV), 24/9 1 1k Noret (AKV) og 17/10 1 1k Harboøre Tange (AKV, JN).

Middelhavssølvmåge (*Larus (argentatus) michahellis*): 0592X

To observationer af denne race:

25/7 1 ad og 17/10 1 1k - begge Harboøre Tange (AKV).

Hvidvinget Måge (*Larus glaucooides*): 05980

Et år inden for det normale med 3 fugle imod 2 i 1998, 5 i 1997, 1 i 1996, 1 i 1995 og 1 i 1994. Iagttagelserne var alle fra første halvår: 23/1 1 2k ved Rindum Enge (EE), 6/1 1 1k ved Rindum Enge (JB) og 16/3 1 2k Thyborøn (PKR).

Gråmåge (*Larus hyperboreus*): 05990

15 observationer af nok 9 forskellige fugle mod 12 i 1998, 8 i 1997, 5 i 1996 og 1 i 1995.

Thyborøn Havn: 19/5 1 (V).

Felsted Kog: 28/9 1 2k (OA, HKN).

Vest Stadil Fjord: 4/7 1 2k (SEP, PP, EE) - usædvanligt sommerfund! og 11/10 1 1k (PKR).

Nørre Lyngvig: 3/10 1 1k (OA, KEK, RA).

Hvide Sande: 8/1-23/2 1 2k (OA, PKR), 13/1-3/2 1 4k (PKR, OA) og 14/10 1 ad (HKN).

Tipperne: 26/10 1 ad (T).

Svartbag (*Larus marinus*): 06000

En speciel observation var en leucistisk 1k fugl, som 12/12 blev set i Thyborøn (HKN).

Max-tal fra lokaliteter med tællinger på over 100 fugle:

17/1 132 Harboøre Tange (V), 4/9 140 Klægbanken (OA), 5/9 175 Hvide Sande (OA), 10/10 100 Nissum Bredning (V), 4/12 110 Tipperne (T) og samme dag 120 Bøvling Klit (HKN).

Yngletællinger:

Poldene i Nymindestrømmen: 0 par (T)

Olsens Pold: 3-4 par (T)

Vinterleje Pold: 2 par (T)

Klægbanken: 24 par (T)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	1k	2k
133	164	128	64	22	99	427	252	784	401	0

Total: 2946 Indsendere: 9 Lokalteter: 23

Ride (*Rissa tridactyla*): 06020

Totalen lyder på 8534 mod 7202 i 1998, 2759 i 1997, 3848 i 1996, 11794 i 1995 og 10000 i 1994.

Alle iagttagelser er fra vestkysten, og materialet domineres igen i år af tal fra alle lokaliteter.

Hvide Sande og Nørre Lyngvig i august-september.

Alle iagttagelser på over 100 fugle nævnes:

17/8 160, 26/8 2850, 3/9 2350, 5/9 1400 og 13/9 800 Hvide Sande (JRN, OA) og 4/10 1000 Lyngvig (OA).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	1k	2k
1	21	-	-	4	-	36	3058	5135	200	0

Indsendere: 11

Lokalteter: 11

Andon nilotea: 06050

Indsendt i 1992 med 1 - 6 fugle. I 1999 kun 2 observationer, begge nævnes: 3/6 1 Vest

PAK), 2/8 1 Harboøre Tange (AKV)

Indsendere: 4

Lokalteter: 2

Observationer: 2

Andon nilotea: 6060

Indsendt af 18 fugle, men herimellem en del gengangere. Det drejer sig nok om 8-10

Andon nilotea iagttagelse var 15/8 4 Tipperne (T), heraf mindst 1 juv. Alle iagttagelser

er fra (PKR), 30/5 1 Fjandø (CL), 5/8 2 Klægbanken (OA), 8/8 2 Halby (RA), 15/8 4

Halby (ET), 19/8 1 Ringkøbing Fjord v/Halkær (SEP, ET, Silas Olofson), 19/8 2

Halby (ET), 29/8 1 Bøvling Fjord (OA, HKN).

Indsendere: 9

Lokalteter: 6

Observationer: 11

Andon nilotea: 06110

Indsendt af 6007 fugle. Dette skal holdes op mod 3096 fugle i 1998, men 13976 i

1999. Tællingerne er nok mest udtryk for forskelle i indrapportering af terner fra år

til år (OA). Årets sidste: 9/10 7 Vejlbj Klit (OA, MJH).

Indsendte lokaliteter er: 11/4 200 Fjandø (OA, MJH), 2/5 260 Fjaltring (AO), 21/7 1138

Hvide Sande (OA), 10/8 242 Nissum Bredning (V), 28/8 1000 Vejlbj

Tipperne (T)

Indsendte lokaliteter (T) at der ikke var nogen ynglende på Klægbanken for, som der

Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
272	2	1509	2540	195	33	0	0

Indsendere: 13

Lokalteter: 13

Observationer: 45

Landbobanken" via Internettet

Landbobanken er åben de
døgnet rundt, så du
kan få dine overførsler,
udvalgte lån og mere
n.v. på plads, når
du vil.

Landbobanken

www.landbobanken.dk

Søskonge (Alle alle): 06470

Der er set 50 fugle.

Året må betegnes som ret normalt. Alle fugle er set ved Vestkysten undtagen 4/12 1 Tipperne (T) og 2/12 1 Sønderlem Vig (LN). Største iagttagelse er 4/12 34 Nørre Lyngvig (EE).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
										1	49

Lunde (Fratercula arctica): 06540

3/10 1 Harboøre Tange (AKV). Det var ikke mange, men i øvrigt ret normalt

Alkefugl sp. (Uria, alca, fratercula): 06565

I alt 38 fugle med største iagttagelse 6/2 28 Vejby Klit (OA).

Huldue (Colomba oenas): 06680

Alle iagttagelser uden for Tipperne/Værmengene nævnes.

21/3 4 Kiddal Plantage (LH) og 18/4 Grønbjerg (LH). Fra Værmengene og Tipperne er der en lang række iagttagelser af 1-3 fugle i perioden 16/3 - 19/9 (T, OA, KEK, SEP, HKN, MBA, JFN). Et par har måske forsøgt at yngle i en rævegrav (T).

Fra efteråret er der kun fig.: 14/10 1 Ringkøbing (SEP) og 25/10 1 Lyngvig Fyr (HKN).

Ringdue (Colomba palumbus): 06700

Der er indsendt iagttagelser af i alt 647 fugle, hvilket er under halvt så mange som sidste år!

Flokke over 100 nævnes: 13/1 145 Simmelkær (PP), 13/3 100 Grønbjerg (LH), 15/10 120 Hvide Sande (OA), 17/10 130 Velling (RA).

I alt 4 iagttagelser af store flokke. Som sidste år ser det ud som om, de store flokke ikke registreres fra de samme områder år efter år.

Tyrkerdue (Streptopelia decaocto): 06840

Der er indsendt 108 fugle, med 8/11 100 Skjern-Borris (HJH) som den største iagttagelse. Den fugl noteres åbenbart ikke!

Turteldue (Streptopelia turtur): 06870

Et normalt år med 4 iagttagelser, der alle nævnes.

19/5-27/5 1 Uglev på Thyholm (Kirsten Raarup), 26/5 1 Vest Stadil Fjord (PKR, KEK), 29/5 1 Sandene (EE) og 26/6 1 Søndervig (EE).

Gøg (Cuculus canorus): 07240

Årets første: 27/4 1 Klosterheden (JN)

Årets sidste: 18/9 1 Vemb (OA)

Største antal er 16/5 7 Skjern Enge (TM), 30/5 og 9/6 6 Tipperne (T) og 8/5 5 Nørre Lyngvig (PKR).

Slørugle (Tyto alba): 07350

Alle iagttagelser nævnes:

3 ynglepar registreret: 1 par med 4 unger vest for Hanning. 1 unge blev trafikdræbt. Det er første år den yngler (LH), 1 par med 2 unger vest for Kibæk. Det er ligeledes første år den yngler her (LH), 1 par med unger ved Adum. Ynglede også på stedet i 1998 og måske også før (LH). Desuden er der set 1 fugl på tidligere yngleplads sydvest for Ulfborg (ET). 12/9 1 Handbjerg Strand (LN), 12/10 1 Ørre (EØ) - 3 gylpklumper fundet på et loft, 26/11 og 17/12 1 Holmsland Klit (EE). I okt.-nov. 1 fugl ved Højmark (via LH).

Stor hornugle (Bubo bubo): 07440

Alle iagttagelser nævnes.

1 ynglepar med mindst 2 unger i grusgrav i Klosterheden (JN), 1 ad. og 1 juv. øst for Ringkøbing (PIM), 1 ynglepar med unger i grusgrav ved Skjern (EE).

Natkegle (Athene noctua): 07570

Der er fundet 8-9 ynglepar, hvilket er færre end sidste år. Tendensen er foruroligende.

Alle iagttagelser nævnes:

Fra Ringkøbing er der 5 iagttagelser fra januar fra en velkendt yngleplads (SEP, KEK, EE). Der er også iagttaget en fugl i Ringkøbing midtby (PIM). 30/4 1 hørt Sunds Stadion (EØ), 30/4 1 hørt Trælund ved Sunds (EØ), 1 par med 3 juv. i redekasse nordvest for Sunds (BD), Vorgod 1 par med mindst 4 unger i redekasse (kendt sted) (LH), Abildå 1 par med unger (kendt sted) (LH), Vejrum 1 par med unger (nyt sted, men den har ynglet på stedet i flere år) (LH), Snebjerg 1 par på ny lokalitet, hvor den dog har ynglet i nogle år (LH), 1 fugl Snebjerg på kendt lokalitet (LH, BD). På en gammel yngleplads mellem Mejrup og Borbjerg er fuglene forsvundet. Her har de ellers ynglet i en menneskealder - i de seneste år i en opsat redekasse (EØ).

Natugle (Strix aluco): 07610

Alle lokaliteter nævnes:

1 par med 3 unger i Stenholt Skov i redekasse (BD, KM), 1 par med 4 unger Klosterlundgård (NPB), 1 par Stoubæk Krat i redekasse (OO, GTA, EØ), 1 par Ndr. Feldborg Plantage ynglete i et gammelt søspættehul (LN, HRS), 1 par med 4 unger Rydhavne Skov (GTA, EØ), 20/5 unger hørt ved Tindskov Bakker (EØ), 3/6 unger hørt i Skovlund Plantage ved Holstebro (EØ), 30/4 1 tudede ved Trælund nær Sunds (EØ), 7/6 1 Stadil (RA), 30/7 3 Stubbergård (LN), 17/8 3 Gjæven i Sevel (HRS, LN). Der er stadig ikke mange iagttagelser ud over de sædvanlige.

Skovhornugle (Asio otus): 07670

I endnu et år med få iagttagelser, men det kræver også natlyttetur.

Fund fra yngletiden: 29/3 1 hørt tude midt på dagen på Værmengene (OA), 21/4 1 Gundesbøl Å (OA, KEK), 25/4 1 Falen (OA), 28/5 1 Bjålum Klit (BC), 30/5 og 14/6 unger hørt i Sikær/Remme Mose (CL), 6/6 3-4 unger hørt i Skjern Ådal (JØO), 14/6 unger hørt i Høgdgård Plantage (CL), 26/6 1 kuld hørt i Klosterheden (JN), 27/6 unger hørt ved Hodsager (EØ), 14/6 2 kuld unger hørt Røjen Bæk (EØ), 16/6 4 kuld unger hørt ved Simonstrup (Holstebro øvelsesterræn) (EØ) og 16/6 1 kuld hørt ved Bur (EØ).

Andre iagttagelser: 7/11 1 Nørre Lyngvig (MJH, HKN), 30/12 1 ved Bilka i Holstebro (PP).

Mosehornugle (Asio flammeus): 07780

Der er indrapporteret 31 forskellige fugle, hvilket er som sidste år. Omkring årsskiftet var der en nærmest invasionsagtig forekomst på Gjellerodde.

11/1 sås 11-13 forskellige fugle på Gjellerodde (AKV). I februar sås flest 7/2 med 7 fugle (AKV), i marts flest 14/3 med 4 fugle (AKV) og i april 1 iagttagelse 23/4 1 fugl (AKV).

Fønden ovenstående nævnes alle fugle:

1/1 1 Vest Stadil Fjord (BC), 7/1 1 Værmengene (MBA), 10/1 3 Nørskov Vig (OA, LH, PP, SJ), 21/1 1 blom (EØ), 4/3 1 Værmengene (OA, HKN), 7/3 1 Tipperne (T), 28/3 1 Tipperne (T), 11/4 1 Vest Stadil Fjord (MJH), 14/4 1 Tipperne (T), 16/4 1 Tipperne (T), 11/5 1 Vest Stadil Fjord (OO, EØ), 28/9 1 Hovling Klit (OA, HKN), 30/10 2 Tipperne (T), 13/11 1 Sinding (via EØ), 20/11 1 Tipperne (T), 13/12 1 Værmengene (OA, PKR), 30/12 1 Skjern Enge (TM).

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
18	7	7	4	1				1	2	2	2

Hikkebæk Pl.: 3/4 1 (CL)
 Rind præstegård: 1 par (BD)
 Classonsborg: 5/6 1 (ET)
 Skjern Å: 17/5 1 (FT)
 Stråse Pl.: 10/4 1 (BC)

Hallundbæk v. Hodsager 21/3 2 (EØ), 5/4 1 (OO), 7/5 1 (GTA). Ny lokalitet i ældre have ved en gård.
 Redekammer fra sidste år også fundet. Yngel ikke påvist i år, men nyt redekammer i poppel udmejslet.
 Uden for yngletiden:
 27/12 1 Hoverdal Pl. (BC) og 30/10 1 Ndr. Feldborg Pl. (CSv, Usv).

Stor flagspætte (*Dendrocopos major*): 08760
 Der er spredte jagttagelser af 64 fugle.
 Største antal: 17/4 6 Estvadgård Pl. (LN).

Toplærke (*Galerida cristata*): 09720
 Ingen observationer indsendt. Sidste gang toplærken blev observeret i amtet var i 1997 med eksemplar. Arten synes efterhånden helt forsvundet fra Ringkøbing amt.
Årsfordeling:

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
4-6	4	5	1	0	0	1	0	0

Det er ikke kun i Ringkøbing amt, at toplærken har været igennem en markant tilbagegang de sidste mange år. Det er gældende for hele Vest- og Sydeuropa (ref. Grell 1998). På landsplan vist atlasundersøgelsen en nedgang af kvadrater med sikre, sandsynlige eller mulige ynglefund fra 268 1971-74 til 50 kvadrater i 1993-96.

Hedelærke (*Lullula arborea*): 09740
 Årets første: 13/3 2 Tipperne (T), 14/3 3sy Sdr. Feldborg plantage (EØ), 14/3 1sy Vind (LH), 14/3 1sy Ørnhøj (LH)
 Årets sidste: 5/10 1 Nørre Lyngvig (OA, MJH), 25/10 1 Tipperne (T)
Yngleoplysninger: Sdr. Feldborg plantage 4-5 par (OO), Ndr. Feldborg plantage 4-5 par (OO), Hoverdal plantage 2-3 par (SEP), Ovstrup hede 2 par (OO), Husby klitplantage 1-2 par (SEP), Røddinglund plantage 1-2 par (OO), Gindeskov krat 1 par (EØ).
 Det vurderes, at der totalt i Ringkøbing amt er 52-62 par (OO) se også artiklen i Sandeviften 4/99

Max.tal for lokaliteter >1:

20/5	12	Husby klitplantage	(SEP)
12/6	6	Nørlund plantage	(CL)
17/4	5	Ølgryde plantage	(HWJ)
1/4	4	Hoverdal plantage	(SEP)
1/4	4	Husby klitplantage	(SEP)
24/4	4	Vind hede	(HWJ)
15/6	4	Høgildgård plantage	(CL)
27/6	4	Isenvad	(NPB)
14/3	3	Sdr. Feldborg plantage	(EØ)
13/3	2	Tipperne	(T)
20/3	2	Hallundbæk	(EØ)
28/3	2	Ndr. Feldborg plantage	(CSv, EØ, OO)
10/4	2	Røddinglund plantage	(EØ)
25/4	2	Ovstrup hede	(OO)
26/5	2	Sdr. Omme plantage	(NPB)

Herudover er der observeret en enkelt fugl på følgende lokaliteter:
 14/3 1 Ørnhøj (LH), 21/3 1 Stråse plantage (BC), 29/3+4/4 1 Ulfborg plantage (HWJ), 13/5 1 Fæsterholt plantage (NPB), 28/5 1 Troldtoft (EØ)

Der er således jagttaget mindst 64 forskellige fugle hvilket er det hidtil højeste antal. En del af berklaringen er dog, at der i 1999 blev udarbejdet en undersøgelse omkring hedelærkens udbredelse i amtet, og at der således har været større fokus på arten end normalt.

Total: 87 Indsendere: 13 Lokaliteter: 21 Observationer: 40

Sunglærke (*Alauda arvensis*): 09760
 Årets første: 2/1 1 Enge ved Rindum (SEP), 10/1 4 Nørskov vig (OA, LH)
 Største observationer: 12/2 1100 Skjern enge (TM)

Total: 3.991 Indsendere: 15 Lokaliteter: 23 Observationer: 45

Hjerglærke (*Eremophila alpestris*): 09780
 Forårets sidste: 24/4 15 Velling (RA), 25/4 16 Vest Stadil fjord (SEP)
 Efterårets første: 3/10 1 Harboøre tange (AKV), 9/10 26 Bovbjerg (OA, MJH), 9/10 7 Stadilø (HRS, LN, CH), 9/10 18 Skjern enge (KST). Bemærk observationen fra Skjern Enge, som sandsynligvis er det største registrerede antal på én lokalitet i amtet.

Max.tal for udvalgte lokaliteter:

21/10	332	Skjern enge	(JHK)
28/12	50	Stavsholm	(KKN)
22/10	50	Hemmet	(JHK)
22/10	42	Stadilø	(KMO, m.fl.)
1/11	35	Vest Stadil fjord	(ASN, CSv, EE)
17/2	33	Velling	(RA)
9/10	26	Bovbjerg	(OA, MJH)
18/10	25	Hvide Sande	(CL)
11/10	12	Lyngvig fyr	(HKN)
17/1	9	Hindø	(EE)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
10	129		49						603	76	148

Total: 1035 Indsendere: 24 Lokaliteter: 16 Observationer: 34

Digesvale (*Riparia riparia*): 09810
 Årets første: 29/3 1 Værnengene (OA), 29/4 10 Flyndersø (LN)
 En martsobservation hører til sjældenhederne, hvilket kan ses af foregående års ankomsttidspunkter:
 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999
 16/4 2/4 22/4 13/4 ? 7/4 2/4 23/4 16/4 19/4 9/4 29/3
 Største observationer: 24/8 1000 Vest Stadil fjord (MJH, PKR)
 Yngleoplysninger: 75 par Højby grusgrav v/ Borris

Total: 1.336 Indsendere: 8 Lokaliteter: 9 Observationer: 10

Landsvale (*Hirundo rustica*): 09920
 Årets første: 31/3 1 Tipperne (T), 3/4 1 Vinderup (LN), 11/4 2 Stubbergård sø (LN), 11/4 2 Flyndersø (LN)
 Årets sidste: 22/10 1 Velling (RA), 22/10 1 Sønderlem vig (LN)

Max.tal for udvalgte lokaliteter:

15/9	30000	Vest Stadil fjord	(PKR)
17/9	3000	Gødstrup sø	(CL)
18/9	3000	Skjern enge	(TM)

Total: 56.267   Indsendere: 19   Lokaliteter: 28   Observationer: 53

Bysvale (*Delichon urbica*): 10010

Årets første: 21/4 5 Stubbergård sø (LN), 1/5 1 Vind (LH), 5/5 10 Værnengene (HRS)

Yngleoplysninger: 42 par Værnengene (OA), 22-23 par Kvistrup slot v/ Kvistrup skov, 3-5 par Borris (HJH), 2 par Søndermølle v/ Stubbergård sø (USv, CSv, ASN)

Total: 63   Indsendere: 6   Lokaliteter: 6   Observationer: 8

Storpiber (*Anthus richardi*): 10020

Alle observationer nævnes: 26/9 1 Tipperne (T), 19/10 1 Harboøre tange (AKV), 26/10 1 Tipperne (T)

Årsfordeling:

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
1	3	1	1	4-5	0	1	1	3

Total: 3   Indsendere: 2   Lokaliteter: 2   Observationer: 3

Markpiber (*Anthus campestris*): 10050

En observation: 29/7 1 Søndervig (EE)

Årsfordeling:

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
0	1	2	1	1	1	0	0	1

Skovpiber (*Anthus trivialis*): 10090

Årets første: 23/4 1 Birkebæk plantage (GTA)

Årets sidste: 6/9 3 Nørre Lyngvig (OA)

Total: 28   Indsendere: 8   Lokaliteter: 11   Observationer: 12

Engpiber (*Anthus pratensis*): 10110

Største observationer: 7/2 50 Værnengene (OA), 23/4 115 Grønberg (LH), 16/9 245 Nørre Lyngvig (RA), 25/9 27 Vejlbj klit (GM), 26/9 100 Veserne (AKV), 31/12 30 Harboøre tange (AKV)

Total: 580   Indsendere: 9   Lokaliteter: 10   Observationer: 13

Rødstrubet Piber (*Anthus cervinus*): 10120

En observation: 26/9 1 Veserne (AKV)

Årsfordeling:

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
3	2	4	0	35	1	0	2	1

Bjergpiber (*Anthus spinoletta*): 10140

Alle observationer nævnes: 15/11 3 Vest Stadil fjord (OA, PKR), 17/11 4 Vest Stadil fjord (PKR), 27/11 1 Vest Stadil fjord (EE), 30/11 2 Vest Stadil fjord (PKR)

Total: 10   Indsendere: 3   Lokaliteter: 1   Observationer: 4

Skærpiber (*Anthus petrosus*): 10141

Max.tal for udvalgte lokaliteter:

19/3	102	Tipperne	(T)
6/11	7	Harboøre tange	(MJH, HKN)
4/10	4	Værnengene	(OA, MJH)
11/11	5	Klægbanken	(OA)
9/10	4	Hvid Sande havn	(HRS, LN, GM)

Øvrige lokaliteter med 1-3 fugle: Thorsminde, Skjern enge, Sønderlem vig og Thyborøn havn

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	8	102						67	43	36	4

Total: 260   Indsendere: 11   Lokaliteter: 10   Observationer: 23

Gul Vipstjert (*Motacilla flava*): 10170

Årets første: 17/4 3 Værnengene (KO)

Årets sidste: 14/9 6 Velling (RA), 30/9 1 Halby (RA)

Max.tal for udvalgte lokaliteter:

9/9	35	Velling	(RA)
20/8	35	Bøvling fjord	(OA)
17/8	20	Hindø	(JB)
16/5	18	Skjern enge	(GTA)
5/9	7	Sidselbjerg	(RA)
11/5	6	Værnengene	(CSv, USv)
5/9	6	Nørre Lyngvig	(RA)

Yngleoplysninger: 66-70 par Tipperne (T), 23-25 par Værnengene (OA)

Total: 197   Indsendere: 19   Lokaliteter: 14   Observationer: 39

Gulhovedet Gul Vipstjert (*Motacilla flava flavissima/lutea*): 10172

To observationer: 5/5 1 Harboøre tange (Ole Thorup, Ribe), 15/5 1 Harboøre tange (AKV) er muligvis samme fugl.

Årsfordeling:

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
1	0	2	0	0	2	0	0	1	2

Nordlig Gul Vipstjert (*Motacilla flava thunbergi*): 10173

Trækket af nordlig gul vipstjert observeres meget koncentreret medio maj. Alle forårsobservationer lå inden for en periode på kun elleve dage:

10/5	3	Tipperne (T), 2 Værnengene (OA, HKN)
11/5	1	Værnengene (CSv, USv), 16 Lemvig (JN), 1 Vest Stadil fjord (CSv, USv)
	1	Stadilø (KEK)
13/5	6	Tipperne (T)
14/5	27	Tipperne (T), 2 vådområde v/ Handbjerg (LN)
15/5	5	Tipperne (T), 1 Værnengene (OA, HKN), 4 Horn sø (AKV), 38 Harboøre tange
	40	Sønderlem vig (HRS)
17/5	3	Værnengene (OA)
18/5	6	Tipperne (T)
20/5	4	Tipperne (T)

Årsfordeling:

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
1	91	3	130	4	5	150	64	175

Total: 160   Indsendere: 10   Lokalteter: 10   Observationer: 17

Bjergvipstjert (*Motacilla cinerea*): 10190

Yngleoplysninger: 1 par Bundsbæk Mølle (TM), 1 par Nybro (GTA), 6 par Skarrild (FT), 1 par Rækker Mølle (SEP)

Lokaliteter med observationer fra yngletiden: Hemmet (MBA), Staulund (EØ, OO), Hover å og ådal (KEK), Storeåen og ådal (HWJ), Søndermølle v/ Stubbergård sø (CSv, USv), Klosterheden (AKV), Tim å og ådal (SEP), Rind å og ådal (SEE), Rydhave Skov - voldgrav v/ slottet (GTA), Tipperne (T), Tarm (KST)

Lokaliteter med observationer udenfor yngletiden: Søndervig (EE), Nørre Lyngvig (EE)

Total: 50   Indsendere: 17   Lokalteter: 18   Observationer: 32

Hvid Vipstjert (*Motacilla alba*): 10200

Årets første: 4/3 1 Sunds (PP), 9/3 1 Halby (RA), 14/3 1 Vostrup hede (OA)

Årets sidste: 9/10 6 Veserne (OA, MJH), 9/10 6 Værnengene (OA, MJH)

Største observationer: 15/6 26 Værnengene (OA), 18/7 25 Borris (HJH), 12/9 49 Hodsager (GTA)

Total: 219   Indsendere: 19   Lokalteter: 29   Observationer: 48

Sortrygget Hvid Vipstjert (*Motacilla alba yarrellii*): 10202

Alle observationer nævnes: 30/3 1 Vest Stadil fjord (OA, PAK, PKR), 1/4 1 Vest Stadil fjord (KEK), 16+17/4 1 Værnengene (KO), 17/4 1 Thorsminde (via IB), 22/4 1 Vest Stadil fjord (MAD).

Årsfordeling:

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
0	4	5	6	9	3	8	4	4

Total: 5   Indsendere: 6   Lokalteter: 2   Observationer: 5

Silkehale (*Bombycilla garrulus*): 10480

1999 blev et år med observationer af mange spredte småflokke fordelt over det meste af amtet. Ved frasertering af sandsynlige gengangere, må der være tale om mindst 125 forskellige fugle.

Forårets sidste: 6/3 6 Sevel (LN), 7/3 17 Sevel (LN),

Efterårets første: 17+18/10 1 Søndervig (EE), 29/10 1 Ringkøbing (EE)

Største observationer: 15/1 10 Ringkøbing (SEP), 11/2 9 Agerfeld (LH), 24/2 25 Søndervig (EE), 7/3 17 Sevel (LN), 15/11 12 Skjern (MBA), 20/11 15 Hemmet (MBA), 20/11 14 Holstebro (PP), 28/11 26 Holstebro (PP)

Årsfordeling:

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
104	33	17	14	11	1130	31	5	156

Total: 156   Indsendere: 11   Lokalteter: 13   Observationer: 22

Vandstær (*Cinclus cinclus*): 10500

Forårets sidste: 29/3 1 Storeåen Nybro-Hodsager (GTA), 16/4 1 Bundsbæk Mølle (TM)

Efterårets første: 3/11 3 Vandkraftsøen (PF), 8/11 1 Sønderlemvig v/ kanalen (LN, HRS)

Max.tal for alle lokaliteter:

	Forår			Efterår		
Vandkraftsøen	3	11/1	(LH)	3	3/11	(PF)
Vegen å	2	5-7/1 + 21/1	(PF, HWJ)	1	20+27/11	(HWJ, EØ)
Klosterheden	2	11/2	(OA)	1	14/11	(AKV)
Stoubæk krat	1	6/2	(EØ)			
Storeåen						
v/ Nybro-Hodsager	1	29/3	(GTA)			
Bundsbæk Mølle	1	16/4	(TM)			
Sønderlemvig				1	8/11	(LN, HRS)
Hemmet	1	4/12	(MBA)			

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
14	3	3	1							7	2

Total: 30   Indsendere: 11   Lokalteter: 8   Observationer: 21

Gærdesmutte (*Troglodytes troglodytes*): 10660

Største observation: 5/4 14sy Søndermølle v/ Stubbergård sø (CSv, USv, ASN)

Total: 73   Indsendere: 7   Lokalteter: 16   Observationer: 23

Jernspurv (*Prunella modularis*): 10840

Største observationer: 5/4 7sy Søndermølle v/ Stubbergård sø (CSv, USv, ASN), 17/4 8 Estvadgård plantage (LN)

Total: 25   Indsendere: 6   Lokalteter: 7   Observationer: 8

Rødhals (*Erithacus rubecula*): 10990

Største observation: 3/4 35 Tipperne (T)

Total: 145   Indsendere: 10   Lokalteter: 16   Observationer: 28

Nattergal (*Luscinia luscinia*): 11030

Ved frasertering af sandsynlige gengangere, må der være tale om mindst 21 forskellige fugle.

Max.tal for alle lokaliteter:

9/5	3	Brødbæk enge	(PF)
11/5	3	Store Ryde Mølle	(LN)
27/5	3	Sikær - Remme mose	(CL)
20/5	2	Hellegård og ådal	(HWJ)
20/5	1	Savstrup å og ådal	(EØ, OO)
20/5	1	Tindskov bakker	(EØ, OO)
23/5	1	Borris hede	(EØ, OO)
27/5	1	Stadilø	(EE)
28/5	1	Vest Stadil fjord	(OA, PKR)
31/5	1	Resen kær	(AKV)
2/6	1	Møborg	(JN)
3/6	1	Tvis å, Varhede	(OO)
7/6	1	Rydbjerg	(JB)
16/6	1	Hodsager	(EØ)

Total: 26   Indsendere: 12   Lokalteter: 14   Observationer: 18

Sydlig Nattergal (*Luscinia megarhynchos*): 11040

Hele to fund af denne SU art, som tidligere kun er observeret 4 gange i amtet (1980, 1986, 1987 og 1990). Den 11/5 observerede Klaus Malling Olsen m.fl. fra København en fugl ved Thyborøn.

Den 26/5 sås så årets anden fugl i Falen v/ Væmngene. Denne fugl kunne høres frem til 2/6 og blev bl.a. optaget på bånd. (MBA,HKN,OA,JB). Begge fund er godkendt af SU.

Blåhals (*Luscinia svecica*): 11060

En observation: 16/4 1 Væmngene (KO)

Årsfordeling:

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
0	2	4	5	1	0	3	0	1	1

Husrødstjert (*Phoenicurus ochruros*): 11210

Årets første: 16/3 1 Væmngene (PKR), 24/3 1 Tipperne (T)

Årets sidste: 19/9 6 Hvidesande Havn (EE) var en familieflok

Enkelte husrødstjarter kan overvintre - især i milde vintre, således også i 1999, hvor en enkelt fugl sås 1/1 i Holstebro (EØ)

Yngleoplysninger: 1 par Herning v/ Messecenter (PP), 1 par Borris (HJH), min. 1 par Harboøre tange v/ Cheminova (KKN). Desuden er der i yngletiden observeret fugle på følgende lokaliteter: 13/4 1sy Bork (MBA), 28/4 2sy Hvide Sande havn (EE), 30/5 1sy Hemmet (MBA), 1/4 1 Vest Stadil fjord (EE), 22/4 1 Væmngene (OA, HKN), 8/6 1 Søby sø området (PP), 4/8 1 Mejrup v/ Storeåen (PP)

Total: 26 Indsendere: 10 Lokaliteter: 11 Observationer: 18

Rødstjert (*Phoenicurus Phoenicurus*): 11220

Årets første: 10/4 1 Hodsager (EØ), 21/4 1 Tipperne (T)

Årets sidste: 27/9 3 Tipperne (T), 4/10 1 Hvide Sande (OA)

Yngleoplysninger: 1 par Borris (HJH), 1 par Hodsager (GTA). Desuden er der i yngletiden observeret fugle på følgende lokaliteter: 25/4 1sy Herning (CL), 6/5 1sy Skjern (MBA), 30/5 1sy Hemmet (MBA), 25/4 2 Velling (RA), 3/5 1 Herrup (LN)

Et par store træobservationer skal nævnes: 8/5 17 Nørre Lyngvig (PKR), 5/9 35 Nørre Lyngvig (OA), 7/9 40 Vest Stadil fjord (PKR)

Total: 144 Indsendere: 12 Lokaliteter: 15 Observationer: 21

Bynkefugl (*Saxicola rubetra*): 11370

Årets første: 24/4 1 Tipperne (T), 30/4 1 Vind (LH)

Årets sidste: 28/9 3 Nisum fjord (OA, HKN), 6/10 1 Nørre Lyngvig (OA)

Yngleoplysninger: 3 par Søndermølle v/ Stubbergård sø (CSv, USv), 1 par Flyndersø (LN)

Største observationer: 8/5 15 Tipperne (T), 16/5 7 Skjern enge (GTA), 12/6 11 Nørlund plantage (CL), 8/9 5 Nisum fjord (OA, HKN)

Total: 75 Indsendere: 11 Lokaliteter: 15 Observationer: 28

Sortstrubet Bynkefugl (*Saxicola torquata*): 11390

Yngleoplysninger: 2 par Nørre Lyngvig (OA), 1 par Nørlund plantage (NPB), 1 par Hoverdal plantage (JB, EE). Desuden et muligt par ved Husby klit hvor både han og hun er set d. 24/4 samt én juvenil set 15+16/9 (PKR, PAK). I betragtning af, at første sikre ynglefund i Ringkøbing amt var i 1994 (Novrup & Østergaard 1997) er det meget flot med 4-5 ynglepar samme år!

Observationer fra øvrige lokaliteter: 8/3 1 Stadilø (KEK), 13/3 1 Tipperne (T), 14/3 1 Velling bugt (JB), 9/10 1 Vejby klit (OA, MJH)

Total: 38 Indsendere: 13 Lokaliteter: 8 Observationer: 19

Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*): 11460

Årets første: 25/3 1 Vest Stadil fjord (Tim Andersen), 28/3 1 Vest Stadil fjord (MAD)

Årets sidste: 9/10 1 Nørre Lyngvig (GM), 11/10 1 Tipperne (T)

Yngleoplysninger: 1 par Hvide Sande (OA), 1 par Hovvig (CL)

Max.tal for udvalgte lokaliteter:

	Forår		Efterår		
Veserne	-	-	75	26/9	(AKV)
Tipperne	70	10/5	20	26/9	(T)
Skjern enge	26	14/5	2	7/9	(TM)
Væmngene	11	10/5	4	26/9	(OA)
Nisum fjord	-	-	30	28/9	(OA, HKN)

Total: 398 Indsendere: 22 Lokaliteter: 17 Observationer: 53

Ringdrossel (*Turdus torquatus*): 11860

Forårets første: 27/3 1 Tipperne (T), 5/4 1 Hoverdal plantage (EE)

Forårets sidste: 10/5 1 Væmngene (OA), 14/5 1 Tipperne (T)

Efterårets første: 27/9 1 Tipperne (T), 10/10 1 Søndervig (EE)

Efterårets sidste: 11/10 1 Tipperne (T), 22/10 1 Hvide Sande (KO)

Største observationer: 10/4 3 Hemmet (MBA), 13/4 6 Tipperne (T), 13/4 8 Lemvig Sødal (JN), 17/4

3 Ølgrøde plantage (HWJ), 20/4 3 Silstrup v/ Skarrild (FT), 20/4 5 Hoverdal plantage (JB), 24/4 4

Ulfborg plantage (HWJ), 28/4 3 Klegod (EE), 1/5 6 Tipperne (T)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
		1	46	11				1	3		

Total: 62 Indsendere: 14 Lokaliteter: 15 Observationer: 27

Solsort (*Turdus merula*): 11870

Største observationer: 14/3 105 Thorsminde (OA), 14/3 65 Fjand Grønne og Holme (OA), 15/3 45 Tipperne (T), 16/3 40 Væmngene (OA), 22/3 98 Nørre Lyngvig (OA), 15/10 70 Tipperne (T), 15/10 65 Hvide Sande (OA)

Total: 839 Indsendere: 9 Lokaliteter: 24 Observationer: 40

Sjagger (*Turdus pilaris*): 11980

Yngleoplysninger: 1 par Kvistrup skov v/ slottet (HRS)

Største observationer: 27+30/1 200 Vest Stadil fjord (KEK), 8/4 160 Tvis Ndr. kommune plantage

(OO), 10/4 800-1000 2km syd for Rydhave skov (GTA), 10/4 123 Søndermølle v/ Stubbergård sø

(CSv, ASN), 15/4 445 Grønbjerg (LH), 17/4 200 Hjelm hede (CSv), 7/11 350 Skjern enge (KEK)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
587	9	15	1940	52	1				61	350	70

Total: 3.085 Indsendere: 13 Lokaliteter: 20 Observationer: 31

Sangdrossel (*Turdus philomelos*): 12000

Årets første: 13/3 5 Tipperne (T), 14/3 7 Tipperne (T), 14/3 1 Vind (LH)

Årets sidste: 22/10 10 Hvide Sande (KO, RoC) samt en sen fugl 30/11 1 Tipperne (T)

Største observationer: 22/4 15 Tipperne (T), 23/9 15 Tipperne (T), 6/10 120 Nørre Lyngvig (OA, MJH), 6/10 20 Hvide Sande (OA, MJH)

Total 243   Indsendere: 11   Lokaliteter: 14   Observationer: 27

Vindrossel (*Turdus iliacus*): 12010

I milde vintre kan enkelte overvintre, ellers ligger vinterkvartererne primært i Sydvesteuropa og Nordafrika. I 1999 sås to vintertilfælde 10/1 8 Volstrup skov (OA, LH, PP, SJ) og 13/2 35 Skjern enge (TM)

Største observationer: Forår: 22/3 72 Nørre Lyngvig (OA), 30/3 33 Tipperne (T), 30/3 35 Vest Stadil fjord (OA) Efterår: 6/10 60 Hvide Sande (OA, MJH), 15/10 35 Tipperne (T), 15/10 160 Hvide Sande (OA)

Månedsfordeling:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
8	35	140							434	1	

Total: 618   Indsendere: 9   Lokaliteter: 8   Observationer: 18

Islandsk Vindrossel (*Turdus iliacus coburni*)

Fra 1995 blev en 1K ringmærket på Tipperne d. 24/10 med karakter svarende til islandsk vindrossel (KO). Er godkendt af SU.

Misteldrossel (*Turdus viscivorus*): 12020

Årets første: 25/2 1 Hemmet (MBA), 28/2 1 Søndervig (OA, MJH)

Årets sidste: 14/9 10 Grønbjerg (LH), 5/10 1 Nørre Lyngvig (OA, MJH)

Største observation: 14/9 10 Grønbjerg (LH)

Total: 46   Indsendere: 12   Lokaliteter: 18   Observationer: 24

Græshoppesanger (*Locustella naevia*): 12360

Rigtig godt år for arten. Kun under natfugle-undersøgelsen midt i 80'erne var der et enkelt år med flere registreringer end i 1999. I alt omkring 30 fugle på 19 lokaliteter blev det til. **Årets første** fugl var 27/4 1 syngende Sønderlem Vig (PF). Flere har hørt Græshoppesanger på Skjern enge og omkring Skjernå (ET, EØ, MBA, HKN), hvorfra største registrering er 19/5 7 Skjernå og ådal (RA). Øvrige lokaliteter: 4/5 1 Velling bugt (RA), 15/5 2 Horn sø (AKV), 20/5 1 Tindskov bakker (EØ, OO) 23/5 1 Borris hede (EØ, OO), 27/5 1 Sikær-Remme mose + 1 Holling (CL), 27/5 + 28/5 3 Vest Stadil fjord (PKR), 30/5 1 Hemmet (MBA), 2/6 1 Tipperne (T), 6/6 1 Abildå (LH), 14/6 2 sy Tulstrup Enge (BD), 14/6 2 Rind å (CL), 16/6 1 Simonstrup (EØ), 16/6 1 Bækmarksbro (EØ), 27/6 1 Hodsager (EØ), 29/6 1 Stråsrø plantage (JFO)

Savisanger (*Locustella luscinioides*): 12380

En enkelt iagttagelse/obs. 27/5 af 1 syngende fugl Vest Stadil fjord (PKR, EE), sydøst for fugletårnet. De sidste 2 år er Savisanger ikke registreret i amtet. I 1996 var der 3 obs., i 1995 6-7 og i 1994 2.

Vandsanger (*Acrocephalus paludicola*): 12420

Første gang i amtet at Vandsanger er registreret 2 år i træk, og så endda med 2 eksemplarer på samme dag. Det er kun 3. og 4. registrering i alt og tidspunkt, sted og observatør 4/8 2 Indfjorden (PF), falder i tråd med sidste års observation som var 1/8. Begge fugle blev ringmærket og i øvrigt henvises til artikel i Sandeviften 1999 nr. 3. af denne helt specielle observation. Er godkendt af SU.

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*): 12430

Ankomst normal med 1. iagttagelse 26/4 1 Felsted kog (OA). **Største optællinger** 1/6 62 Tipperne (T) og 31/5 10 Skjern enge (TM). **Eneste indlands iagttagelse** er 31/5 1 syngende Storåen ved Mejrup (PP), **Sidste fugl** var 26/9 1 Hvide Sande (OA).

Kærsanger (*Acrocephalus palustris*): 12500

Rigtig godt år med 41 registrerede fugle på 22 lokaliteter, hvilket gør 1999 til næstbedste år i 90'erne, kun overgået af 1993. 1998: 26, 1997: 20-22, 1996: 31, 1995: 24. **Største lokalitet**, hvor der er fig. obs. 31/5 2 Storåen v. Mejrup (PP), 2/6 5 mellem Holstebro og Naur (HWJ), 10/6 1 Stoubæk krat (EØ), 16/6 3 ved Bur og 3 ved Vemb (EØ) 16/6 1 Hodsager (EØ). Altså i alt 15 syngende fugle langs Storåen. **Næststørste iagttagelse** 31/5 5 Kærgårdsmølle (AKV). Øvrige lokaliteter med 1-2 fugle: Falen, Tipperne, Hemmet, Skjernå, Rindum enge, Vest Stadil Fjord, Spjald, Grønbjerg, Damhus å, Flynder å, Strande, Harboøre tange, Resenkær, Sevel, Nybro.

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaecus*): 12510

Årets første 6/5 2 sy. Stubbeård sø (LN), **Største og eneste optælling** 1/6 23 Tipperne (T). **Sidste fugl** 22/9 1 Tipperne (T).

Gulbug (*Hippolais iceterina*): 12590

Forholdsvis mange iagttagelser indsendt af Gulbug i forhold til tidligere år. **Ankomst** som normalt 9/5 1 sy. Færgen (OA), herefter en del syngende fugle fra hoved ankomsten 15/5 - 19/5. **Sidste fugl** 6/8 1 rast. Tipperne (T) er ret tidlig.

Gærdesanger (*Sylvia curruca*): 12470

Ankomst som normalt med første iagttagelse 24/4 2 sy. Falen (MBA) og 25/4 2 r Tipperne (T). **Største iagttagelse** 16/5 4 Kvistrup skov (HRS, LN). **Årets sidste** 25/10 1 Lyngvig fyr (HKN), må siges at være temmelig sen.

Tornsanger (*Sylvia communis*): 12750

Første iagttagelse 2/5 1 Lyngvig fyr (HKN) og 3/5 1 Tipperne (T) er normal ankomst tidspunkt. **Sidste fugl** var 14/9 1 Husby klit (OA, PKR)

Havesanger (*Sylvia borin*): 12760

Flere indsendte iagttagelser end normalt. **Første fugle** 8/5 1 henholdsvis Tipperne (T) og Hemmet (MBA). **Største tal** 17/6 4 Rydhave skov (GTA). **Årets sidste** var meget sent, nemlig 15/10 1 Hvide Sande (OA).

Munk (*Sylvia atricapilla*): 12770

Igen flere vintertiagttagelser af denne, den nok mest udholdende og sejeste sanger i vort land. **Vinter iagttagelser:** 7/11 1 han + 1 hun Nørre Lyngvig (MJH, HKN), 4/12 1 Hemmet (MBA), dec. 1-2 Harboøre (KKN), 19/12 1 han Sevel (LN). **Årets første trækfugl** var 23/4 1 Birkebæk plantage (GTA).

Hvidbrynet Løvsanger (*Phylloscopus inornatus*): 13000

En enkelt iagttagelse af 2/10 2 fugle Rindum (SEP), Hvidbrynet løvsanger er sjældent i amtet, men dog næsten årlig. Tidspunkt normalt, men bemærkelsesværdigt er, at iagttagelsen er forholdsvis langt inde i landet. 1998: 1, 1996: 5, 1995: 2, 1994: 1.

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*): 13080

Et pænt år. 10 iagttagelser af min. 15 fugle, men ingen kan siges at være sikre ynglefugle, nærmest er 28-29/5 2 Skarrildhus (BD), 29/5 1 Clasonsborg (FT), 5/6 5 Stenholt Skov (BD), 12/6 2 Høgildgård Pl.

(H) Øvrige 20/4 1 (meget tidlig!) Hodsager (GTA), 2/5 1 Hallundbæk (EØ), 8/5 1 Søndermølle (Cav,lvv), 8/5 1 Gjeven, Sevel (LN), 18/5 1 Tipperne (T).
1998: 5, 1997: 4, 1996: 5, 1995: 10.

Gransanger (*Phylloscopus collybita*): 13110

Hvor Munk holder ud efterår/vinter er det absolut Gransangeren der er første forårsbebuder blandt sangerne. Allerede 13/3 er 2 eksemplarer iagttaget, henholdsvis Tipperne og Søndervig (T,EE). 12 eksemplarer er registreret i marts måned. Største antal er 15/10 8 Hvide Sande (OA), 21/4 5 Stubbegård sø (LN), 1/5 5 Klosterheden (HRS, LN). Sidste fugle 11/11 3 Hvide Sande (PKR)

Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*): 13120

Første fugl er ret tidlig 13/4 1 rast. Tipperne (T) og herefter kommer mange fugle i dagene 19. - 24/4 over hele amtet. Største forekomst /optælling 8/5 40 Nørre Lyngvig (PKR) og 5/9 40 Nørre Lyngvig (OA). Årets sidste 6/10 1 Hvide Sande (OA, MJH)

Fuglekonge (*Regulus regulus*): 13140

Ikke meget at bemærke, men fra træktiden 6/10 40 Nørre Lyngvig + 6/10 17 Hvide Sande (OA, MJH) er de største tal.

Rødtoppet Fuglekonge (*Regulus ignicapillus*): 13150

Sjælden fugl i amtet. Nok overset, men også svær at finde. 3 iagttagelser (pænt), hvor de alle 3 overraskende er fra vinteren 2/1 1 Klosterheden (AKV, JN), 10/1 1 Ndr. Feldborg Pl. (Christian Hjorth), 19/11 1 Hølgildgård plantage (CL). Seneste iagttagelser : 1998: 0, 1997: 1, 1996: 5, 1994: 4

Grå Fluesnapper (*Muscicapa striata*): 13350

Årets første til normal tid 8/5 3 Tipperne (T) og samme dag 1 Vest Stadil fjord (PKR). Største iagttagelser efterår er meget store, nemlig 5/9 30 Nørre Lyngvig (OA) på knap 3 timer og dagen efter 6/9 12 samme sted (OA). Største forårs iagttagelse 29/5 10 Vest Stadil fjord (PKR). Ynglepar : 1 par m. 3 unger Borris (HJH), 1 - 2 par Kvistrup (HRS). Sidste fugle ret sent 6/10 2 Hvide Sande (OA, MJH).

Broget Fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*): 13490

Første fugl 26/4 3 Husby klit (PAK, PKR). Største forårs- og efterårs iagttagelse nævnes: 8/5 15 Nørre Lyngvig (PKR) og 6/9 10 Nørre Lyngvig (OA) er ret pænt. Ingen observationer der lugter af ynglefugle. Sidste fugl blev 28/9 1 Bøvling klit (OA, HKN).

**FIND DET HELE PÅ
HERNING
Online**

JOB I MIDT- OG VESTJYLLAND...
Det nyeste tilføj på Herning Online.
Her er mulighed for link til egen jobside,
eller til en jobside, oprettet til hver tilmedt stilling.
Joboversigten opdateres hver onsdag.
Se mere på adressen www.herningonline.dk/job/

BEGIVENHEDSKALENDEREN...
Begivenhedskalenderen opdateres dagligt,
og man har også mulighed for
selv at tilføje arrangementer til kalenderen.
Det er ganske GRATIS!

LAND- OG BYKORT...
På Herning Online kan man finde
detaillerede bykort over Herning og
kommunens øvrige byer.
Ved hjælp af søgefunktionen
er det hurtigt at klikke sig frem
til det rigtige kort.

www.herningonline.dk

Blåmejse (Parus caeruleus) 11640

Igen rigtig mange Blåmejsel og observationer fra alle amtets større fjord områder.

	Y-par	Max-tal	Observatør
Søndersten Vig		20	(HRS,EØ,CSv,LN,LH,PP)
Trædal Enge		12	(LN,AKV,HRS)
Harbove tange		16	(AKV)
Indfjorden		59	ringmærket (6)
Øger (PP)			
Felsted Kug		15	(OA)
Husby/Nørresø		7	(HWJ,LH,OA)
Vest Stadil fjord		13	(JB,EE,CSv,ASN)
Stadil fjord/Hindø	+	18	(ET,JB,LH,JRN)
Halby		2	(ET)
Velling bugt		17	(RA)
Klægbanken		2	(ET,OA,MJH,T)
Poldene ved Skjernå munding		7	(MJA,FT)
Tipperne	15-20	26	(T)
Vinterleje pold	1		(T)
Høje Sande	1		(T)

Månedsfordeling:

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
2	2	2	10	19	22	45	31	24	82	32	19

Total: 367 Indsendere: 21 Lokalteter: 21

Halemejsje (Aegithalos caudatus): 14370

Observationer på niveau eller lidt under de foregående år, men så til gengæld 2 ynglepar, 14/6 1 par med unger Røjen bæk (EØ), 27/6 1 par Borris (HJH). Alle øvrige iagttagelser 3/2 2 + 4/2 7 Engesvang (KM), 13/2 5 Borbjerg Holmgård (GTA), 21/3 2 Spjald (EØ), 27/3 2 Borris hede (EØ), 17/10 9 Lønborg hede (CSv,ASN), 14/11 6 Blåkilde v/Tarm (JHK), 28/12 4 Hoverdal plantage (JB). De sidste 4 fugle fra Hoverdal er racebestemt til Nordlig halemejsje

Sumpmejsje (Parus palustris): 14400

Iagttagelser fra hele amtet af denne noget fåtallige mejsje art. Største antal er 8/11 6 Borris (HJH). Ynglepar: ultimo maj 1 par Borris (HJH), 13/6 1-2 par Kvistrup (HRS,LN). Øvrige lokaliteter med 2-3 fugle: Stoubæk krat (GTA0), Borbjerg Holmgård (GTA), Søndermølle (CSv), Flynder sø (CSv), Hemmet (MBA).

Topmejsje (Parus cristatus): 14540

Ingen usædvanlige iagttagelser.

Sortmejsje (Parus ater): 14610

Større optællinger/træk obs. 12/1 50 Ndr. Feldborg plantage (LN), 7/9 22 Husby klit (PKR), 6/10 20 Nørre Lyngvig (OA,MJH), 17/10 50 Tarm plantage (KST)

Blåmejsje (Parus caeruleus): 14620

Almindelig mejsjeart over hele amtet, men 1999, gør sig bemærket med nogle store træktal i begyndelsen af oktober. 6/10 75 Nørre Lyngvig (OA,MJH), 6/10 105 Hvide Sande (OA,MJH), 15/10 200 Tipperne (T), 15/10 135 Hvide Sande (OA).

Total: 594 Indsendere: 7

Musvit (Parus major): 14640

En del iagttagelser indsendt af den almindeligste mejsjeart, som træffes overalt i amtet. I år er største obs. 15/10 20 Tipperne (T), som tyder på lidt træk aktivitet, hvilket ikke normalt bemærkes for arten. Total: 139 Indsendere: 7

Spætmejsje (Sitta europaea): 14790

Igen i 1999 mange Spætmejsje iagttagelser. Enkelte nye lokaliteter, men der mangler også observationer fra byer, som Holstebro, Lemvig og Ringkøbing's byparker/anlæg. Sikre ynglesteder: Volstrup skov, hvorfra også største observation er 10-15 (PP, OA,SJ, LH), Rydhave skov 10/4 4 (GTA) Kvistrup Slot 2-3 ynglepar (HRS), Stoubæk krat 2/5 1 (EØ), Flyndersø ved Snævringen 1 par (CSv,ASN). Øvrige lokaliteter: max tal nævnt. Ndr. Feldborg plantage 2 (LN,EØ,OO,USv,CSv), Borbjerg Holmgård 3-4 (GTA), Gindeskov krat 1 (EØ), Røddinglund plantage 1 (EØ,OO, Hodsager 2 (GTA), Sindinggård 2 (GTA), Lønborggård 1 (TM), Sevel 1 (LN), Borris 3 (HJH), Hemmet 1 (MBA), Tiphede 1 (LH).

Total: 61 Indsendere: 12 Lokalteter: 17

Træløber (Certhia familiaris): 14860

Knap så mange iagttagelser, som sidste år, men alligevel på stabilt niveau. De fleste af lokaliteterne er sikkert ynglelokaliteter, om end der ikke i materialet er sikre yngle-indicier. Største iagttagelser fra de forskellige områder nævnes: 12.+ 31/1, 13/3 + 2/4 2 Ndr. Feldborg plantage (LN,GTA,EØ,CSv,USv), 12/2 + 2/5 1 Stoubæk krat (EØ), 2/4. 2 Løvstrup plantage (EE), 3/4 5 Høgildgård plantage (CL), 5/4 1 Hoverdal plantage (EE), 25/4 1 Tipperne (T), 1/5 2 Gosmer, Vind (LH), 20/9 1 Søndermølle (USv), 28/12 1 Klosterheden (AKV,JN).

Total: 26 Indsendere: 10 Lokalteter: 9

Pungmejsje (Remiz pendulinus): 14900

Igen i år meget få observationer. 18/4 + 25/4 + 16/5 1 par redebyggende Skjernå-munding (KO,MBA;AKV) Den 16/5 blev 4 set på lokaliteten (HWJ). 1998: 1 par. 1997: 2 par. 1996: 3 par. 1995: 0 par i amtet.

Total: 6 Indsendere: 4 Lokalteter: 1-2

Pirø (Oriolus oriolus): 15080

Ingen indsendte observationer.

Rødrygget Tornskade (Lanius collurio): 15150

Årets første: 8/5 1 Nr. Lyngvig (PKR)

Ynglepar: 2/7 4 par Klosterheden (JN), 1/6 min. 5 par Skarrild (FT), 28/5 6 par Sdr. Vosborg Plantage (EØ) og observerede ynglepar i Søndermølle og på Borris Hede.

Obs. fra Tipperne, Borris Hede, Skjern Enge, Nørlund Plantage, Sdr. Vosborg Hede, Ferring Sø, Ulfborg Plantage, Stubbegård Sø - alle med antal 1 - 4, største antal 8 Klosterheden d. 2/7 (JN).

Total: 36 Indsendere: 14 Lokalteter: 10

Stor Tornskade (Lanius excubitor): 15200

Ynglepar: 2 par Lønborg Hede - 21.6 familieflok på 3 (EØ,OA), 27.6 1 par m 3 unger Skarrild (FT), 2 par Borris Hede (EØ,OO) 3.6 1 par m. 3 unger Karup Skydeterræn (NPB) og konstateret ynglende Sdr. Vosborg Hede (EØ).

Total 88 Indsendere: 21 Lokalteter: 26

Blueskade (*Picus phoeniceus*): 15390
Største flokobs: 6/10 51 Nr. Lyngvig (OA, MJH) og samme dag 42 (evt. gengangere) Hvide Sande (OA, MJH)

Total 204 Indsendere: 9 Lokalteter: 19

Huuske (*Pica pica*): 15490
Største flokobs: 6.2.26 Stoubæk Krat (EØ).

Total 69 Indsendere: 7 Lokalteter: 9

Allike (*Corvus monedula*): 15600
Store trækrage: 15/10 6650 Hvide Sande (OA), 16/10 3490 Nr. Lyngvig (EE, CL).

Total: 10.772 Indsendere: 9 Lokalteter: 11

Råge (*Corvus frugilegus*): 15630
Eneste flok over 300 er 16/2 500 Geddal Enge (HRS, LN).
Ingen indsendte observationer om redeantal og ynglefugle.

Total: 1234 Indsendere: 6 Lokalteter: 2

Sortkrage (*Corvus corone corone*): 15671
En enkel observation fra den østlige del af amtet: 6/2 1 Ikast (NPB).

Total: 24 Indsendere: 7 Lokalteter: 11

Gråkrage (*Corvus corone cornix*): 15673
Eneste observation over 100: 24/10 120 Geddal Enge (LN).

Total: 848 Indsendere: 8 Lokalteter: 25

Ravn (*Corvus corax*): 15720
Ynglepar i Donsø Sande (EØ), Ndr. Feldborg Plantage (EØ) og Hoverdal Plantage (JB).
Søby Sø området har fungeret som overnatningsplads i januar for op til 516 ravne (CL, NPB, EØ, BD, OO, CH, LN).
I forhold til sidste års totaltal på 175 ravne i hele amtet, er der sket eksplosion i antallet.
Eneste lidt større efterårstal er 19/10 25 Hørild Hede (LN) ellers er observationerne 1-2 fugle spredt over hele amtet.

Total: 609 Indsendere: 20 Lokalteter: 26

Stær (*Sturnus vulgaris*): 15820
Tal > 1000: 21/6 14000 Bjerregård (OA), 25/6 2000 Vest Stadil Fjord (KEK), 24/8 25000 Stadil Fjord (MJH, PKR) og 17/9 4000 Gødstrup Sø (CL).

Total: 59675 Indsendere: 14 Lokalteter: 25

Gråspurv (*Passer domesticus*): 15910

Total: 57 Indsendere: 5 Lokalteter: 6

Skovspurv (*Passer montanus*): 15980

Total: 74 Indsendere: 3 Lokalteter: 5

Bogfinke (*Fringilla coelebs*): 16360
Store efterårs/vinterflokke: 30/9 550 Halby (RA) og 26/12 200 Skjernå (KEK).

Total: 705 Indsendere: 8 Lokalteter: 21

Kvækerfinke (*Fringilla montifringilla*): 16380
Efterårets første: 30/9 13 Halby (RA).
Flokstørrelserne er betydelig større end sidste års tal. Flokke >150: 13/11 175 Grønberg (LH) og 21/12 300 Velling Mærsk (RA).

Total: 978 Indsendere: 9 Lokalteter: 11

Gulirisk (*Serinus serinus*): 16400
Så er der atter en enkelt obs: 25/4 1 Velling (RA). Det sker med jævne mellemrum at en enkelt fugl ses i amtet.

Grønirisk (*Carduelis chloris*): 16490
Større vinterflok: 28/11 100 Søndermølle (CSv).

Total: 289 Indsendere: 8 Lokalteter: 12

Stillits (*Carduelis carduelis*): 16530
Det går stadig fremad med større flok/sommerobservationer. Meget store vinterflokke (de største i amtet!): 13/12 450 Færgen (OA, PKR) og 18/12 220 Skjern Enge (TM).
Der er ikke indsendt yngleobs., men der er mange sete fugle i yngleperioden flere forskellige lokaliteter.

Total: 1722 Indsendere: 20 Lokalteter: 26

Grønsisken (*Carduelis spinus*): 16540
Der har været to større observationer: 11/3 500 Bølling Sø (KM) og 16/9 115 Nr. Lyngvig (RA).

Total: 741 Indsendere: 10 Lokalteter: 14

Tornirisk (*Carduelis cornicina*): 16600
Forårets første: 13/3 2 Bækbygd Strand (RA).
Største efterårsobs: 3/10 600 Vest Stadil Fjord (OA).

Total: 1438 Indsendere: 11 Lokalteter: 16

Bjergirisk (*Carduelis flavirostris*): 16620
Ikke de helt store flokstørrelser over 125: 16/3 150 Bjålum Klit (OA, HKN), 18+19/10 130 Sønderlemvig (CSv).

Total: 1649 Indsendere: 16 Lokalteter: 18

Gråsisken (*Carduelis flammea*): 16630
Ynglende i Velling (RA) og Borris (HJH).
Total: 6   Indsendere: 5   Lokalteter: 4

Lille korsnæb (*Loxia curvirostra*): 16660
Hele oktober måned har der været set flokke mellem 10 - 55 fugle - resten af året er der set mellem 1 - 10.
Total: 288   Indsendere: 11   Lokalteter: 9

Stor Korsnæb (*Loxia pytyopsittacus*): 16680
Alle observationer nævnes: 5/10 1 Halby (HKN,OA), 10/11 16 Flyndersø (LN), 13/11 13 Tarm (Lasse Braae), 21/11 3 Hoverdal Plantage (JB), 20/12 11 Hoverdal Plantage (JB).

Karmindompap (*Carpodacus erythrinus*): 16790
Alle observationer nævnes: 7/6 1 Stadil (RA), 12/6 9 sy Harboøre Tange (OA,PKR), 16/6 2 Harboøre Tange (JN), 19/7 1 Harboøre Tange (AKV), 21/7 3 Harboøre Tange (V).

Dompap (*Pyrrhula pyrrhula*): 17100
Observationer fra yngletiden: 28/5 1 Flyndersø (CSv), 20/5 2 Stoubæk Krat (LH) og 13/6 1 Kviststrup skov (HRS,LN). 18/9 sås ad. + juv. Kærgårdsmølle (OA).
Total: 134   Indsendere: 14   Lokalteter: 20

Kerneblider (*Coccothraustes coccothraustes*): 17170
Ynglepar: 10/4 1 par Vind (LH), 25/6 Brejning Krat (EØ), 5/7 4 par Rindum (ET).
Total: 69   Indsendere: 15   Lokalteter: 16

Lapländsværpling (*Calcarius lapponicus*): 18470
De største observationer nævnes: 7/2 11 Skjern Enge (OA), 12/2 5 Fjaltring (OA) og 14/11 14 Vest Stadil Fjord (EØ).
Total: 39   Indsendere: 5   Lokalteter: 7

Snespurv (*Plectrophenax nivalis*): 18500
Årets første store flok: 1/1 60 Holmsland (SEP) og årets sidste: 20/12 80 Plet Enge - Sønderholm (V) Hvilke også er årets to største flokke..
Total: 520   Indsendere: 17   Lokalteter: 22

Gulspurv (*Emberiza citrinella*): 18570
Eneste større flok: 30/12 250 Søndermølle (CSv).
Total: 500   Indsendere: 9   Lokalteter: 29

Hortulan (*Emberiza hortulana*): 18660
Ingen observationer.

Rørspurv (*Emberiza schoeniclus*): 18770
En del vinterobs.: 7/2 3 Skjern Enge (OA), 13/2 2 Skjern Enge (TM), 14/2 1 Borris (HJH), 15/12 1 Tipperne (T) og 20/12 1 Felsted Kog (OA).
Total: 146   Indsendere: 11   Lokalteter: 9

Kornværpling (*Miltaria calandra*): 18820

Flokket over 100	Forår	Efterår
11/1 Studsgård	145	
12/1 Studsgård	450	
17/1 Nissum Fjord	200	
12/2 Plet Enge	110	
12/2 Fjaltring	375	
13/2 Bøvling	200	
13/2 Pallisbjerg	200	
14/3 Rysensten	150	
15/11 Stadil Fjord		110
21/11 Vest Stadil Fjord		150

HERNING

Den perfekte
genvej til
**ALT OM
HERNING**

www.herningonline.dk

Herning Online sikrer en samlet markedsføring af Herning og omegn på internettet.

